

વार्षिक लवाखम् रु. १५०/-

वर्ष : ४८
કेलुआरी - २०२४
ठंक : ५४८

મંગલ મંદિર • કેલુઆરી-૨૦૨૪ • ૧
(કુલ પાણા : દ્વાર)

મંગલ મંદિર

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદનું માસિક ભુખપત્ર

વસંતના વાસંતી વધામણ॥
છાય ફર્યો કિરતાર તણો,
ત્વાં સૃષ્ટિ ગઈ બદલાઈ
જલ, સ્થળ, નભ જયાં જયાં નીરખું,
ત્વાં યૌવન લે અંગડાઈ.....

: મુખ્ય કાર્યાલય :

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ
માતુશ્રી સાકરબહેન રવજી મોરારજી લાલન (કોડાય-સુરીમવાળા)

શ્રી કચ્છી જૈન ભવન

૪૩-૪૪, બ્રાહ્મણ મિત્રમંડળ સોસાયટી, પાલકી, એલિસાથીજ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬

કોન : (૦૭૯) 4890 6002, 4890 6003, 4890 6004, 4890 6005

Email : kjssmangalmandir@gmail.com • website : www.kjss.org

● શુભેચ્છા સહ ●

પ્રભુલાલ એમ. સંઘવી

ધારકોપર, મુંબઈ.
મો. ૯૮૨૦૦ ૩૭૪૭૬

Chandrakant K. Gada
+91-9825069290

Stainless Steel Re-Rollers

Plot No. 130. G.I.D.C. Estate, Kalol - 382721,
Gandhinagar. Phone : (02764) 220330, 224330
E-mail : bluestar.indu1@gmail.com

Bharat B. Gala
M. : 93270 05460

SHREE
Raju ENTERPRISE
RE-ROLLING & JOB WORKS, S.S. PATTA-PATTI

323, G.V.M. M.S.A.V. Ltd., Odhav, Ahmedabad - 382 415.
E-mail : shreerajuerprise@yahoo.co.in

SKYBLUE STATIONERY MART

EVERY THING THAT YOU THINK

South Bopal : 35, Gala Magnus,
Opp. Safal Parisar-1, Ahmedabad
Krutika Haria : 9099047163

Surdhara : GF Shop No. 26,
Maple Trade Centre, SAL Hospital
Road, Thaltej, Ahmedabad.
Piyush Salva : 9879568027

ફ્યુઝન કિડની કેર પ્રા. લી.
Full UroNephro Solutions

ડૉ. હિમંશુ શાહ [M.S. Mch.(યુરોલોજી)] ગોલ મેડાલિસ્ટ
ડાયરેક્ટર, ફ્યુઝન કિડની ઈન્સ્ટિયુટ, વતન - માંડવી, કચ્છ
પથરી, પોસ્ટે, કિડની, બ્લેક કેન્સર, મૃત્યમાર્ગ ના રોગ,
બાળકો ના પેશાબ ના રોગ ના નિષ્ણાંત

ગુલબાધ ટેકરા BRTS બસ સ્ટેન્ડ ની સામે, પાંજરાપોળ યુનિવર્સિટી રોડ, આંબાવાડી, અમદાવાદ - 380094
એપોઇન્ટમેન્ટ માટે : ૦૭૯-૬૧૩૪૬૧૩૪ ૦૭૯-૨૬૩૦૫૦૫૦,
સોમવાર થી શુક્રવાર સવારે ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦ સાંજે ૦૪:૦૦ થી ૦૫:૦૦, શનિવાર સવારે ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦.
Website : www.fusionkidney.com Email : info@fusionkidney.com

આગા લંબાંધને તોડવાની ભૂલ ના કરતા,
જાક પરથી તૂટેલા પાંદડા છદીથી
લીલા નહીં થાય.

● શુભેચ્છા સહ ●

અનિબ પાસુભાઈ શાહનંદ

૮૮, યોગેશ્વરનગર સોસાયટી,
અંજલી ચાર રસ્તા, ભંડા, પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭.
મો. ૯૪૨૬૦ ૫૫૪૪૮, ૮૩૨૭૦ ૬૩૩૫૫

ઓંદર્યનું આયુષ્ય માગ જુવાની લુધી
અને ગુહોનું આયુષ્ય આજીવન
લુધી આથે રહે છે.

સ્વ. હરખચંદ કુંવરજી સાવલા પરિવારની

હર્દિક શુભાંગાં

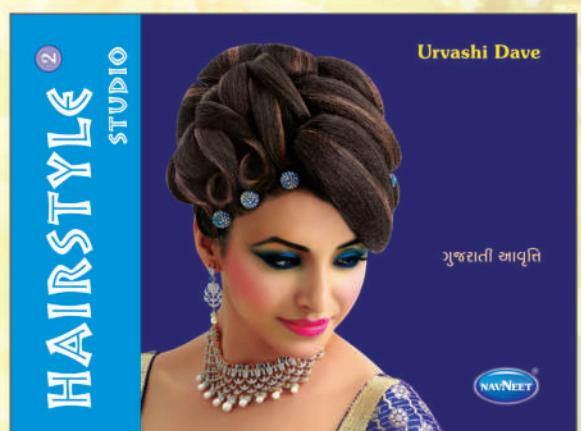
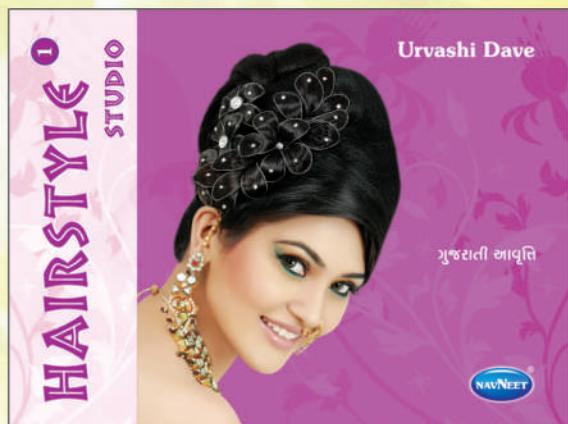
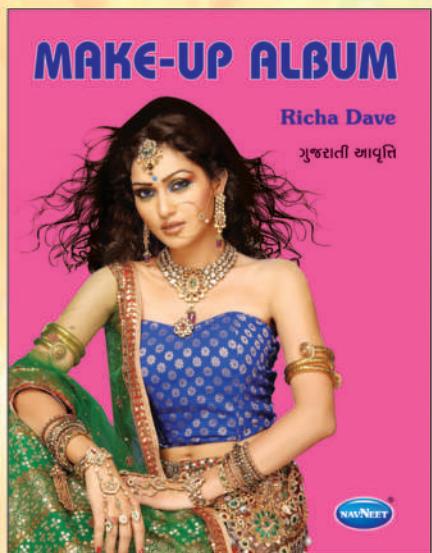
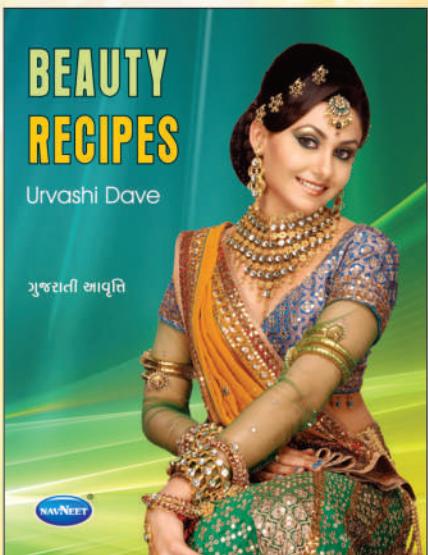
એવો વિચાર ના કરો કે,
મોટા માણસ, મારા મિત્ર થાય,
એવો વિચાર કરો કે ...,
મારા મિત્રો મોટા માણસ થાય..!!!

કુંડળી મળતી ન હોય છતાં
આજુવન ચાલવાવાળો સંબંધ
એટલે ભાઈબંધી

સ્વ. હરખચંદ કુંવરજી સાવલા પરિવાર

(તલવાણા - ગાંધીનગર - ચુ.અસ.એ.)

સૌંદર્યલક્ષી શ્રેષ્ઠ પ્રકાશનો

આ પ્રકાશનો અંગેજુ, હિન્ડી અને મરાઠી ભાષાઓમાં પણ ઉપલબ્ધ છે.

દરેક બુક્સેલરને ત્યાં મળે છે.

નવનીત એજ્યુકેશન લિમિટેડ

છેલ્લા ૪૭ વર્ષથી દર મહિનાની પ તારીખે
નિયમિતપણે પોસ્ટ કરવામાં આવતું
“શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ”નું

મુખ્યમંદિર :

મુખ્ય કાર્યાલય

શ્રી કચ્છી જૈન ભવન,
૪૩-૪૪, શ્રી પ્રાણા મિત્રમંડળ સોસાયટી,
પાલડી, એલિસબિલ્ઝ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬.
ફોન : (૦૭૯) ૪૮૮૦ ૬૦૦૨ થી ૬૦૦૫
ઈ-મેઇલ : kjssmangalmandir@gmail.com
વેબ-સાઈટ : www.kutchijainahd.org

તંત્રી મંડળ

- અશોક મહેતા - મુખ્ય તંત્રી
મો. ૯૮૭૯૦ ૬૩૧૦૦
- ફાલ્ગુની હિંદેન - સભ્ય
મો. ૯૮૨૫૦ ૯૬૬૭૭
- ચૌલા કુરુવા - સભ્ય
મો. ૯૩૨૭૦ ૭૫૪૮૮
- રસિક ખીમજી મહેતા - સભ્ય
મો. ૯૩૨૮૨ ૪૬૦૬૬

કલર પેઇઝ ડિગ્રાઇન

પ્રદીપ મહેતા : મો. ૯૮૨૫૦ ૬૧૧૬૦

અંકમાં પ્રસિધ્ય થયેલ લેખો તથા અન્ય વિભાગની
માહિતીઓ સાથે તંત્રીમંડળ સહમત છે તેમ માની
વેચું જરૂરી નથી. રજૂ થયેલ વિચારો છે તે
વ્યક્તિગત હોય છે, જેની નોંધ લેવા વિનંતી.

લેખકોને નામ વિનંતી

‘મંગલ મંદિર’માં પ્રગટ કરવા માટે
વિપુલ પ્રમાણમાં લેખ સાપ્ત્રી અમને મળતી
રહે છે અને એટલે સ્વીકૃત કૃતિઓને પ્રગટ
કરવાનું પણ સ્વામ્યાધિક રીતે વિવંધયા.
મંગલ મંદિરના ધોરણને ધ્યાનમાં લઈ,
પોતાની રચના મોકલતી વખતે લેખક
સ્વવિવેક દાખવે તેવી વિનંતી છે.

એક સાથે એકથી વધુ કૃતિઓ ન
મોકલવા વિનંતી.

ભાષાદોષ અને લાંબા લેખો
અસ્વીકાર્ય બનશે તેની નાંદ્ય લેવા વિનંતી.
લેખમાં એકની એક વાતનું પુનરાવર્તન
(રેપિટેશન) ટાળવું જરૂરી છે. કૃતિની
હસ્તપ્રત સ્વચ્છ અને સુવાચ્ય હોવી જોઈએ.
આશા છે કે, આ બાબતમાં લેખક મિત્રોનો
સહકાર અમને મળી રહેશે.

- મુખ્યમંદિર

અનુક્રમિકા

તંત્રી લેખ :

- પવિત્ર નગર અયોધ્યાથી ફેલાયેલ હક્કારાત્મક ઉર્જા..... અશોક મહેતા..... ૭

પ્રેરણાત્મક પ્રસંગો

- મણિકો-૨ :
મેં મારી જિંદગીમાં આટલા બધા તારા આટલા નજીકીથી જોયા નથી ૮

સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહાયના ૭૫ શૂરવીરો

- મણિકો-૨ : સત્યેન્દ્રનાથ બોડ ૯

રામ મંદિર

- ભવ્ય રામ મંદિરની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે કચ્છ અને રામ ..... ૨૪નીકાંત ડી. પારેખ..... ૧૦

વિદ્યાન

- રોગ કરતા દવાઓ માનવ શરીરને વધુ હાનિ પહોંચાડે છે ..... નાનકભાઈ ભણ..... ૧૧

વ્યક્તિ વિશેષ

- મોરારજભાઈ દેસાઈ ..... ડૉ. મિહિર અમ. વોરા..... ૧૩

તંદુરસ્તી

- ...અને હું તંદુરસ્ત બન્યો! ..... ડૉ. કમલેશ અન. શાહ..... ૧૬

- માનસિક બીમારીના શારીરિક લક્ષણો : ભાગ-૩ ..... ડૉ. મણિલાલ ગડા, સિનિયર મનોધિકિસ્ક ૧૮
ડૉ. દિપ્તિ શાહ (ગડા), મનોધિકિસ્ક તથા બાળ મનોધિકિસ્ક

તીર્થ દર્શન

- દર્શન-૪૬ : શ્રી પારોલી તીર્થ
- દર્શન-૪૭ : શ્રી ખંભાત તીર્થ ..... પ્રેષક : કે.ડી. શાહ..... ૨૦

વાત્ર

- સમજદારી ..... અમ. ડી. સોલંકી..... ૨૧

અન્ય સંસ્થાઓના સમાચાર

- અન્ય સંસ્થાઓના સમાચાર ૨૫

નિયમિત વિભાગો

- સવાલ અમારો... જવાબ તમારો... : મણિકો-૧૦ ..... સંઘોજક : પ્રભુલાલ કે. સંઘવી..... ૨૭
- Nano Nine શબ્દ રમત-૨૦૩ ..... સંકલન : ૨૪નીકાંત પારેખ..... ૨૮
- આંજો કાગર ૩૦
- Nano Nine Sudoku (કમાંક-૧૧૬૧) ..... સંકલન : ૨૪નીકાંત પારેખ..... ૩૧

<p>શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના “પદાધિકારીશ્રીઓ”</p> <p>મેળેજિંગ ટ્રસ્ટી શ્રી પ્રતાપ નારાણજી દંડ મો. ૯૮૭૬૭ ૨૫૬૭૮</p> <p>ઉપમુખ-૧ શ્રી શાંતિલાલ મુળજી સાવલા મો. ૯૮૨૫૦ ૪૮૬૪૫</p> <p>ઉપમુખ-૨ શ્રી હિરેન કુંવરજી શાહ મો. ૯૮૨૫૦ ૧૩૭૧૫</p> <p>માનદ મંગી શ્રી રજનીકાંત ધરમશી પારેખ મો. ૯૮૮૮૦ ૫૩૫૨૧</p> <p>સહમંગી શ્રી વિશાલ મહેન્દ્ર શાહ મો. ૯૮૨૮૩ ૫૦૦૩૮</p> <p>ખજનચી શ્રી વિમેશ ગુલાબચંદ શાહ મો. ૯૮૭૭૧ ૧૦૪૬૭</p> <p>સહ ખજનચી શ્રી નરેન્દ્ર જ્યંતીલાલ કોઠાડી મો. ૯૮૨૪૬ ૩૩૮૪૫</p> <p>શ્રી કચ્છી વિશામ ગૃહનું સરનામું : શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ સંચાલિત શ્રી કચ્છી વિશામ ગૃહ અરિહંતનગર દેરાસરની સામે, ગાંધી વિદ્યાલયની ગલીમાં, રચના સ્કૂલની પાછળ, રાજ્યથાન હોસ્પિટલ પાસે, શાહીબાગ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૪. ફોન : ૦૯૮-૨૨૮૮૪૫૭</p> <p>સહાયનામું સરનામું : શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ સંચાલિત માતુશ્રી કંકુલબેન કાનજુભાઈ રવજી (નાની ખાખરવાળા) સેવા ભવન, એસ. ટી સ્ટેન્ડ પાસે, સરકાર ગેર હાઉસની સામે, રિગનાથપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૨. ફોન : ૦૯૮-૨૫૪૬૬૨૭૦</p> <p>‘મંગલ મંદિર’ના અંકો સમાજની વેબસાઈટ www.kjss.org ઉપર... ઉપરાત... www.hellokutchis.com ઉપર વાંચી શકાય છે.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● દેશ - વિદેશ ..... ચૌલા કુરુવા..... ૭૨ ● જ્ઞાન વિજ્ઞાન / વૈજ્ઞાનિક માહિતી ..... સંકલન : સ્લેક ખીમજી મહેતા..... ૭૬ ● ઉડતી નજરે ..... સંકલન : રજનીકાંત પારેખ..... ૭૮ ● અતીતના ઓવારેથી... : મણકો-૧૦. .... અશોક મહેતા..... ૭૯ ● આપણા ડોક્ટર્સને પહેચાનો : મણકો-૮ : ડૉ. નિગમ મહેતા..... અશોક મહેતા..... ૪૪ <p>શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ : સંસ્થા સમાર્યાર</p> <ul style="list-style-type: none"> ● શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ : ડૈનિક ડાયરી ..... ૪૬ ● ઉપમા પ્રજ્ઞાસતાક દિનની શાનદાર રીતે ઉજવણી ..... ૫૦ ● શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ : સંપૂર્ણ બોડી ચેક-અપ ..... ૫૨ ● યુવા વિકાસ સમિતિ ..... ૫૨ ● મહિલા ઉત્કર્ષ સમિતિ ..... ૫૩ ● ‘મંગલ મંદિર’નું લવાજમ ભરનારાઓના નામની યાદી ..... ૫૫ ● વયસ્ક સમિતિ ..... ૫૬ ● સરનામા ફેરફાર ● અવસાન નોંધ ● સાભાર સ્વીકાર ..... ૫૮ ● શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પરના મેડિકલ સેન્ટરના ડોક્ટર્સની ઓ.પી.ડી.નું સમય પત્રક ..... ૫૯ <p>આ અંકમાં સમાવિષ્ટ કરેલ કાચ્યો</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ગજલ ..... અંકિતા મારી ‘જીનલ’ ..... ૧૫ ● ગજલ ..... આભિદ ભણ ..... ૧૫ ● ફાગણ નથી ..... ઉમેશ જેશી ..... ૧૮ ● બીધીયો ..... કેતના છેડા ‘કેતુ’ ..... ૧૮ ● આજે વર્લ્ડ લાફ્ટર ૩ ..... ભાગુનેન સાવલા ..... ૧૯ ● ઝાંઝવાના નીર ..... રણજીતસિંહ રાણા ..... ૧૯ ● આધુનિક સંવેદનનું ગીત ..... તરણ મહેતા ૨૬
---	--

લક્ષ્મીને પણ સૂંધીને લેતાં શીખીએ

આપણે બજારમાં ધી કે તેલ લેવા જઈએ ધીએ ત્યારે લેતાં પહેલાં સૂંધીએ ધીએ. કેરી કે અગરબાતીની પણ સોડમ લઈએ ધીએ; માટલાં લેવા જઈએ તો પણ ટકોરા મારીને ખરીદીએ ધીએ. આમ, આપણે જે કંઈ ટકોરા મારીને ખરીદીએ ધીએ તેને જ ઘરમાં લાવીએ ધીએ. પણ, આપણે આપણા ઘરમાં જે કંઈ લક્ષ્મી લાવીએ ધીએ, તેને નથી સૂંધતા, નથી ચકાસતા કે નથી ટકોરા મારતા! એ તો ગમે તેટલી, ગમે ત્યાંથી, ગમે તે રીતે આવી હોય તોય કશો વાંધો નહીં!

વસ્તુત: એક એક કણની જેમ એક એક પેસો જે કમાઈએ તેને પૂછતાં શીખો કે તે ક્યાંથી, કેવી રીતે આવ્યો? નીતિથી, પ્રામાણિકતાથી, ધર્મથી આવેલો છે કે કેમ એ સૂંધતાં શીખો. આપણાને એ તો ટેવ જ નથી. જે કમાયા તે ચપ દઈને ઘરમાં ન ઘાલીએ, ને લક્ષ્મીને પણ સૂંધીને લેતા શીખીએ, તો સુખ જ સુખ થઈ જશે.

- રવિશક્ર મહારાજ

Printed & Published by : Mr. Pratap Dand, For Shri Kutchhi Jain Seva Samaj - Ahmedabad.

Printed at : Gajanand Offset, Amraiwadi, Ahmedabad.

Published at : Shri Kutchhi Jain Seva Samaj – Ahmedabad, 43/44, Brahman Mitra Mandal Soc., Opp. Navchetan High School, Paldi, Ellisbridge, Ahmedabad-380 006. ● Editor : Mr. Pratap Dand ● Yearly Subscription : Rs.150/-

તંત્રી લેખ

પવિત્ર નગર અયોધ્યાથી ફેલાયેલ હકારાત્મક ઉર્જા

અશોક મહેતા

સોમવાર, તા. ૨૨ જાન્યુઆરી ૨૦૨૪ના રોજ અયોધ્યામાં રામલલ્ભાના મંદિરનો પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ઉજવાઈ ગયો કે જેના તરંગો સમગ્ર દેશની પ્રજામાં ફરી વળ્યા. આ મહોત્સવથી ભારતભરના હિંદુઓમાં તથા અન્ય જ્ઞાતિઓમાં પણ અદ્વિતીય ઉર્જાનું સંચાલન થયું કે જેની અસર આવતા લાંબા સમય સુધી રહેવા પામશે. મહોત્સવની આ લહેર અમેરિકા - બ્રિટન સહિતના વિશ્વના અનેક દેશોના હિંદુઓ તથા અન્યો સુધી પહોંચી જવા પામેલ હતી અને ઠેર ઠેર આ પ્રસંગને ઉમળકાલેર આવકારવામાં આવેલ હતો. આ મહોત્સવની હકારાત્મક અસરો આપણે આવતા દિવસોમાં માણી શકીશું.

અયોધ્યાને એક પવિત્ર નગરી તરીકે પુરાણકાળથી અનુભવવામાં આવે છે. જે રીતે અયોધ્યા ભગવાન શ્રી રામની જન્મભૂમિ છે, એ રીતે અયોધ્યા અને તેની આજુબાજુના પ્રદેશની જેનો માટે પણ એક આદર્શ સ્થળ તરીકે ગણના કરવામાં આવે છે. જૈન ધર્મના ઈતિહાસના કેટલાક પૂજો આ પ્રદેશ સાથે સંકળાયેલા છે. જૈન ધર્મના ૨૪ તીર્થકરોમાંથી ૫ તીર્થકરોના જન્મ આ પાવન ભૂમિ અયોધ્યામાં થયેલ છે. જૈન ધર્મના દરેક તીર્થકરના જીવનની પાંચ ઘટનાઓ અલોકિક ગણાય છે. આ પાંચ ઘટના એટલે ચ્યવન (જીવનું માતાના ગર્ભમાં આવવું), જન્મ, દીક્ષા, કેવળજ્ઞાન અને નિવાણિ. આ પાંચ અલોકિક ઘટનાને જૈન ધર્મમાં કલ્યાણકો કહેવાય છે અને જે ભૂમિમાં આ પાંચ ઘટના ઘટી હોય તેને કલ્યાણભૂમિ કહેવાય છે. જૈન ધર્મના ૨૪ તીર્થકરોમાંથી પ્રથમ તીર્થકર ભગવાન શ્રી ઋખભદ્રેવના જ્ઞાન કલ્યાણકો (ચ્યવન, જન્મ અને દીક્ષા)ની આ ભૂમિ છે. તહુપરાંત બીજા તીર્થકર શ્રી અજીતનાથ, ચોથા તીર્થકર શ્રી અભિનંદન સ્વામી, પાંચમા તીર્થકર શ્રી સુમતિનાથ ભગવાન અને ચૌંદમા તીર્થકર શ્રી અનંતનાથ ભગવાનના ચાર કલ્યાણક એટલે કે ચ્યવન કલ્યાણ, જન્મ કલ્યાણ, દીક્ષા કલ્યાણ અને કેવળજ્ઞાન કલ્યાણ આ ભૂમિ પર થયેલ છે. આ પાંચ તીર્થકરોના જીવનના મહત્વપૂર્ણ એવા ઉપરોક્ત કલ્યાણકોની આ પવિત્ર ભૂમિ છે. ટોટલ ૧૮ કલ્યાણકોની આ પવિત્ર ભૂમિ છે.

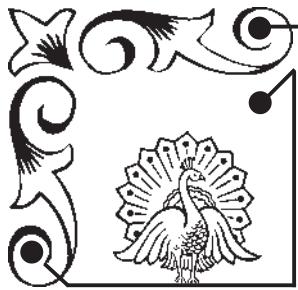
શ્રી પાદલિપભસ્ત્રી સ્વામી કે જેમના નામ પરથી ગુજરાતના એક અતિ વિખ્યાત તીર્થ સ્થળનું નામ પાલીતાજ્ઞ પડ્યું છે, એ જૈન સૂરીજીનો જન્મ ગીજા સેકામાં આ અયોધ્યા નગરીમાં થયેલ હતો.

બારમી-તેરમી સદીમાં અયોધ્યાના જિન મંદિરમાંથી શ્રી દેવેન્દ્રસૂરીજી જે ચાર મૂર્તિઓ લઈને ગુજરાતમાં આવ્યા, તેમાંની ગ્રામ મૂર્તિઓની સ્થાપના સેરોસા તીર્થમાં એ સમયે કરવામાં આવેલ હતી.

આ રીતે અયોધ્યા જેવી પવિત્ર નગરી સાથે જૈન ધર્મનો નાતો પૌરાણિક રહેલ છે.

હિંદુઓના રામ જન્મની વાત હોય કે જૈનોના તીર્થકરોની વાત હોય, આ બધાના તાણાવાણા એક સ્થળોથી ઉદ્ય પામી, એકબીજા સાથે સવિશેષપણે ગ્રંથાઈ ગયેલ છે અને આ પવિત્ર ભૂમિમાંથી ઉત્પન્ન થયેલ ઉર્જા જેટલી વિશાળતા સાથે ફેલાઈ રહેવા પામશે તેટલી વિશાળ સંખ્યામાં સમગ્ર દુનિયામાં સાદાઈ, પ્રામાણિકતા, નૈતિકતા, સંસ્કારીતા, સચ્ચાઈ, ન્યાયી પ્રક્રિયા વળેરેના કિરણો ફેલાતા રહેશે.

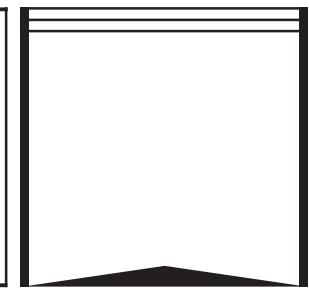
ભારતના વડાપ્રધાનના પ્રયાસોથી અયોધ્યા તીર્થ સ્થળનો જે રીતે ઉદ્ય થવા પાય્યો છે તે રીતે તેના હકારાત્મક પરિણામોનો પ્રનાવ સમગ્ર દુનિયા પર પડશે તેવી અપેક્ષા આપણે રાખીશું તો તે બિલકુલ અસ્થાને નહીં ગકાય.

ગૈરાંટેક પ્રસંગો

મણકો-૨

“મેં મારી જિંદગીમાં આટલા બધા તારા આટલા નજીકથી જોયા નથી”

આશરે ૧૯૯૭-૧૯૯૮ની સાલ

દિલ્હીમાં ઝોયા નામની આઈ વર્ષની એક છોકરી તેના માતા-પિતાને સમજવતી હતી કે, ‘હવે થોડાં વર્ષો મારો જન્મદિવસ ઉજવતા જ નહીં. જે પૈસા બચે તેમાંથી મને એક ટેલિસ્કોપ ખરીદીને અપાવજો. રાત્રે મકાનની છત પર જઈને ટેલિસ્કોપથી તારલા નિહાળવામાં મને ખૂબ આનંદ આવે છે.’

૨૦૨૧ની ૬ થી ૮ જાન્યુઆરી : સાનફાન્સિસ્કોની એક હોટેલમાં એર ઇન્નિયાના એક મહિલા પાઈલોટ સતત ગ્રાન્ટિવસથી રૂમની બહાર નીકળ્યા નથી. ટૂંક સમયમાં તેમના જીવનમાં એવી ઘટના બનવાની હતી જેની દુનિયાભરમાં નોંધ લેવાવાની હતી. તે માટે તેઓ છેલ્લા ૧૭ મહિનાથી ખાનિંગ કરી રહ્યા હતા. નવી શોધ માટે ભૂલા પડી જવાનું સાહસ હોવું જોઈએ.

તા. ૧૧-૦૧-૨૦૨૧ વહેલી સવાર : બેંગલુરુનું આંતરરાષ્ટ્રીય કેમ્પેગોવડા એરપોર્ટ. એર ઇન્નિયાનું બોર્ડિંગ ૭૭૭ AI 176 લેન્ડ થઈ રહ્યું હતું. એરપોર્ટ પર ઉત્સવનો માહોલ હતો. ચારે તરફ કેમેરાની ફેલેશ લાઈટો ચમકતી હતી. ફ્લાઇટમાં હાજર પ્રવાસીઓ ખૂબ ખુશ હતા. ફ્લાઇટમાંથી બહાર નીકળતા પહેલા તેમણે તાળીઓનો ગડગડાટ કર્યો તે ખૂબ લાંબો ચાલ્યો. દરેક પ્રવાસીએ ફીડબેક લખવાના હતા. ફીડબેક ફોર્મ ખૂટતાં ઘણાંએ ટીસ્યુ પેપર પર ફીડબેક આપ્યા.

હવે આ ગ્રાન્ટે ઘટનાને સાંકળીએ.

પોતાના માતા-પિતાને પોતાની બથડિટ ના ઉજવવાનું કહેનારી છોકરી ઝોયા અગરવાલ આ ફ્લાઇટની મુખ્ય કેપ્ટન હતી. ઝોયાએ ૮ જાન્યુઆરીએ સાંજે સાડા આઈ વાગે USA ના સાનફાન્સિસ્કોથી બેંગલુરુ સુધીનું ૧૬,૦૦૦ ડિ.મી.નું અંતર નોનસ્ટોપ સાડા સતત કલાકની ફ્લાઇટ દ્વારા પૂરું કર્યું. આ સિદ્ધિ વિશેષ કહેવાય તે માટે નીચેનાં કારણો સમજવા પડે.

★ આ ફ્લાઇટ કોર્મશિયલ હતી. જેમાં કુલ ૨૫૦ જેટલા પ્રવાસીઓ હતો.

★ આ ફ્લાઇટ ઝોયા અને તેની અન્ય ગ્રાન્ટે સાથી તન્મથી પપાગારી, શિવાની મિન્હા અને આકાંક્ષા સોનવણેએ ઉત્તર

દ્વારના દુર્ગમ બરફ આચ્છાદિત વિસ્તાર પરથી ઉડાડી જ્યાં ખૂબ જોખમો અને અડયણો રહેલાં હોય છે.

- ★ આ રૂટ પર જમીનથી ૩૭,૦૦૦ ફૂટની ઊંચાઈએ ઉત્તરધ્રુવ પરથી પસાર થતા તેમણે જે જોયું તેના માટે કહ્યું, ‘આકાશ ખૂબ તારાઓથી ભરેલું છે. મેં મારી જિંદગીમાં આટલા બધા તારા આકાશમાં આટલા નજીકથી જોયા નથી.’
- ★ ૨૦૧૭માં સૌથી નાની ઉમરે બોર્ડિંગ ૭૭૭ ઉડાડનારા તેઓ વિશ્વા પ્રથમ મહિલા પાઈલોટ બન્યા હતા. આ માટે તેઓ ઈશ્વર અને માતા-પિતાના આભારી છે.
- ★ ઉત્તર દ્વારી પ્રદેશ પરથી વિમાન પસાર કરવું તે કોઈ પણ પાઈલોટ માટે પડકારડુપ હોય છે. ચાર કલાક જેટલો સમય ફ્લાઇટ બહારના -૬૫ ડિગ્રી તાપમાનમાંથી પસાર થતી હોય. સામાન્ય વિસ્તારમાં આટલી ઊંચાઈએ -૩૫ ડિગ્રી તાપમાન હોય છે. -૬૫ ડિગ્રી તાપમાને એક જ ઊંચાઈએ ફ્લાઇટ રહે તો દોઢ કલાકમાં ફ્લ્યુઅલ થીજવા માંદે.
- ★ આ તાપમાને દિશાસૂચક યંત્રો બંધ થઈ જાય. સોય ૧૮૦ ડિગ્રી પર આવી અટકી જાય. નેવિગેશનમાં સતત તકલીફો પડે. રેડિયો સંદેશાવ્યવહાર બ્લેકાઉટ થઈ જાય. ક્યારેક વાતાવરણ વધુ બગડતા ફ્લાઇટનું દુર્મરજન્સીમાં નજીકના એરપોર્ટ પર ઉત્તરાશ પણ કરવું પડે. તે માટેનો પણ ખાન તૈયાર રાખવો પડે.
- ★ આજની તારીખમાં એર ઇન્નિયાનો આ સૌથી લાંબો નોન સ્ટોપ રૂટ હતો. વિશ્વા સૌથી લાંબા રૂટમાં આ રૂટનો છિંદ્રો નંબર આવે. ઉત્તરધ્રુવ પ્રદેશ પરથી પસાર થનારી ભારતની આ પ્રથમ ફ્લાઇટ હતી.
- આ સિદ્ધિ બાદ ઝોયા અગરવાલે કહ્યું, ‘આ સિદ્ધિ ફક્ત મારી જ અંગત સિદ્ધિ ન હતી, સમગ્ર મહિલા સથકિન્કરણ માટેની હતી.’ પ્રસિદ્ધ કોલમિસ્ટ શોભા ડે એ કહ્યું, ‘ભારતની બેટીઓએ માની ન શકાય તેવો એવિએશન ઈતિહાસ રચ્યો છે.’ ખૂબ અભિનંદન ઝોયા... તમને અને તમારી સિદ્ધિને સેલ્યુટ. ■

સ્વાધીનતા સંગ્રહના
૭૫ શૂરવીરો

સ્વાધીનતા સંગ્રહના ૭૫ શૂરવીરો મણકો - ૨ : સત્યેન્દ્રનાથ બોગ

સત્યેન્દ્રનાથ બોગ

જન્મ : ૩૦ જુલાઈ, ૧૮૮૨ • વીરગતિ : ૨૧ નવેમ્બર, ૧૯૦૮

સત્યેન્દ્રનાથ બોગનો જન્મ ૩૦ જુલાઈ, ૧૮૮૨ના રોજ કલકત્તામાં થયો હતો. બંગાળના વતની આ કાંતિકારી ત્યાંની અનુશીલન સમિતિના સભ્ય હતા. અલીપુર બોમ્બાંડને કારણે જે ચાલીસથી વધારે કાંતિકારીઓની ધરપકડ કરવામાં આવેલી તેમાં તેઓ પણ હતા. તેમને જે જેલમાં પૂરવામાં આવેલા તેમાં તેમની સાથે કાંતિકારી કનૈયાલાલ દત્ત અને નરેન્દ્ર ગોસ્વામી પણ હતા. પાછળથી નરેન્દ્ર ગોસ્વામીએ ગદારી કરીને પોલીસને ન પકડાયેલા કાંતિકારીઓના નામ-સરનામા આપી દીધેલાં. એક સમયનો કાંતિકારી એટલી હંદે ગદારી કરે? તો પછી કાંતિકારી બન્યો જ કેમ? સત્યેન્દ્રનાથને અંગ્રેજ સરકાર કરતાં આ ગદાર સાથીદાર વધારે ખટકી રહ્યો હતો. પોતાની સાથે હોત તો તેમણે એને ત્યાં જ પૂરો કરી દીધો હોત. પરંતુ પોલીસે એને સુરક્ષાવાળા યુરોપિયન વૉર્ડમાં ખસેડી દીધો હતો. સત્યેન્દ્રનાથ યેનકેને પ્રકારણે તેનો બદલો લેવા માંગતા હોવાથી બીમાર હોવાનું નાટક કરીને તેઓ જેલની હોસ્પિટલમાં દાખલ થઈ ગયા. તેમના સાથીદાર કનૈયાલાલ દત્ત તો તેમની પહેલાં જ જેલની હોસ્પિટલમાં દાખલ થઈ ગયા હતા. હોસ્પિટલમાંથી સત્યેન્દ્રનાથે નરેન્દ્રને યુરોપિયન વૉર્ડમાં સમાચાર મોકલાવ્યા કે પોતાનું મન પણ કાંતિકારી ગતિવિધિમાંથી ઉઠી ગયું છે અને પોતે માર્ફી માંગવા પણ તૈયાર છે. આ બાબતે તમારી મધ્યરથી ઈચ્છે છે. આ સમાચાર મળતાં જ નરેન્દ્ર ગોસ્વામી રાજ થતો તેમને મળવા દોડી આવ્યો. જેલના અધિકારીઓએ તેમની મુલાકાત ખુલ્લા વરંડામાં યોજવાની ફરજ પાડી હતી. તો પણ નરેન્દ્ર ગોસ્વામી ન બચી શક્યો. એ ત્યાં આવ્યો તેની બીજી મિનિટે તેના શરીર પર ગોળી ધરબાઈ ગઈ. ‘બચાવો... બચાવો...’ કરતો તે ધાયલ અવસ્થામાં જ નાઠો. પરંતુ સત્યેન્દ્રનાથ અને કનૈયાલાલે તેનો પીછો કર્યો. નરેન્દ્ર ગોસ્વામીની મદદ અંગ્રેજ અધિકારી આવ્યો. પણ કનૈયાલાલ દત્તે પિસ્તોલની ગોળીથી એ અવરોધ દૂર કરી નાખ્યો. તેમનો ખરો શિકાર તો નરેન્દ્ર ગોસ્વામી હતો. સત્યેન્દ્રનાથ તેના સુધી પહોંચે એ પહેલા જ

એ પણ કનૈયાલાલની ગોળીથી ભૌંય ભેગો થઈ ગયો. નાસી છૂટવાને બદલે બંનેએ સામે ચાલીને ધરપકડ વહોરી લીધી. તેમના પર મુકદમો ચલાવવામાં આવ્યો. જ્યુરીની બહુમતીએ સત્યેન્દ્રનાથને નિર્દોષ ગણાવ્યા. પરંતુ હાઇકોર્ટ તેમને ફાંસીની સજાને પાત્ર ઠરાવ્યા. ૨૧ નવેમ્બર, ૧૯૦૮ના રોજ અલીપુરની જેલમાં તેમને ફાંસી આપવામાં આવી. સાથીદાર કનૈયાલાલ દત્ત તો તેમનાથી દસ દિવસ પહેલાં આ માર્ગ સિધાવી ગયા હતા. કનૈયાલાલના અંતિમસંસ્કાર વખતે લોકોની મેદની ઊમટી પડેલી. એટલે સત્યેન્દ્રનાથની વિધિ જેલની અંદર જ કરી નાખવામાં આવી. પરિવારનાં સભ્યોની વિનંતી છતાં તેમનું શબ એ લોકોને સોંપવામાં ન આવ્યો.

Relitrade Stock Broking Pvt. Ltd.

SERVICES

- Equity Trading
- Derivatives
- Commodities
- Mutual Funds
- Depository Services
- IPO
- Online Trading
- Margin Trading Fund
- SLBM

Relitrade Stock Broking Pvt.

‘O’ Block, Mondel Re a'l Park, Nr. Rajpath Club,
S.G. Highway, Ahmedabad - 380 059.

E-mail : wecare@relitrade.in

Contact : (079) 6819 9999

રામ મંદિર

ભવ્ય રામ મંદિરની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે કચ્છ અને રામ

રજનીકાંત પાટેલ

એક અંદાજ પ્રમાણે દેશભરમાં વાલ્ભીકિ રામાયણ પછી ૨૭ રામાયણો રચાયા છે. પોતાના પરદેશની કાલીઘેલી ભાષામાં રામ, સીતા, હનુમાન, રાવણ, વિભિષણ આદેભાયા છે. કચ્છનું પોતાનું રામાયણ - “રામરાંધ” છે, તે કેરાના મહેલમાં ભીતચિત્રમાં શોખે છે.

થોડાક વર્ષ પૂર્વે ખેતીની મોસમ સમયે તેની ગામને પાદરે ઉજવણી થતી. રામ તો છે સામાન્ય મનુષ્યોનો પોતાનો માણસ. કચ્છના દરિયા નજીક જાઓ તો નાખુદાઓ સમુદ્ર ખેડે તે પહેલાં હનુમાનના ચિત્ર સાથેની ફરકતી ધજાવાળા વહાણમાં શઢ ફરકાવે ત્યારે સમૂહમાં ગીત ઉપાડે છે :

હુ માલી અમણા, રામો રામ!
ગણપતિ ને હડમાન જતી, રામો રામ!
હડમાનને ચાડસા લાડુ રામો રામ!
જાન ફેસાની, રામ રખવારી રામો રામ!

આ ખારવા કોઈ એક સંપ્રદાયના નથી, સાગરપુત્રો છે, હિંદુ અને મુસ્લિમ પણ છે. બધાને માટે ‘રામ રખવારી’ છે. આ સદીના મધ્યકાળ સુધી ચોમાસામાં ઉગાડયેલા પાક (મોલ)ની લાણણી થાય ત્યારે જે રામલીલા ભજવાતી તેની શરૂઆત ‘રામમોલ’થી થતી. ખુલ્લા ચોકમાં, રાતના અજવાળે પ્રારંભ થાય. લોકો અગ્નિના તાપણા પાસે બેઠા હોય, મંચ પર ‘નાયક’ પ્રવેશો, જંતરના સંગીતે માહોલ બદલાય અને એક પછી એક, મામલો પહેલો, મામલો બીજો, મામલો ત્રીજો... આ મામલો એ જ રામ માનસના કાંડ... બાલ કાંડ, અયોધ્યા કાંડ... અભિનય કરનારા ‘રાવળ’ કોમના વહીવંચા બ્રાહ્મણો આધુનિક રંગભૂમિથી તેઓ નામશેષ થઈ ગયા.

રામરાંધ ભજવનાર પરંપરાગત કુટુંબ છેલ્લું ભુવાડા ગામનું ધુણાભાઈનું હતું. મહેસુલ ઉધરાવવાનું કામ કરીને જીવન નિર્વાહ કરતું. વિધોટી પદ્ધતિ દાખલ થઈ ને તે કુટુંબે આ નાટ્યકળા છોડી દેવી પડી.

રામાયણ માત્ર કાવ્ય, કથા કે પરિસંવાદો પૂરતું સીમિત રહ્યું જ નથી. માટે તે ભારતીય સાંસ્કૃતિક જીવનનો ચ્યમતકાર છે. આપણો ત્યાં એક મેધવાળ જીતિ અનુસૂચિત યાદીમાં છે.

મેધવાળ કોણ? છેક રામ યુગ સુધી તેના પગલાં દોરે છે. ઈન્દ્રપ્રસ્થ જેવી ભવ્ય નગરીનું નિર્માણ કર્યું હતું ‘માયા’ સમુદ્યાયે. એ જ આ મેધવાળ! આજે નગર નિર્માણનું કામ તો આધુનિક સ્થપતિઓ પાસે છે, પણ મેધવાળ મહિલાઓ આજે પણ વસ્તો પર ‘ગંભીરા’ અને ‘કબીર’ સુંદર ભરતકામ કરે છે.

કચ્છનો રામ-સ્નેહ મજાનો છે. છેક ‘રામવાડા’થી ભૂરેખાનો આરંભ થાય તે ‘રામ કી બજાર’ સુધી પહોંચે. વચ્ચે બેર, લક્ષ્મીરાણી, નારાયણ સરોવર, રામશરની, કોટેસર, લખપત, સયારો, સિંહદૂરી અને રામકી બજારે હવે તે પાકિસ્તાનમાં હોવાથી ‘રહીમ કી બજાર’ નામે ઓળખાય છે. આ તમામ મુલકનું કાયમી નાગરિક છે એક પંખી, ‘રામતેતર!’ તે કચ્છમાં છે, તો પાકિસ્તાન સિંહમાં પણ છે અને એ જે સ્વર સંભળાવે છે, ‘રામ તુંહી જ કુદરત! રામ તુંહી જ કુદરત.’

હવે તો ખબર નથી પણ કચ્છી સમય ગ્રીનીય ટાઈમથી બરાબર ૪ કલાક ૩૮ મિનિટ અને ૨૦ સેકન્ડના અંતરે છે. બરાબર ૧૨ વાગે ભુજમાં તોપ ધણધણતી ને ઘોષ થતો : “હીએ રામ! જ્યે રામ!”

આવા લોકદેવતા રામની મૂર્તિ - પ્રતિષ્ઠા અયોધ્યામાં તેમના જન્મસ્થાને થતી હોય ત્યારે એ સમગ્ર જનસમાજનો ઉત્સવ બની જાય છે. તેમાં કયાંય સેક્યુલરીઝન કે રાજકીય દીવાલ કે ‘લીબરલ’ ભાંતિ નડવા જોઈએ નહીં.

કચ્છમાં અભડાસામાં રામનું ખૂબ જ પ્રાચીન તીર્થ આવેલું છે. લોકવાયકા એવી છે કે, રામ અહીં આવ્યા હતા તેથી આ તીર્થનું નામ ‘રામવાડા તીર્થધામ’ છે.

અમદાવાદ • મો. ૬૬૬૬૦ ૪૩૪૨૭

તમે સાચા અને સારા છો એટલે લોકો તમારો તિરસ્કાર નહીં કરે એટું માની લેવાની ભૂલ કદી ન કરવી, કારણ કે વર્તમાન સમયમાં સિદ્ધાંત મુજબ નહીં પરંતુ જરૂરિયાત અનુસાર વ્યવહાર ચાલી રહ્યો છે.

વિકાસ

રોગ કરતા દવાઓ

માનવ શરીરને વધુ હાનિ પહોંચાડે છે

નાનકભાઈ ભક્ત

વિશ્વનાં ૧૮૫ દેશોમાં ૪ અબજ કરતાં વધુ લોકો સુધી અસર ફેલાવનાર કોરોના વાઇરસનું કુલ વજન ૧.૭ ગ્રામ હતું. બેકટેરીયા સુધી વિસ્તરેલ વિજ્ઞાનને પ્રથમ વખત અત્યંત સૂક્ષ્મ વાઈરસની તાકાતનો પરિચય થયો. મેરીલેન-૩ની ઈન્સ્ટટ્યુટ ફોર જ્ઞાન રીસર્ચના અહેવાલ અનુસાર માનવ હૃદયનાં સ્વસ્થ સંચાલન માટે ૭૦૦ પ્રકારના એક્કોઝીય સૂક્ષ્મ બેકટેરીયા કાર્યરત હોય છે અને શરીરના પાચનતંત્ર અવયવો તો અબજોની સંઘામાં ગટ બેકટેરીયાનું ગોડાઉન બની કાર્યરત હોય છે. માઈકો એન્વાયરમેન્ટ જરનલમાં પ્રકાશિત નોંધ જણાવે છે કે પીવાલાયક પાણીના પ્રત્યેક કિસ્ટલમાં રહેલ બેકટેરીયા જ પાણીને સ્વસ્થ અને પારદર્શી રાખે છે.

આમ છતાં પ્રકૃતિની અદ્ભુત સંરચનાના સાક્ષી બેકટેરીયાનાં જ્ઞાનેટીકલ માઈકોર્કોપિક અભ્યાસ ઉપરથી ઘ્યાલ આવે છે કે માનવ હથેળી ઉપરનાં નિવાસી ૧૫૦ પ્રકારનાં સૂક્ષ્મ જીવાશુઓ પણ પોતાના રંગસૂત્રમાં એકબીજાથી બિલકુલ અલગ અલગ હોય છે. માનવ અસ્તિત્વનાં ૨૮ લાખ વર્ષના ઈતિહાસમાં પ્રથમ વખત જીવ વિજ્ઞાનને બેકટેરીયાના થોડા પ્રકારો સમજમાં આવ્યા છે. પ્રાકૃતિક સ્વાસ્થ્ય જીળવી રાખવાનાં ભગીરથ કાર્યમાં માનવ મસ્તિષ્ણને મદદરૂપ થતાં બેકટેરીયા અને તેના સંયોજનમાંથી વિકસતા વાઈરસથી જ શરીર વિકાસ, રોગ પ્રતિકાર અને ભય સામેના પ્રતિભાવોનું સમતુલન જાળવે છે. આજ પૃથ્વી ઉપર સરેરાશ ૨૦૦ વર્ષનું આયુષ્ય ધરાવતા હાથી અને ૫૦૦ વર્ષ સુધી દરિયાનાં પાણીમાં રહેતા કાચબા ઉપરનાં સંશોધનોથી ઘ્યાલ આવે છે કે શરીરને પસંદ આવતો ખોરાક એકમાત્ર પર્યાપ્ત ઔષધ છે. તે સિવાય બહારથી ઉમેરાતા કેમિકલ સરવાળે માનવ શરીરની પ્રાકૃતિક રીધમને ખલેલ પહોંચાડનારા જ હોય છે.

ઉદાહરણ રૂપે પુખ વયની સ્ત્રીઓમાં માસિક ધર્મની સાઈકલ અને રોજિંદા જીવનનાં સંયોજન ઉપર અભ્યાસ કરતાં જાપાનનાં વાસેદા યુનિવર્સિટીનાં વૈજ્ઞાનિકોનું તારણ લક્ષમાં લેતાં ઘ્યાલ આવે છે કે પીરીયડ દરમિયાન પ્રતિકુળતા ટાળવા

લેવામાં આવતી દવાઓમાં મેઝેનામિક એસીડ, ઈઓસિનો ફિલીયાના લીધે બેકટેરીયા પોતાની પ્રાકૃતિક રીધમ ખોઈ બેસે છે. પરિણામે શરીરથી શરીરની લડાઈ શરૂ થાય છે. એરીઝોના યુનિવર્સિટીના મનોવિજ્ઞાની માઈકલ વર્નુમના ફેક મેડિસીન (મનોરોગ) ઉપરના ૨૫૦૦ દર્દીઓ સાથેનાં અવલોકનો નોંધે છે કે ૮૦% માનવીય રોગોનું અસ્તિત્વ માનસિક હોય છે. ઈશ્વરના સાકાર સ્વરૂપ માફિક રોગ હોતો જ નથી. મનોવિજ્ઞાની લખે છે - રોગ એ વ્યક્તિની ધારણા માત્ર છે. મનનાં સ્તરે ઉભા થતાં, વિકસતા અને સમાજ થતાં શ્વસન, સ્નાયુઓ, લોહીના બંધારણીય ફેરફાર પ્રકારનાં સાયકો સોમેટીક ડિસીઝમાં તો બહારથી લેવાતી દવાઓ થકી બેકટેરીયા અને વાઈરસનું સંયોજન બિનજરૂરી રીતે ખોરવાઈ જાય છે.

આધારભૂત સારવાર અંગેના WHO નાં ૧૯૮૬ના ધોરણોમાં સ્પષ્ટતા કરાઈ છે કે, "દવા સાપેક્ષ સ્થિતિમાં નક્કી થાય છે, નહીં કે દર્દી દ્વારા દર્શાવાતી અસર (સિમ્પટોમ્સ)ના આધારે." આમ છતાં કોરોના સ્થિતિમાં ઉપાય તરીકે મિથેલીન બિલ્યુ અને રેમ-ડેસીવરનો અતિરેક અમલમાં આવતા દર્દીનું ઓક્સિજન લેવલ પ્રભાવિત થયું. કિડની ક્ષારથી કાયમી રીતે ડેમેજ થવા સાથે લોહીમાં લાઈટ સેલનું પ્રમાણ અસ્થાયી બનતું જોવા મય્યું. ગંભીર સ્થિતિમાં આઈ.સી.યુ. માનસિક દબાણ વધારનાર બન્યા. સરવાળે અનેક માનવ શરીરનું આરોગ્ય સહજ સ્થિતિમાંથી ખસી, કિટીકલ બની બેહું. એટલું જ નહીં પણ માનવ શરીર ઉપર ૪૦૦ એકસ-રે જેટલી રેડિયેશન અસર છોડનાર સિટી સ્કેન પ્રકારની બિનજરૂરી સારવારથી પ્રભાવિત નાગરિકો આજે ગ્રાન્થ પણ પછી ચુવા વચે હુદદરોગના હુમલાથી પીડાઈ રહ્યા છે. ફાન્સીસી શોધકોના વોશિંગનથી પ્રકાશિત તાજેતરનાં અભ્યાસથી જણાય છે કે કોવિડ-૧૯માં છૂટા હાથે દવાની દુકાનો ઉપર વેચાતી હાઈડ્રોક્સી કલોરોક્લિન (HCQ)ના કારણે માત્ર અમેરિકા - યુરોપમાં ૧૭૦૦૦થી વધુ લોકોના મોત થયા છે.

આયુર્વેદ પણ યોગ્ય માત્રા, યોગ્ય રીત અને યોગ્ય વયના જ્યાલ સાથે પથ્ય-અપથ્યની હિમાયત કરે છે. ઉદાહરણ રૂપે સુવર્જાભસમ જેવી મૂલ્યવાન સારવાર પૂર્ણ શોધન પહેલા શરીરમાં દાખલ કરવામાં આવે તો પાચનતંત્ર, કિડની અને તવ્યા ઉપર જવર ઉભરી આવે છે. શરીરના સહજ અનુકૂલનને જાળવી રાખવા માટે ઉપયોગી સારવાર પદ્ધતિમાં દવા એક આયામ માત્ર છે. ત્યારે તેનો અતિરેક વર્જિંત બને છે. કબજિયાત, ચામડીમાં ખંજવાળ, એકાએક જાડા, માથાનો દુઃખાવો, ઉબકા-ઉલટી, શરદી, સુસ્તી અને નિરાશા પ્રકારના ચિહ્નો કર્દી અંશો ખોટી સારવારમાંથી ઉભરી આવે છે.

અમેરિકા અને યુરોપમાં કુડ એન્ડ ડ્રગ એડમિનિસ્ટ્રેશન એક્ટ પોતે જ એટલો પ્રભાવી છે કે ડૉક્ટરો દર્દીને જરૂરિયાત અનુસાર માત્ર ડ્રગ સૂચવી શકે છે અને દવા ફાર્માસિસ્ટ નક્કી કરે છે. પરંતુ ભારતમાં દવાની કંપની અને ડૉક્ટરોના પારસ્પરીક હિતોના લિખે બ્લડપ્રેશર, પીડાની દવા, શરદી અને ખાંસી માટેની દવા, વજન વધારવા-ઘટાડવાની કંપનીઓની દવાઓ જ સેન્ટ્રલ ડ્રગ સ્ટાન્ડર્ડ કંટ્રોલ ઓર્ગનાઇઝેશનના ધારા ધોરણોથી નિભન્ન પુરવાર થાય છે.

વિક્રમ સંવત ૧૯૮૫ (વર્ષ ૧૯૮૮)માં દેશભરનાં શહેર - ગામડાંઓને ભરખી ગયેલ છઘનિયા દુષ્કાળમાં દુંકી આર્થિક

વ્યવસ્થા વચ્ચે નાગરિકોને ટકાવી રાખવાના હતા ત્યારે ગાયકવાડ રાજ્યે પ્રજાને પોષણ ચુક્ત ખોરાક આપ્યો અને સારવારની કાળજી ભગવાન ઉપર છોડી. વિશ્વકોષ નોંધે છે કે દેશભરમાં સૌથી ઓછો મૃત્યુદર ગાયકવાડી રાજ્યોમાં રહ્યો. આ અભિગમ ૨૧મી સદીમાં હેલ્થ પ્રિન્સિપલ્સ નામે જાણીતો બન્યો છે. જેમાં શરીર માટે આધારભૂત પિટામિન - પ્રોટીન અને મિનરલ સિવાય શરીરમાં કોઈ કેમિકલ ન ઉમેરવા નવો જ્યાલ વિકસ્યો છે. પ્રાકૃતિક આરોગ્યનાં હિમાયતીઓ આહાર એ જ ઓષ્ઠધનો વિચાર દુનિયા પાસે મૂકી રહ્યા છે અને એજ તો શરીરમાં રહેલ બેકટેરીયાનું સમતુલન જાળવવા પૂરતા છે.

ચરક સંહિતાથી આપણી સંસ્કૃતિમાં આરોગ્ય દુર્લભની સ્થિતિ દર્શાવાઈ છે ત્યારે વ્યક્તિએ વિવેક દાખવી, થોડી સહનશક્તિ ધારણ કરી શરીરને યોગ્ય ખોરાક સાથે જોડીને પૂરક ઔષધિઓ માટે સ્વસ્થ રહેવું હશે. યાદ રહે, દવા એ સ્વયં બીજો રોગ બની શરીરમાં ઉતરે છે. યાદ રહે, નિષ્ણાત ડૉક્ટરો દર્દી માટે ઓછામાં ઓછા દવા લખી આપનાર હોય છે. યાદ રહે, મોંધી દવા એટલે રોગનો શ્રેષ્ઠ ઈલાજ એવી બજારુ ગણતરી ભ્રમ છે. યાદ રહે, સહજ સ્વાસ્થ્ય કદી ખર્ચણ હોતું નથી. ■

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના માસિક મુખ્યપત્ર 'મંગલ મંદિર'ના અંકો ન મળવા બાબતે

'મંગલ મંદિર'ના લવાજમ ભરતા દરેક સભ્યશ્રીને વિનંતી સહ જણાવવાનું કે લવાજમ ભરતાર દરેક વ્યક્તિને 'મંગલ મંદિર'ના અંક દર મહિનાની પમી તારીખે અયુક્પણે પોસ્ટ કરી દેવામાં આવે છે.

ત્યાલ ખાતાની કાર્યવાહીના કારણો કોઈ સભ્યને અંકો ના મળતા હોય તો તે સભ્યને સૌપ્રથમ પોતાની પોસ્ટ ઓફિસમાં લેખિતમાં ફરિયાદ કરવી જોઈએ. તેમ છનાં પણ જે તે સભ્યને અંકો ના મળતા હોય તો તેઓએ પોતાના વિભાગની હેડ પોસ્ટ ઓફિસમાં લેખિતમાં ફરિયાદ કરવી જોઈએ અથવા તો જરૂરિયાત મુજબ તેનાથી પણ આગળ વધવું જોઈએ.

જે સભ્યોને અંક ના મળ્યા હોય તે સભ્યો શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલકી પર આવીને રૂબરૂમાં બીજો અંક લઈ જઈ શકશે પરંતુ તે સ્ટોકમાં હશે ત્યાં સુધી જ તે અંક આપી શકાશે.

કોઈ સભ્ય કુરિયરથી અંક મંગલવા માંગતા હોય તો તેનો ચાર્જ જે-તે સભ્યે અલગથી ભરવાનો રહેશે.

આ બાબતે 'મંગલ મંદિર'ના દરેક ગ્રાહક પાસેથી જરૂરી સહકારની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે.

રજનીકાંત પારેખ

માનદુ મંત્રી

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

વક્ત્વ વિશે

મોરારજુભાઈ દેસાઈ

ડૉ. ભિહિર એમ. વોરા

વલસાડ તાલુકાના નાનકડા ભદેલી ગામના પનોતા પુત્ર અને ભારત અને પાકિસ્તાનનું સર્વોચ્ચ સન્માન "નિશાન અને પાકિસ્તાન" અને 'ભારત રન' મેળવેલા એકમાત્ર નેતા સ્વ. મોરારજુભાઈ દેસાઈનો જન્મ દિવસ દર ચાર વર્ષે એક વખત આવતો હોય છે.

૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૮૯૯ના રોજ ૧૨૫ વર્ષ અગાઉ જન્મેલા પ્રથમ ગુજરાતી વડાપ્રધાન મોરારજુ દેસાઈનો દર ચાર વર્ષના હિસાબે ઉર્મો જન્મદિવસ છે.

મોરારજુ દેસાઈ (૨૮ ફેબ્રુઆરી ૧૮૯૯ – ૧૦ એપ્રિલ ૧૯૮૫). આખું નામ : મોરારજુ રણાંદુજી દેસાઈ. ભારત દેશના સ્વાતંત્ર્ય સેનાની અને ચોથા વડાપ્રધાન (ઈ.સ. ૧૯૭૭થી ૧૯૭૮) હતા.

તેઓ એવા પ્રથમ વડાપ્રધાન હતા કે જેઓ ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના બદલે અન્ય કોઈ રાજકીય પક્ષમાંથી ચુંટાયા હતા. તેમણે સરકારમાં કેટલાય મહત્વના હોદાઓ સંભાળ્યા હતા જેવા કે મુખ્ય રાજ્યના મુખ્યમંત્રી, ગૃહ પ્રધાન, નાણાં પ્રધાન અને ભારતના નાયબ વડાપ્રધાન.

ાંતરરાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના મોરારજુ દેસાઈ તેમના શાંતિ માટેના પ્રયત્નો અને દક્ષિણ એશિયાના બે દુશ્મન દેશો ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે શાંતિ માટેના પ્રયત્નો માટે જાણીતા છે.

૧૯૭૪માં ભારતના પ્રથમ અણુધડાકા પછી મોરારજુભાઈએ ચીન અને પાકિસ્તાન સાથે મૈત્રીભર્યા સંબંધો સ્થાપિત કરવામાં ભાગ ભજ્યો હતો અને ભારત-પાકિસ્તાનનાં ૧૯૭૧ના યુધ્ય જેવી પરીસ્થિતિ નિવારી હતી.

ઘર આગણે, તેમણે ૧૯૭૪ના અણુધડાકા પછી ભારતના અણુ કાર્યક્રમમાં મહત્વનો ભોગ ભજ્યો હતો. પાછળથી તેમની નીતિઓએ મુખ્યત્વે સામાજિક, આરોગ્ય સંબંધિત અને સંચાલન ક્ષેત્રના સુધારાઓને ઉતેજન આપ્યું.

તેઓ એકમાત્ર એવા વક્તિ છે જેઓને ભારત દેશના સર્વોચ્ચ સન્માન "ભારત રન" (૧૯૭૧) તેમજ પાકિસ્તાન દેશના સર્વોચ્ચ સન્માન "નિશાન-એ-પાકિસ્તાન" (૧૯૭૦)થી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હોય.

આજે પણ માત્ર બે રૂપિયા અને ૨૦ પૈસામાં ખાંડ આપનાર વડાપ્રધાન તરીકે લોકો મોરારજુ દેસાઈને યાદ કરે છે. આ ઉપરાંત ચુસ્ત સિદ્ધાંતવાદી, નિયમિતપણે સ્વમૂત્ર તેમજ ફળાહાર જેવા કુદરતી ઉપયાર વડે તંહુરસ્ત શરીર જાળવનાર તરીકે પણ લોકો એમને યાદ કરે છે.

મોરારજુ દેસાઈનો જન્મ તત્કાલીન બોંબે પ્રેસિડેન્સીના વિસ્તારમાં આવતા વલસાડ જિલ્લાના તેમજ તાલુકામાં આવેલા ભદેલી ગામમાં થયો હતો. આ ગામ હાલમાં ગુજરાત રાજ્યમાં આવે છે.

તેઓનું પ્રાથમિક શિક્ષણ સૌરાષ્ટ્રમાં કુંડલા શાળા - સાવરકુંડલા (જે અત્યારે જે.વી. મોદી શાળા તરીકે ઓળખાય છે)માં થયું. ત્યારબાદ તેઓએ બાઈ અવાં બાઈ હાઈસ્ક્યુલ - વલસાડમાં શિક્ષણ લીધું. મોરારજુભાઈએ વિલ્સન કોલેજ - મુંબઈ (મહારાષ્ટ્ર)થી સ્નાતકની પરીક્ષા ઉત્તીજી કરી હતી. ત્યાર પછી તેઓ ગુજરાતમાં નાગરિક (સિવિલ) સેવામાં ગોધુરામાં નાયબ કલેક્ટર તરીકે જોડાયા હતા.

એમણે મે ૧૯૩૦ના વર્ષમાં નોકરીમાંથી રાજીનામું આપ્યું. ત્યારબાદ તેઓ આજાદીની ચળવળમાં જોડાયા. ઈ.સ. ૧૯૩૦ના વર્ષમાં તેમણે અસહકારની ચળવળમાં ભાગ લીધો હતો.

સ્વતંત્રતા સંગ્રહમાં ભાગ લેવાને કારણે જ એમણે જેલ જવું પડું હતું અને એમણે ધણો સમય જેલમાં વિતાવ્યો હતો.

પોતાની નેતૃત્વ ક્રમતાને કારણે તેઓ સ્વતંત્રતા સંગ્રહ સેનાનીઓના વહાલા રહ્યા અને ગુજરાત કોંગ્રેસના મહત્વપૂર્ણ નેતા રહ્યા હતા.

જ્યારે ઈ.સ. ૧૯૩૪ અને ઈ.સ. ૧૯૩૭ના સમયમાં પ્રાંતિક પરિષદોની ચુંટણીઓ થઈ ત્યારે તેઓ ચુંટાયા હતા. તથા તેમણે બોંબે પ્રેસિડેન્સીમાં નાણાં (વિતા) મંત્રી તેમજ ગૃહ મંત્રી તરીકેની જવાબદારીઓ નિભાવી હતી.

ભારત દેશને આજાદી મળ્યા પછી તેઓ રાજકારણમાં સક્રિય રહ્યા હતા. તેમણે રાજ્યના પ્રધાન અને દેશના પ્રધાન તરીકે વિવિધ જવાબદારીઓ નિભાવી હતી.

ભારતની સ્વતંત્રતા પૂર્વે તેઓ મુંબઈના ગૃહમંત્રી બન્યા હતા અને પાછળથી ૧૯૫૨માં મુંબઈ રાજ્યના મુખ્યમંત્રી તરીકે ચૂંટાઈ આવ્યા હતા. આ રાજ્ય ગુજરાતીભાષી અને મરાઠીભાષી લોકોનું બનેલું દ્વિભાષી રાજ્ય હતું. ૧૯૫૨થી સંયુક્ત મહારાષ્ટ્ર સમિતિએ માત્ર મરાઠીભાષી લોકોના બનેલા “મહારાષ્ટ્ર” રાજ્યની માંગણી માટે ચળવળ શરૂ કરી. બીજી બાજુ, ઈન્હુલાલ યાઝીકની આગેવાની હેઠળની સમિતિએ “ગુજરાત” રાજ્યની માંગણી માટે “મહાગુજરાત આંદોલન” શરૂ કર્યું. રાષ્ટ્રીય દિને ચુસ્ત એવા મોરારજી દેસાઈ આ બંને ચળવળોના વિરોધી હતા.

જ્યારે ફલોરા ફાઉન્ડન પાસે સંયુક્ત મહારાષ્ટ્ર સમિતિ દ્વારા થઈ રહેલા વિરોધના કારણે ચળવળકારીઓને લીધે જાહેર મિલકત અને વ્યવસાયીક ઓફિસોને થઈ રહેલા નુકસાનને અટકાવવા તેમણે પોલીસને ટોળા પર ગોળીબાર માટે મંજૂરી આપી હતી.

જ્યારે સ્ટોક એક્સચેન્જમાં હુમલાનો નિકટવર્તી ભય વત્તાઈ રહ્યો હતો ત્યારે પોલીસે પ્રથમ એક કલાક હવામાં ગોળીબાર કર્યો હતો. પરંતુ આ પગલું પરિસ્થિતિને કાબૂમાં લાવી શક્યું નહીં. તેથી થયેલા સીધા ફાયરીંગથી સમગ્ર ઘટના દરમિયાન ૧૦૫ તોફાનીઓ માર્યા ગયા હતા.

દેસાઈ ગ્રાન્ડ ઇવસમાં પરિસ્થિતિ નિયંત્રણ હેઠળ લઈ આવવામાં સફળ રહ્યા હતા. જો કે તેઓ આ મુદ્દે શાંતિપૂર્ણ ઉકેલ લાવવા માંગતા હતા અને માર્ગો પર થતી હિસાનો અંત આણવા આપુર હતા. તેથી પાછળથી તેમણે ભાષાકીય આધાર પર રાજ્ય દ્વિભાજનની પરવાનગી આપી હતી. રાજ્ય દ્વિભાજન પછી મુંબઈ નવા બનેલા મહારાષ્ટ્ર રાજ્યનું પાટનગર બન્યું.

ઈથ્રા વિરુદ્ધ દ્વિભાષીય રાજ્ય રચનાથી વિક્ષમ મોરારજી દેસાઈએ મુખ્યમંત્રી તરીકે રાજ્યનામું આપ્યું. યશવંતરાવ ચહ્યાણે મુખ્યમંત્રી તરીકેનો હવાલો સંભાળતા ૧૪મી નવેમ્બર ૧૯૫૩માં તેઓ જવાહરલાલ નહેરના પ્રધાન મંડળમાં વેપાર ઉદ્યોગ ખાતાના પ્રધાન તરીકે જોડાયા.

૧૯૫૮માં મુંદડા પ્રકરણને કારણે ટી.ટી. કૃષ્ણમાચારીએ નાણાંપ્રધાન તરીકે રાજ્યનામું આપતા માર્ગ મહિનામાં નાણાં ખાતાનો પદભાર સંભાળ્યો.

લાંબી મુદ્દતની લોનોનું આપોજન, સુવર્ણ નિયંત્રણ યોજના, ફરજિયાત બચત યોજના, આવકવેરા પર સરચાર્જ, પરદેશી આર્થિક મદદની શરતોમાં ડળવાશ વગેરે તેમનાં નાણાંપ્રધાન તરીકેનાં અગત્યના નિર્ણયો રહ્યા.

૧૯૬૭ની ચૂંટણીમાં મોરારજીભાઈએ નાયબ વડાપ્રધાન અને નાણાંપ્રધાન તરીકે પદભાર સંભાળ્યો. પરંતુ પાલ્મેન્ટરી બોર્ડના પ્રમુખની ઉમેદવારની પસંદગીના નિર્ણયના વિરોધમાં નારાજ મોરારજીભાઈએ મંત્રી તરીકે રાજ્યનામું આપી દીધું.

ડિસેમ્બર ૧૯૬૮માં ગાંધીનગર ખાતેના અધિવેશનમાં સંસ્થા કોંગ્રેસ (કોંગ્રેસ ઓ)ની સ્થાપનાના મુખ્ય સૂત્રધાર રહ્યા.

ઈદીરા ગાંધીએ કટોકટી ઉડાવી લેવાનો નિર્ણય કર્યા બાદ ૧૯૭૭ની સામાન્ય ચૂંટણીઓ યોજાઈ હતી. આ ચૂંટણીમાં જનતા પાર્ટીએ ભારે બહુમત મેળવ્યો અને મોરારજી દેસાઈ વડાપ્રધાન બન્યા. ૨૪મી માર્ગ દેસાઈના નેતૃત્વ હેઠળ પ્રધાનમંડળ અસ્તિત્વમાં આવ્યું.

દેસાઈની સરકારે દક્ષિણ એશિયાઈ પડોશી દેશો સાથેના સંબંધોને અગ્રતા આપી અને કંઈ હરીફ એવા દેશ પાકિસ્તાન સાથે સંબંધો સુધારવાની શરૂઆત કરી તેમજ ૧૯૬૨નાં યુધ્ય પછી પહેલીવાર ચીન સાથેના સંબંધો સામાન્ય બનાવ્યા. તેઓએ જીયા-ઉલ-હક્ક સાથે સંવાદો કર્યા અને મૈત્રીભર્યા સંબંધો સ્થાપ્યા. ચીન સાથે રાજદ્વારી સંબંધો પણ સ્થાપવામાં આવ્યા. સરકારે રાષ્ટ્રીય કટોકટી લાગુ પાડવા અંગે બંધારણમાં ઘણાં ફેરફારો કર્યા અને તેને પછીની સરકારો માટે મુશ્કેલ બનાવી.

ચુમ્માલીસમાં બંધારણીય સુધારા દ્વારા મિલકતના અધિકારને ન્યાયીક કરવામાં આવ્યો. તેમ છતાં, જનતા પાર્ટીનો મોરચો અંગત અને નીતિ અંગેના બેદભાવોથી ભરેલો હતો. એટલે વિવાદો વગર વધુ કંઈ પ્રામ કરી શક્યો નહીં.

ચરણસિંહ પ્રકરણ અને અન્ય કટોકટીના કારણસર ૧૫ જુલાઈ, ૧૯૭૮ના રોજ તેમણે વડાપ્રધાન તરીકે રાજ્યનામું આપી દીધું.

રાજકીય નિવૃત્તિ બાદ મોરારજીભાઈએ મુંબઈમાં પુત્ર પરિવાર સાથે જીવન ગાય્યું. ૧૯૮૭ના ઓક્ટોબર માસ સુધી, ૮૨ વર્ષની ઉમર સુધી વિદ્યાપીઠના પદવીદાન સમારોહમાં હાજરી આપવાનો તેમનો કમ તેમણે નિષાથી જણવ્યો.

૧૦ એપ્રિલ, ૧૯૮૮ના રોજ મગજમાં લોહી ગંધાતા મુંબઈ ખાતે તેમનું અવસાન થયું. ૧૨મી એપ્રિલની સાંજે અમદાવાદમાં સાબરમતી આશ્રમ પાસે આવેલી ગોશાળાની ભૂમિ પર પૂરા રાજકીય સન્માન સાથે તેમની અંતિમ કિયા કરવામાં આવી. આ સ્થળ હાલ અભયધાટ તરીકે ઓળખાય છે.

મોરારજી દેસાઈ ગાંધીજીના રસ્તે ચાલનારા, સામાજિક સેવક, સંસ્થા સ્થાપક અને મહાન સુધારાવાદી હતા. તેઓ

મહાત્મા ગાંધી દ્વારા સ્થાપવામાં આવેલ ગુજરાત વિદ્યાપીઠનાં
કુલપતિ હતા.

તેમનાં વડાપ્રધાનના કાર્યકાળ દરમિયાન પણ તેઓ
વિદ્યાપીઠની મુલાકાત લેતા હતા અને ઓક્ટોબર મહિનામાં
વિદ્યાપીઠમાં નિવાસ કરતા હતા.

તેઓ સાદાઈથી જીવતા હતા અને વડાપ્રધાન હોવા છતાં
જીતે જ પોસ્ટકાર્ડ લખતા હતા. સરદાર પટેલ તેમને બેડા
જિલ્લાના ખેડૂતો જોડે મંત્રાંશાઓ કરવા માટે નીભ્યા હતા. જે
છેવટે અમૂલ સહકારી મંડળીની સ્થાપના માટે કારણભૂત બની.
તેમના કાર્યકાળ દરમિયાન, તેઓએ જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થા
બંધ કરી અને તેનાથી સસ્તી ખાંડ અને અનાજ પ્રાપ્ત થતાં
રેશનની દુકાનો બંધ થઈ ગઈ હતી.

૧૯૭૮માં વડાપ્રધાન મોરારજી દેસાઈ, કે જેઓ લાંબા
સમયથી સ્વમૂલ ચિકિત્સા અજમાવી રહ્યા હતા, એ વિશે ડાન
રાથેર જોડે ૬૦ મિનિટ સુધી સ્વમૂલ પીવાથી થતા ફાયદા વિશે
ચર્ચ કરી હતી. મોરારજીએ કહ્યું હતું કે, સ્વમૂલ ચિકિત્સા,
એ આરોગ્ય સુવિધા પરવડી ન શકે એવા લાખો ભારતીયો
માટે ઉત્તમ ચિકિત્સા છે. તેઓ તેમની આ આદત માટે કેટલાય
ભારતીયો અને વિદેશીઓ દ્વારા અણગમો પામ્યા હતા.

‘ઈન માય વ્યૂ’ તેમની આત્મકથા છે. જેનો ગુજરાતી
અનુવાદ ‘માણું જીવનવૃત્તાંત’ નામે ત્રાજ ભાગમાં નવજીવન
દ્વારા કરવામાં આવેલ છે.

આ ઉપરાંત કેટલીક માહિતી પુસ્તિકાંઓ જેવી કે, ‘પોલીસ
પ્રજાનો મિત્ર બની રહે’ (મુંબઈ સરકાર, ૧૯૫૨), ‘કરવેરા
શા માટે?’ (પરિચય, ૧૯૬૨), ‘લોકશાહી સમાજવાદ’
(પરિચય, ૧૯૬૮), ‘સડા વિનાનો વહીવટ’ (પરિચય,
૧૯૭૩), ‘કાયદાથી કોઈ પર નથી’ (ગુજરાત સરકાર, ૧૯૭૮)
વગેરે મુખ્ય છે.

સંદર્ભ: વાક્યપીઠિયા અને વિવિધ અભિવારી અહેવાલ.

“પરમેશ્વરી”, પ્લોટ નંબર ૧૬૫, હોસ્પિટલ રોડ,
વિજયનગર એરીયા, મુજફા, કર્ણાસુર ೫೯೨૦ ૦૦૧.
મો. ૯૮૨૮૦ ૯૯૮૮૫

ગ્રંથ

ગમે ત્યારે ગમે ત્યાં તું, જવાની રાખ તૈયારી,
કરે બદલી ઘડીભરમાં, મરણનું કામ સરકારી!
કફન, શ્રીફળ, અગરબટી, હુલોના હાર ને દીવો
ખરેખર મોત સસ્તું છે, ને મોંધી થઈ છે તરકારી.
જરા આરામથી તો શાસ પણ લેવા ન દે જીવન,
ન કોઈ શાસની ખટપટ, મજા છે મોતની ભારી.
જરા કુરસદથી આવે તો, જમાવીશું અમે મહેફિલ,
હશે મૃત્યુ ઉતાવળમાં, તો રસ્તામાં થશે યારી.
તને લીધા વિના આ મોતને, ‘જીનલ’ જવું પડશે,
જો સામે આવે તો રાજુ કરી દઉં શેર ફટકારી.

અંકિતા માર્ગ ‘જીનલ’ - કાંઈવલી, મુંબઈ

ગ્રંથ

સરે અશુ ધારા ગમાડી રહ્યો છું,
તને ભૂધરા પર રમાડી રહ્યો છું.
પડચા હોય છાલા હથેળીમાં જ્યાં જ્યાં,
મુલાયમ ગુલાબો ઉગાડી રહ્યો છું.
ખબરદાર ઈશ્વર હવે થઈ જજે તું,
નભે આંગળીને અડાડી રહ્યો છું!
નથી જીદ કિધી ખસે બેસવાની,
મારો બોજ જાતે ઉપાડી રહ્યો છું.
છે શ્રાવણની આદત તો ફરફર વરસાં,
વરસવાને સૌ પર અખાડી રહ્યો છું!
બળદ ચાલતાને પરોણો અડાડું,
સ્વભાવે જનમથી અનાડી રહ્યો છું!
સુગંધોથી બિસ્સા ઠસોઠસ ભરીને,
હવાને ચમનથી ભગાડી રહ્યો છું!

આનિદ ભક્ત

પૃથ્વી શાહ - ગાંધીનગર

મો. ૯૮૨૪૬૬ ૬૬૧૦૮ / ૮૯૮૦૩ ૯૬૩૩૪

શુલોચન સહિ...

ટંડુરસ્ટી

.....અને હું ટંડુરસ્ટ બન્યો!

ડૉ. કમલેશ એન. શાહ
M.D.

પહેલા હું ઉદાસ રહેતો હતો. પહેલેથી જ મારામાં સહનશીલતા ઓછી. વાતવાતમાં ગુરુસે થઈ જવાય અને મારા કદ્યામાં ઘરના કે સગાસંબંધી ના હોય તો લાલ પીળા થઈ જવાતું હતું. એટલે સરખો મુડ રહેતો ન હતો. તમે મળ્યા અને તમાકુની પડીકીની વાત થઈ અને તેનાથી કશું નુકસાન થતું નથી તેમ પણ કહ્યું. તમે છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી લઈ રહ્યા છો અને હવે દિવસની ચાર-પાંચ થઈ જાય છે. તમારી વાત મેં સાચી માની લીધી અને તમાકુની અડધી પડીકી ખાઈ લીધી. જરા ફેશ થયો હોઉં તેમ લાગ્યું. બસ, તે દિવસથી ‘ઊંચે લોગ ઊંચી બાતે’ સાચી લાગવા માંડી. હવે મારા જીવનમાં ફેરફાર આવવા લાગ્યો. સવારથી જ તમાકુની પડીકી જોઈએ. ઘરના બધાએ જાણ્યું એટલે મેં કોઈ ગુનો કર્યો હોય તેવું વાતાવરણ સર્જાયું. પરંતુ મેં તેઓની વાત નકારી કાઢી, પુરુષ પ્રધાન સમાજમાં વળી પત્નીનું ચાલે કેટલું? એટલે જરૂર પડે તો તેની સામે આંખો પણ કાઢતો ને તે ચૂપ થઈ જતી.

કેન્સર સાથે સંકળાપેલ પરીબળોમાં તમાકુના સેવનથી માણસ જાતિને ૪૪% કેન્સર થઈ શકે છે. તેમાં મોઢાનું કેન્સર, હૃદય અને લોહીની નળીઓ ઉપર ખાસ અસર થાય છે તેમ વાંચ્યું. સિગારેટ પીવાની હૃદય અને શ્વસનતંત્ર ઉપર ખાસ અસર થતી હતી તેની પણ મને જાણ થઈ. આ સમય દરમિયાન મારા એક સગાને હોસ્પિટલમાં દાખલ કર્યા હતા અને આવતીકાલે તેઓની એન્જિયોલાસ્ટી કરવાની છે તેમ જાણ્યું એટલે ખબર કાઢવા ગયો. તેઓએ ઓગણપચાસ વર્ષની ઉંમરમાં કોઈપણ જાતનું વસ્તન કર્યું ન હતું છતાં હૃદયની બે નળીઓ બ્લોક નીકળી. ત્યારે મને થયું કે તમાકુ-સિગારેટ-બીડી ના પીનાર વ્યક્તિઓને આવા રોગ થાય છે. એટલે નક્કી કર્યું કે મેડિકલના છાપા બહુ વાંચવા નહીં જેથી કરીને ભર્મ પેદા થાય.

એક દિવસ મેં ઘણી બધી છોકરીઓ અને છોકરાઓને કોલેજ કેમ્પસમાં સિગારેટનો દમ લેતા જોયા. શું ખુમારી હતી! બધા જ ખુશાલી વ્યક્ત કરી રહ્યા હતા. મારા એક મિત્રને બીડી પીવાનો શોખ હતો. એટલે પાન ખાવાના બહાને ગલ્લા પર જઈ એક સિગારેટ લઈ લીધી. મજા લેવાનો ગ્રયતન કર્યો

ત્યારે અચાનક એટલી બધી ખાંસી આવી કે મજા ન આવી – એટલે તે તરફ ધ્યાન આપવાનું માંડી વાળ્યું. હવે તમાકુની પડીકીઓની સંઘ્યા પણ વધી. ક્યારેક પેટમાં ગેસ થઈ જતો કે ઉબકા આવી જતા. પરંતુ ખાવામાં કદાચ ગરમ મસાલો વપરાયો હોય તો પણ થાય તેમ માની લેતો. આમ કરતાં કરતાં અજાણપણે ખરાબ સોપારી અને તેમાં રહેલ Carcinogenic તત્ત્વોનું સેવન કરતો રહ્યો.

હવે વાત એમ બની કે જે મિત્ર દ્વારા તમાકુની શરૂઆત થઈ હતી તે મિત્રનું મોં આખું ખૂલતું બંધ થઈ ગયું. માંડ ઊભી બે આંગળી જતી હતી. નાક, કાન, ગળાના ડૉક્ટરને બતાવ્યું તો તેઓએ તમાકુના કારણે ટોન્સિલના પીલર જીમ થઈ ગયા તેમ જણાવ્યું અને ત્યાં સ્ટીરોઇડના ઈન્જેક્શનો દર અઠવાડિયે લેવાની શરૂઆત કરી અને ભમરડો ઊંધો મોઢામાં નાખી કસરત કરવાનું જણાવ્યું. ત્યારબાદ મને એક મિત્ર એવો મળી ગયો, જેણે પૂછવાની હિંમત કરી કે,

તમાકુ ખાવાથી તમને શો ફાયદો થાય?

- સવારથી તમાકુની પડીકી ખાવાથી સ્હૃતિ આવી જાય છે. દિવસની શરૂઆત સારા મુડથી થાય છે.
- પેટ સાફ આવે છે. કબજિયાતની ફરીયાદ રહેતી નથી.
- મોઢામાં પડીકી હોય એટલે કોઈની સાથે માથાકુટ કરવા શર્દો ઉચ્ચારવા પડતા નથી.
- આખો દિવસ જાણો નશો રહેતો હોય તેમ લાગે - ટાઈમસર ખાવાપીવાનું થાય છે.

અને આ બધું શેના કારણો જાણો છો?

- તમાકુમાં નિકોટીનું તત્ત્વ આવે છે. જે ચા-કોફીમાં પણ હોય છે. પરંતુ મારા ઘણી વધારે એટલે સ્હૃતિ લાગે અને ચાર કલાક પછી તેનું પ્રમાણ ઘટી જાય એટલે થીલાટસ. માટે જ તમારે આખા દિવસમાં વારંવાર પડીકી ખાવી પડે. વળી તેમાં ન ખાવાના તત્ત્વો પણ હોય છે, જે આપણી હોજરી કે આંતરડા સંઘરતા નથી એટલે કદાચ પેટ સાફ આવે છે.

અને આ તમાકુ અને સિગારેટના કારણે શરીરના તંકો ઉપર શી અસર પડે છે તે જોઓ છો? તો સમજુ લો...

૧. મોઢામાં ચાંદા પડવાની શરૂઆત થઈ જાય. સફેદ ડાઘ પડે. ચાંદામાં રૂજ પણ કદાચ ન આવે - કેન્સરની શરૂઆત પણ કદાચ હોઈ શકે!
૨. દાંત બધા જ ખરાબ થવા માંડે. જોણે તમારા દાંતોએ હોળી ધૂળેટીનો ઉત્સવ ના ખેલ્યો હોય!
૩. હોજરી અને આંતરડામાં નાના નાના ઉજરડા ને પછી ચાંદા પડવાની શરૂઆત થઈ જાય. ચાંદાઓમાંથી રક્તખાવ શરૂ થાય. એટલે તમે ફિક્કા પડતા જાઓ - શરીરમાં રક્તકષોની સંખ્યા ઓછી થતી જાય.
૪. આપણા રૂધિરાભિસરણ તંત્ર ઉપર ખાસ કરીને હૃદયની નળીઓની અંદર ક્ષાર બાજવાનું ચાલુ થાય. કદાચ હૃદયરોગની શરૂઆત થાય.

હવે આગળના મિત્રની વાત....

ધીમે ધીમે તેના મોઢામાં માંડ ગ્રાન્યુઅન્ઝીઓ નાખી શકાય તેટલી જગ્યા થઈ. મને લાગે છે કે બટાકાવડાનો મૂળ સ્વાદ લીધે ધણો સમય અને સારી રીતે કોળીયો ભરીને જમી શકવાની મજા પણ ધણા સમય પછી મળી. ત્યાં અચાનક જમણા જડબાના નીચેના પેઢાના છેલ્લા દાંતમાં સામાન્ય દુઃખાવો થયો એટલે દાંતના ડોક્ટર પાસે ગયો અને દાંત સડી ગયો હતો એટલે કાઢી નાખ્યો. થોડા દિવસ સુધી રૂજ ન આવી. ડોક્ટરે જડબાના સ્પેશિયાલિસ્ટ પાસે જવાનું કહ્યું. બાયોપ્સી લેવાઈ. કેન્સરનો રીપોર્ટ આવ્યો. મિત્ર ભાંગી પડ્યો. કેન્સરના સર્જનની સલાહ લેવાઈ. લોહીના રીપોર્ટ, સીટી સ્કેન દ્વારા ખબર પડી કે હજ શરૂઆતના સ્ટેજમાં છે. એટલે ઓપરેશન કરતાં મટી જશે. શરૂઆતનું સ્ટેજ એટલે 2-A ક્યાંય ફેલાયેલું ન હતું. ઓપરેશનમાં પ્લાસ્ટિક સર્જન પણ હાજર હોય છે. એટલે જડબાનો ખાસ્સો ભાગ કાઢી નાખ્યો અને ઓપરેશનવાળા ભાગ ઉપર ચામડી એ રીતે ગોઠવાઈ જાણે ચહેરો પહેલા જેવો જ લાગે. ત્યારબાદ શેક અને કીમોથેરાપી - કૃષ્ણ ભગવાન પાંચ વર્ષ પૂરા કરી આપે તો લાગે કે નવજીવન મળ્યું તેવી પ્રાર્થનાઓ સગાવહાલાઓ દ્વારા શરૂ થઈ.

મનોબળ હોય જો મક્કમ, તો અફીણાની શું વિસાત છે,
તમાકુને મારે સૌં લાત, ન જોઈએ નીકોટીના કોટનો સાથ.

હવે તો કાઢવાની ઠેર ઠેર, તમાકુના સેવનની સ્મરણ યાત્રા,
ભંગારના સામાન ભેગું વેચવાનું છે, કેન્સરને કેન્સર કરી ગંપવાનું છે.

આ આખી ઘટનાએ મારી આંખો ખોલી નાખી. મારા ઘરવાળાઓની બધી જ સલાહો મેં સ્વિકારી લીધી. તમાકુ છોડવાનો નિર્ણય બીજા દિવસે સવારે જ લઈ લીધો. ગ્રાન્યુઅન્ઝીઓની શરૂઆત થઈ જાય. સફેદ ડાઘ પડે. ચાંદામાં રૂજ પણ કદાચ ન આવે - કેન્સરની શરૂઆત પણ કદાચ હોઈ શકે!

દાંત બધા જ ખરાબ થવા માંડે. જોણે તમારા દાંતોએ હોળી ધૂળેટીનો ઉત્સવ ના ખેલ્યો હોય!

હોજરી અને આંતરડામાં નાના નાના ઉજરડા ને પછી ચાંદા પડવાની શરૂઆત થઈ જાય. ચાંદાઓમાંથી રક્તખાવ શરૂ થાય. એટલે તમે ફિક્કા પડતા જાઓ - શરીરમાં રક્તકષોની સંખ્યા ઓછી થતી જાય.

આપણા રૂધિરાભિસરણ તંત્ર ઉપર ખાસ કરીને હૃદયની નળીઓની અંદર ક્ષાર બાજવાનું ચાલુ થાય. કદાચ હૃદયરોગની શરૂઆત થાય.

સાહેબ, તમો જેમ કહેશો તેમ કરીશું પણ મને આમાંથી બહાર કાઢો. ચુર્ણંગ ગમ મોઢામાં રાખો, ધાળાની દાળ થોડા સમયના અંતરે લો, યોગ - પ્રાણાયામના શરણે જાઓ. બાકી દિવાઓ દ્વારા તમને જે બેચેની લાગે છે, પેટમાં ગરબડ થાય છે, હથપગ ચુસાય છે, ઊંઘ આવતી નથી, ફિક્કાશ આવી જાય છે એ બધું સારું થઈ જશે.

આશ્વાસનના શબ્દોએ જાહુઈ અસર કરી. સાહેબની સલાહ પ્રમાણે કરવા માંડયું. ધીમે ધીમે સ્વસ્થ થવા લાગ્યો. એક બીક પેસી ગઈ હતી કે મને પણ ગળામાં કેન્સર તો નહીં હોય ને? ફિમિલી ડોક્ટરની ચિંહી લઈ કોઈના કીધા વિના સીટી સ્કેન કરાવી લીધું. ખાતરી થઈ ગઈ કે મને કેન્સર નથી - હવે ૧૦૦% ખાતરી થઈ કે હું તંદુરસ્ત બન્યો. હવે તો મારો પેલો મિત્ર પણ હવે નીચેની પંક્તિઓ ગાતો થઈ ગયો. મેં દીપક હું એસા કિ, જીસને અંધેરે સે કભી હાર ન માની, યહ નહીં હે બાત કી બાત પર, તિમિર તૂરા નહીં. યહ નહીં હે બાથ કી (આંધી), રાતને કભી લુંટા નહીં.

લાઇબ્રેરી

શ્રી કદાચી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની સમૃદ્ધ લાઇબ્રેરીનો લાભ લેવા સમાજના તમામ સભ્યોને વિનંતી.

શ્રી કદાચી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના વાયકોને જણાવવાનું કે આપની પસંદગીના પુસ્તકો ઉપલબ્ધ થઈ શકે તે માટે આપની પસંદગીના પુસ્તકોના ગમ જણાવવા વિનંતી.

દંડકર્ષણી

માનસિક બીમારીના શારીરિક લક્ષણો : ભાગ-૩ (Physical Symptoms in Psychiatric Diseases : Part-3)

ડૉ. મહિલાલ ગાડા

ડૉ. દીપિલાલ શાહ (ગાડા)

(સિનિયર મનોચિકિત્સક)

(મનોચિકિત્સક તથા

બાળ મનોચિકિત્સક)

આગળના લેખમાં આપણે જાણ્યું કે માનસિક બીમારીથી પીડાતા દર ત્રણ દર્દાઓમાં બે દર્દાઓ ફક્ત શારીરિક લક્ષણોની ફરિયાદોને લીધે ડોક્ટર પાસે જાય છે.

માનસિક બીમારીઓમાં શારીરિક લક્ષણો (૧) માથાનો દુઃખાવો, (૨) ચક્કર આવવા, (૩) છાતીમાં દુઃખાવો, (૪) શારીરિક નબળાઈ, (૫) વજન ઓછું થવું (ઉથી ૫ કિલો કે તેથી વધારે), (૬) ગલ્બરામજા થવી, (૭) શરીરમાં કળતર, (૮) એસિડિટી, (૯) પેટમાં ગેસ, (૧૦) કબજ્યાત સામાન્ય છે, કોમન છે.

આ લેખમાં માનસિક બીમારીઓમાં થતા શારીરિક લક્ષણોનું કારણ જાણીએ.

● બ્રેઇન અને શરીરના અવયવો :

આપણા શરીરના દરેક અવયવોનું સંચાલન બ્રેઇન - મગજ કરે છે. બ્રેઇન - મગજ આ સંચાલન નર્વસ સિસ્ટમ - ચેતાતંત્ર (Nervous System) દ્વારા કરે છે.

નર્વસ સિસ્ટમના બે મુખ્ય વિભાગો છે : (૧) સેન્ટ્રલ નર્વસ સિસ્ટમ, (૨) ઓટોનોમિક નર્વસ સિસ્ટમ.

૧. સેન્ટ્રલ નર્વસ સિસ્ટમ (CNS) : આ નર્વસ સિસ્ટમ વ્યક્તિના કાબૂમાં હોય છે. દા.ત. મારે આ લેખ લખવો છે તો એના માટે મારા હાથની હલનચલન એ પ્રમાણે કરવા માટે મારા બ્રેઇનથી સંદેશાઓ હાથના સ્નાયુઓને મળશે. હાથના સ્નાયુઓ એ પ્રમાણે હલનચલન કરશે. વ્યક્તિ જે કિયાઓ સામાન્યપણે કરે છે એ બધા અવયવો સેન્ટ્રલ નર્વસ સિસ્ટમના કાબૂમાં હોય છે.

૨. ઓટોનોમિક નર્વસ સિસ્ટમ (ANS) : નામ પ્રમાણે આ નર્વસ સિસ્ટમ વ્યક્તિના કાબૂમાં - કંટ્રોલમાં નથી, સ્વયંસંચાલિત છે. શરીરના આંતરિક અવયવો - છાતીના અવયવો જેવા કે હૃદય, ફેફસા; પેટના અવયવો જેવા કે જઠર, આંતરંદું, યકૃત (લીવર), મૂત્રપિંડ (કિડની), સ્વાદુપિંડ (પેન્નિક્યાસ) વગેરે અવયવો પર સ્વયં સંચાલિત નર્વસ

સિસ્ટમનો કાબૂ - કંટ્રોલ છે.

ઓટોનોમિક નર્વસ સિસ્ટમના બે ઉપવિભાગ છે : (અ) સિમ્પેથેટિક નર્વસ સિસ્ટમ (SNS) તથા (બ) પેરાસિમ્પેથેટિક નર્વસ સિસ્ટમ (PNS).

બ્રેઇનમાં ચાલતી નર્વસ સિસ્ટમની પ્રક્રિયા ન્યુરોટ્રાન્સમિટર્સ (બ્રેઇનના હોર્મોન) દ્વારા થાય છે. બ્રેઇનની સૂક્ષ્મ કોશિકાઓ (જેને ન્યુરોન કહેવામાં આવે છે) વચ્ચે સંકેતો મોકલવાનું કામ ન્યુરોટ્રાન્સમિટર્સ કરે છે.

વ્યક્તિ જ્યારે સ્વસ્થ અને પ્રસત્ત હોય ત્યારે ન્યુરોનની પ્રક્રિયા નિયમિતપણે ચાલ્યા કરે છે. પરંતુ વ્યક્તિ માનસિક બીમારીથી પીડાતી હોય ત્યારે ન્યુરોટ્રાન્સમિટર્સની પ્રક્રિયામાં ખલેલ પહોંચે છે.

● માનસિક બીમારીમાં બ્રેઇનના કાર્યોમાં ખલેલ :

નેશનલ ઇન્સિટટ્યુટ ઓફ મેન્ટલ હેલ્થ - અમેરિકા (NIMH - USA) તથા અન્ય વૈજ્ઞાનિકોએ છેલ્લા પાંચ દાયકાઓમાં કરેલા સંશોધનોએ પુરવાર કર્યું છે કે માનસિક બીમારીઓમાં મગજના જ્ઞાનતંત્રો - ન્યુરોનમાં કદ, રચના, રસાયણો, કાર્યશક્તિમાં નકારાત્મક ફેરફારો થાય છે.

માનસિક બીમારીઓમાં મગજ (Brain)માં આવેલા મન (Mind)ના અવયવોમાં (લિમ્બિક સિસ્ટમ, પ્રિફ્નટલ કોરટેક્ષ, એમિગડેલા, હિપોકેમ્પસ, હાઈપોથેલામસ વગેરેમાં) કાર્યક્ષમતા પર નકારાત્મક અસર થાય છે. આથી ન્યુરોટ્રાન્સમિટર્સની માત્રામાં નોંધપાત્ર નકારાત્મક ફેરફારો થાય છે.

આ ફેરફારોની અસર ઓટોનોમિક નર્વસ સિસ્ટમ પર પડે છે. જેથી સિમ્પેથેટિક નર્વસ સિસ્ટમના કાર્યોમાં ખલેલ પહોંચે છે. આથી આંતરિક અવયવોના કાર્યોમાં ગરબડ થાય છે. હૃદય, ફેફસા, જઠર, આંતરડા, સ્નાયુઓ પર નકારાત્મક અસર થાય છે તથા જે અવયવો પર અસર થઈ હોય એ પ્રમાણેના શારીરિક લક્ષણો જોવા મળે છે.

માનસિક બીમારીની સારવારમાં જે દવાઓ અપાય છે એ

દવાઓ દ્વારા ન્યૂરોટ્રાન્સમિટર્સનું પ્રમાણ નોર્મલ થાય છે. આથી બીમારી પર કાબૂ મેળવાય છે. ઓટોનોમિક નર્વ્સ સિસ્ટમના કાર્યો પણ આથી નોર્મલ થાય છે. જેથી આંતરિક અવયવોના કાર્યો નોર્મલ થાય છે અને બીમારીના શારીરિક લક્ષણો પર કાબૂ મેળવાય છે તથા શારીરિક લક્ષણો દૂર થાય છે. આ શારીરિક લક્ષણો માટે બીજી દવાઓ આપવાની જરૂરત નથી.

શારીરિક લક્ષણો જેમાં મનની વૈઘનિક તપાસ અગત્યની છે.

● શારીરિક લક્ષણો :

(૧) વારંવાર છાતીમાં દુઃખાવો. (૨) વારંવાર માથાનો દુઃખાવો. (૩) પેટમાં દુઃખાવો. (૪) શરીરમાં કળતર. (૫) શરીરમાં નબળાઈ. (૬) વારંવાર ગભરામણ થવી. (૭) ચક્કર આવવા (Vertigo) (૮) ગેસ થવો, અપચો. (૯) પેટમાં બળતરા, એસિડિટી. (૧૦) ભૂખ ઓછી લાગવી. (૧૧) વજન ઓછું થવું. (૧૨) હાથપગમાં ઝણઝણાટી થવી. (૧૩) ચામડી પર ખંજવાળ આવવી.

ઉપરોક્ત લક્ષણોની દર્દી ફરિયાદ કરે ત્યારે શારીરિક તપાસની જોડે મનની તપાસ (વિચારો, લાગણી, કાર્ય, એકાગ્રતા, ગ્રહણ શક્તિ, યાદશક્તિ વગેરે) કરવી અગત્યની છે. જેથી યોગ્ય નિદાન થઈ શકે તથા યોગ્ય સારવાર - મનોચિકિત્સા થઈ શકે. ત્યારબાદ દર્દી ગુણવત્તાભર્યું જીવન જીવી શકે (સુખ્માનો કેસ).

(સંપૂર્ણ)

કાગણ નથી...

દોસ્ત તારા ગામમાં ફાગણ નથી,
આવવાનું એટલે કારણ નથી.

જાકળે ઉગી શકો તો વાવજો,
આ નયનમાં આમ તો શ્રાવણ નથી.

મૌન છે સંબંધ મારા સમયનો,
વારતા છે ક્યાંય પારાયણ નથી.

અર્થની તૃખ્ણા વધી છે ને છતાં,
શબ્દ પર કાં શબ્દના ભારડા નથી.

ભાગ્ય આવે છે હવે આ અંગણો,
દેખવું છે પણ ખુલ્લી પાંપણ નથી.

દેશા જોશી - અમરેત્વી

બાંધીયો

ભકાલે ભરઈ બજાર, સીયારે આડે ઊંધીયો
અકેતો કરાય આજાર, સીયારે આડે ઊંધીયો.

કંધ, રતાડુ, રીગણા, વટાણા, મેથીજા મુઠિયા
ઢાં ન છીયેં બુસકાર, સીયારે આડે ઊંધીયો.

નીલી તુવર, સુરતી પાપડી, સફામેં રાત પે ફરી
નીરે મસાલેજ છમકાર, સીયારે આડે ઊંધીયો.

સગાઈ, વીંઆ, પેડીયું, નાત ચો કુરા થીન ચુજરાત
રજવાડી સાગજ સિરકાર, સીયારે આડે ઊંધીયો.

ઊંધીયેજા છોકીન ઉપેં યાર 'કેતુ', સુરત-મુઅાડ
હઈયા અચે આતવાર, સીયારે આડે ઊંધીયો.

(ભકાલો = શકભાજ, ભજાર = બજાર, અકેતો = જરૂરથી વધારે,
બુસકાર = સુગંધ/સોડમ, સફા = સાફ કરવા, મુઅાડ = તરફ)

- કેતના છેડુ 'કેતુ'

આજે વર્દ લાફ્ટર ડે

બિલોને બિલાયો ત મજા અચે,
છિલોને છિલાયો ત મજા અચે.

બણી કુરો વિનણું જગ મિજાનું,
મિલોને મિલાયો ત મજા અચે.

હી સંસાર! સકલ આય માયા,
હલોને હલાયો ત મજા અચે.

ઇંગીયા - પુઠિયા, ઓર્યા - પર્યા,
વરોને વરાયો ત મજા અચે.

રોજ ઉગેતો - ઉલેતો સિજ હિતે,
ચમકોને ચમકાયો ત મજા અચે.

ખણી આયા અઈયું આયખો જીતરો,
જ્યોને જ્યાણ ડ્યો ત મજા અચે.

માનુલેન સાવા

અંજવાના નીર

રેગીસ્તામાં જલ સમા ખ્યારની શોધમાં મૃગલો કયાં સુધી
દોડશે. અંજવાને ખબર તો છે જ કે હું પાણી નથી તો શા
માટે મૃગલાને હંફાવે છે. પણ અંજવાને ખબર નથી કે હમણાં
સાંજ ફળશે અને અંધકાર છવાશે ત્યારે મારા પતનનો પાયો
મંડાશે. જો જે તારા અસ્તિત્વની લેજે ભાણ. શક્ય હોય તો
જજે મૃગની નજીક. દાનત ન રાખતો દૂર જવાની.

રણજીતસિંહ રાણા, દ્રાઈવર, શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ

તીર્થ દર્શન

તીર્થ દર્શન-૪૬

શ્રી પારોલી તીર્થ
(શ્રી નેમિનાથ ભગવાન)

દેવ શ્રી નેમિનાથ” કહેવામાં આવે છે. પ્રતિમાની કલા પણ અતિ નયનમનોહર છે. એમ કહેવાય છે કે સુલતાન મહેમદ બેગડાના સમયમાં વિ.સં. ૧૫૪૦માં ધનેશ્વર નામના ગામમાં આ પ્રતિમા હતી. મુસ્લિમ આકમણના ભયને કારણે એને નદીમાં સુરક્ષિત રાખી હતી. કેટલાક વર્ષો બાદ છામી ગામના શ્રી નાથાભાઈનાં કુટુંબીઓને સ્વખનમાં જિનપ્રતિમા નદીમાં હોવાનો દૈવી સંકેત મળ્યો. એ સ્થળે શોધ કરતાં શ્રી નેમિનાથ ભગવાનની પ્રતિમા પ્રગટ થઈ. વેજલપુર અને બીજા ગામના નિવાસીઓએ પ્રતિમાજી પોતાના ગામમાં લાવવાનો આગ્રહ રાખ્યો. છેવટે એવું નક્કી થયું કે એક બળદગાડીમાં આ પ્રતિમાજીને બિરાજમાન કરવા. એ જ્યાં અટકે ત્યાં મંદિર બનાવવું. એમ કહે છે કે આ બળદગાડું પારોલી ગામની જગ્યા પર અટકી ગયું. આથી અહીંના શ્રી સંઘ દ્વારા ભવ્ય મંદિરનું નિર્મિત કરવામાં આવ્યું અને તેમાં પ્રતિમાજીની વિધિપૂર્વક પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી. અહીં ધણા જૈનેતર ભક્તો પણ દર્શનાર્થે આવે છે. સાચા દેવ ભગવાન નેમિનાથ ભક્તને અસીમ કૃપાનો અનુભવ કરાવે છે.

પ્રેરક : ચંદ્રકાંત દામણુ શાહ (ક.ડી. શાહ) - અમદાવાદ
મો. ૯૪૨૭૩ ૬૦૦૦૯

તીર્થ દર્શન-૪૭

શ્રી ખંબાત તીર્થ
(શ્રી સ્તંભન પાર્શ્વનાથ ભગવાન)

ખંબાત શહેરના ખારવાડા મહોલ્લામાં આવેલા આ તીર્થમાં મૂળનાયક શ્રી સ્તંભન પાર્શ્વનાથ ભગવાનની નીલવર્ણની ૨૩ સે.મી.ની ઉંચી પદમાસનસ્થ પ્રતિમાજી છે. એક કાળે ચોસંઠ બંદરનો વાવટો જ્યાં ફરકતો હતો અને જે નગરની જાહોરલાલીમાં દાનવીર નગર શ્રેષ્ઠિઓનો મહત્વનો ફાળો હતો, તે આ નગરનું પ્રાચીન નામ ત્રંભાવતી નગરી હતું. અહીંની પ્રભાવક પ્રભુ પ્રતિમાનો હતિહાસ શાસ્ત્રોમાં સુવર્ણાક્ષરે અંકિત છે. વીસમા તીર્થકરથી ચોવીસમા તીર્થકરના સમય સુધીમાં અહીં અનેક ચમત્કારીક ઘટનાઓ બની હતી. એ પછી વર્ષો સુધી આ પ્રતિમાઓ અદશ્ય રહી. વિ.સં. ૧૧૧૧માં નવાંગી ટીકાકાર શ્રી અભયદેવ સૂરીશ્વરજીને દૈવી પ્રેરણા મળી અને અધિજાયક દેવો પ્રસન્ન થતાં એમની સામે આ પ્રતિમા પ્રગટ થઈ. હાલના મંદિરમાં મળતા એક શિલાલેખ અનુસાર વિ.સં. ૧૧૬૫માં મોઢ વંશના ખેલા શેઠની ધર્મપત્ની બિદદાએ સ્તંભન પાર્શ્વનાથનું ભવ્ય મંદિર બંધાવ્યું હતું. વિ.સં. ૧૬૩૦માં શ્રી સંધે અહીં ફરીથી મંદિર બનાવીને ઉત્સાહપૂર્વક પ્રતિમાજીની પ્રતિષ્ઠા કરાવ્યાનો ઉલ્લેખ છે. આ પછી અનેકવાર જાર્ઝોધ્યાર થયો. એનો અંતિમ જાર્ઝોધ્યાર વિ.સં. ૧૮૮૪માં તીર્થોધ્યારક શાસનસમાટ આ. શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મ.ના સુહસ્તે થયો. આ સિવાય ખંબાતમાં ૭૨ જિનમંદિરો છે. શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યનું સ્મૃતિ મંદિર પણ અહીં છે. આ પ્રતિમાના જીવણજળથી શ્રી અભયદેવસૂરીશ્વરજીનો દેહ નિરોગી થયો હતો. કલીકાલસર્વજ્ઞ હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજે અહીં દીક્ષા ગ્રહણ કરી હતી અને ઉદ્યન મંત્રીએ અહીં ધર્મપ્રભાવ ફેલાવ્યો હતો. કવિવર ઋષભદાસજીની આ જન્મભૂમિ છે. શ્રી ખંબાત તીર્થમાં ૧૦૮ પાર્શ્વનાથમાંના ૮ પાર્શ્વનાથ ભગવાનના દેરાસરો છે.

દાદી

સમજદારી

એમ. ડી. સોલંકી

બેઠકરુમના સોઝા પર સૂનમૂન થઈને બેઠેલા સાર્થકની પડખે પેલા મોબાઈલની રોંગ વાગતા એણે ફોન રીસીવ કર્યો ત્યારે સામે છેદેથી સંભળાયું : ‘સાર્થકકુમાર, પછી પેલી વાતનું તમે શું વિચાર્યું? શહેરની સોસાયટીમાં વ્યવસ્થિત મકાન તમે શોધી લીધું? ઉતાવળ રાખજો. બાકી જ્યાં સુધી તમે તમારા મમ્મી-પપ્પાથી અલગ રહેવા માટે મકાનની જોગવાઈ નહીં કરો ત્યાં સુધી અમારી દીકરી સૃષ્ટી તમારે ત્યાં આવશે જ નહીં. બોલો, આ અંગે તમારો શો જવાબ છે?’ સસરા વસંતભાઈએ ઉતાવળથી પૂછ્યું.

‘તમારી દીકરી સાથે અલગ રહેવાની બાબતે ગઈકાલે મારો જવાબ ‘ના’ હતો અને આજે પણ ‘ના’ જ છે. એટલું જ નહીં, આવતીકાલે અને ભવિષ્યમાં પણ ‘ના’ જ હશે. એમાં ક્યારેક કોઈ ફેરફાર થશે જ નહીં. હું મારા મમ્મી-પપ્પાથી અલગ રહેવાનું જરાય વિચારતો જ નથી. હા, તમને બધાયને તમારી રીતે વિચારવાની પૂરેપૂરી છૂટ છે.’ સસરાએ પૂછેલા પ્રશ્નના ઉત્તરમાં શાંત સ્વરે સાર્થક બોલ્યો.

‘બેટા, અત્યારે સવાર સવારમાં કોનો ફોન આવ્યો છે? તું કોની સાથે આવી વાતો કરે છે? અઠવાડિયાથી પીયર ગયેલા સૃષ્ટી વહુ હજ્યું પાછા કેમ નથી આવ્યા? બે દિવસ પછી તો નાની શ્રેયાની પરીક્ષા ચાલુ થવાની છે. કોઈ તકલીફ જેવું છે કે શું? એવું કંઈ હોય તો તું રબર જઈને એ બંનેને અહીં લઈ આવ.’ હીંચકા પર બેઠેલા રસીકભાઈએ હાથમાંથી છાપું બાજુ પર મૂકતા કહ્યું.

થોડીવાર પછી હીંચકા પર પપ્પાની સાવ નજીક બેસીને એમનો હાથ પોતાના હાથમાં લઈને સાર્થક બોલ્યો, ‘પપ્પા, સવારમાં મારા સસરાનો ફોન હતો. શ્રેયા સાથે પીયર ગયેલી સૃષ્ટીએ એના પપ્પા-મમ્મીને પોતાને જુદું મકાન રાખીને મારી સાથે અલગ રહેવું છે એવી વાત કરીને જ્યાં સુધી અલગ રહેવા બીજા મકાનની વ્યવસ્થા ન થાય ત્યાં સુધી એ એના પીયરમાં જ રહેવાની છે એવી વાત મારા સસરાએ મને ફોનમાં કહી છે. પપ્પા, હું તમારાથી કે મારા મમ્મીથી અલગ રહેવા માંગતો જ નથી. આમ પણ હું તમારા બંનેનું એકનું એક

સંતાન છું. એટલે તમારા બંનેથી અલગ રહેવાનું મારાથી સ્વજ્ઞમાંય વિચારી શકાય જ નહીં. અને એ કોઈપણ રીતે વ્યવહારું કે વ્યાજબી ન જ ગણાય. અવસ્થાને કારણે હવે તમારાથી ઘરના કામ થઈ શકે નહીં. તમારા ઘડપણની લાકડી બસ એકમાત્ર હું જ છું એટલે અમારાથી તમને એકલા મૂકીને અલગ મકાનમાં રહી જ ના શકાય. સૃષ્ટી એના મા-બાપની ભારે લાડકોડમાં ઉછરેલી ઘમંડી અને સ્વતંત્ર મિજાજવાળી છોકરી છે. એ એના સ્વચ્છંદી સ્વભાવને કારણે ઘર, કુંઠંબ કે પછી સમાજની કોઈપણ મર્યાદા એ સ્વિકારતી જ નથી. એના આવા વિવેકશુન્ય વર્તાવ બદલ પીયરમાં એને ક્યારેક રોકવામાં કે ટોકવામાં આવી જ નથી. લગ્ન પછી સાસરીમાં કેવી રીતે સૌ સાથે હળીમળીને રહેવું જોઈએ એવું તો એને કોઈએ શીખબ્યું જ નથી. એના કારણે પોતાનું મનમાન્યું કરવાની કુટેવ એના સ્વભાવમાં વણાઈ ગઈ છે. ઘર-કુંઠંબમાં વડીલોની માનમર્યાદા કેવી રીતે જાળવી, એમની સાથે કેવો વિવેકપૂર્ણ વ્યવહાર કરવો જોઈએ એની તો સૃષ્ટીને લેશમાત્ર ખબર નથી અને એટલે એ અલગ મકાનમાં રહેવાના ઉધામા કરે છે.’

‘દીકરા સાર્થક, તેં જે વાત કરી એ અમે સાંભળી લીધી. અમે બંને તો હવે ખર્યું પાન કહેવાઈએ! અમે તો આજે છીએ અને કાલે ન પણ હોઈએ! એટલે અમારા પ્રત્યેની લાગણીઓના આવેશમાં આવી જઈને તારા સંસાર જીવનમાં કોઈ તિરાદ ઉભી થવા દઈશ નહીં. સૃષ્ટીના ઉછેર અને સંસ્કારમાં ખામી રહી ગઈ છે એટલે એ આપણી સાથે ભળીને એકરૂપ ના થઈ શકતી હોય તો પછી આપણે એને અનુકૂળ થઈને રહેવાનું! સાંકડા રસ્તા પરની મુસાફરી દરમિયાન સામેના વાહનવાળો આપણને સાઈડ ન આપે તો પછી આપણે એને સાઈડ આપી દેવાની! આપણું કશુંય ઓછું ના થઈ જાય! સૃષ્ટી અમારાથી અલગ રહીને જો સુખી થતી હોય તો એમાં અમને જરાય વાંધો જ નથી. અમે તમને આ બાબતની છૂટ આપીએ છીએ. તમે શ્રેયાને લઈને અમારાથી અલગ રહેશો તો એનું અમને જરાય દુઃખ નહીં થાય. અમે તો બસ એટલું જ ઈચ્છાએ છીએ

- તમે ગ્રાણેય જ્યાં રહો ત્યાં સુખચેનથી રહો. સમય મળે તો તમે અમારા ખબર-અંતર પૂછી જાઓ.' સમજાવટના સૂરમાં રસીકભાઈએ કહ્યું.

પિતા રસીકભાઈની વાત સાંભળ્યા પછી પણ સાર્થકના નિર્ણયમાં કોઈ ફેરફાર થયો નહીં. એણે વિચાર્યું : 'અલગ રહેવાની બાબતે જો સૃષ્ટી કોઈપણ જાતની બાંધણોડ કરવા માંગતી જ ના હોય તો આખરી ઉપાય તરીકે એનાથી છૂટાછેડા જ લઈ લેવા સારા! બનવાજોગ કે પછી મારા સસરાને મારાથીય સારો — એમની દીકરી સૃષ્ટીના સ્વભાવને અનુકૂળ થઈને રહેનારો જમાઈ મળી રહેશે. પણ હું સૃષ્ટી સાથે અલગ રહેવા જાઉં તો મને આવા ભલા-ભોળાં પપ્પા-મમ્મી ફરી ક્યારેય નહીં જ મળે.' આવું વિચારીને સાર્થકી એના સસરાને ફોન કરીને કહ્યું, 'સૃષ્ટી જો અહીં આવીને સૌ સાથે હળીમળીને રહે તો આ ઘર એનું જ છે. બાકી હું મારા પપ્પા-મમ્મીને છોડીને અલગ રહેવાની સૃષ્ટીની મમત સાથે જરાય સંમત નથી. એ જો મારાથી છૂટાછેડા લેવા માંગતી હોય તો એને મારી સાથેના લગ્નજીવનમાંથી મુક્ત કરવા હું તૈયાર છું. એને કોઈ જાતની બળજબરીથી અમારી સાથે કેવી રીતે રાખી શકાય? પરમ દિવસે નાની શ્રેયાની પરીક્ષા શરૂ થાય છે. એટલે તમે એને આવતીકાલે અમારા ઘેર મૂકી જાઓ. પરીક્ષા પૂરી થયા પછી શ્રેયાને પરત મૂકવા આવીશ ત્યારે હું છૂટાછેડાના કાગળોમાં સહી કરી દઈશ.'

સાંજે મમ્મી-પપ્પાનું મન રાખવા સાર્થક માંડમાંડ બે કોળીયા ખાઈને ઊભો થઈ ગયો. ઘરનું વાતાવરણ ગમગીન બની ગયું હતું. સાર્થકની આંખમાંથી આજે ઊંઘ જાણે કે ગાયબ થઈ ગઈ હતી. એના મનમાં વિચારોનો વંટોળ ઉમટ્યો હતો. સૃષ્ટી સાથેના લગ્નના બે-એક વર્ષ પછી શ્રેયાનો જન્મ, રૂપાળી ઢીગલી જેવી શ્રેયાનો હસતો ચહેરો, જોબ પર જતા-આવતા પપ્પા સાર્થકને બાય-બાય કહેતી શ્રેયા, વહાલપૂર્વક શ્રેયાને ઊંચ્કીને એનું સોઝા પર બેસી જવું, નાનકડી શ્રેયાની પપ્પા સાથેની ધીગામસ્તી — આ બધું કોઈ ચિત્રપટના દશ્યોની જેમ સાર્થકની નજર સમક્ષ જીવંત થઈ આવ્યું. શ્રેયાને પળભર માટેય એ ભૂલી શકતો નહોતો. સાર્થકની છાતીએથી શ્રેયા જાણે કે સહેજેય વધૂટતી જ નહોતી. સૃષ્ટી સાથે છૂટાછેડા થઈ ગયા પછી મારી શ્રેયાનું શું થશે? એવો પ્રશ્ન હરપળે હથોડાના ધાની જેમ એના મનમાં ટકરાયા કરતો હતો. એક બાજુ સંતાન તરીકે મા-બાપ પ્રત્યેની એની ફરજ અને બીજી બાજુ પોતાના જ સંતાન - શ્રેયાનું અદભ્ય ખેંચાણ! ભારે અસમંજસમાં મૂકાઈ ગયેલા સાર્થકને જાણે કે કોઈ ઉપાય જ સુજતો નહોતો અને એટલે એ મનોમન મુંજાયા કરતો હતો.

બીજા દિવસે સવારે સાર્થક અને એના પપ્પા-મમ્મી ચાપાણીથી પરવારીને બેઠા હતા ત્યારે શહેરની જાણીતી સામાજિક સંસ્થાઓની કામગીરી સાથે સંકળાયેલા અને સ્વી ઉત્થાનની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ ચલાવનાર અનસુયાબેન કોઈ કામ અંગે રસીકભાઈને મળવા એમના ઘેર આવ્યા. સૌ સાથે બેસીને વાતચીત કરતા હતા ત્યારે ઘરના કમ્પાઉન્ડનો દરવાજે ખૂલવાનો અવાજ આવ્યો. બધાની નજર દરવાજા તરફ ગઈ. ત્યાં એમણે જોયું તો સાર્થકના સસરા વસંતભાઈ શ્રેયાને લઈને આવ્યા હતા. સાથે એમની દીકરી સૃષ્ટી પણ હતી. રસીકભાઈએ એમને મીઠો આવકાર આપીને ચા-પાણી કરાવ્યા.

થોડીવાર પછી સાર્થકના સસરા વસંતભાઈએ કહ્યું, 'સાર્થક બેટા, એમને માફ કરી દે. તમે તો અમારી સૌની આંખ ખોલી નાંખીને એમને સાચી હકીકતનું ભાન કરાવી દીધું છે. મા-બાપથી અલગ નહીં રહેવાના તમારા નિર્ણય બાબતે ઊંડો વિચાર કરતા મને સમજાયું કે આવી રીતે મા-બાપને એકલા મૂકીને સંતાન અલગ રહેવા જાય તો પછી આયખાની ઉત્તરતી અવસ્થાએ એમનો આધાર જ છીનવાઈ જાય. વૃધ્ય અને નિરાધાર મા-બાપ કોના સહારે જીવી શકે? એવા સંતાનો મા-બાપ પ્રત્યેની એમની ફરજ ચૂક્યા જ ગણાય! આવું બને પછી તો સમાજમાં પોતાના સંતાનો પ્રત્યેનો વિશ્વાસ જ ડગમગી જાય. આ તમારી શ્રેયા આખો દિવસ કંઈ ખાતી-પીતી નથી. 'બસ મારે પપ્પા પાસે જવું છે.' એવી રફ લઈને બેસી જાય છે. રાતે ઊંઘમાંય પપ્પા... પપ્પા... જ બોલે છે. અમે તો ઠીક પણ એની મમ્મી સૃષ્ટી સમજાવે તોય એ માનતી જ નથી. શ્રેયાની આવી વર્તણું જોઈને અમે રાતે ઊંઘી પણ શકતા નથી. શ્રેયાનો એના પપ્પા માટેનો આવો વલવલાટ જોઈને સૃષ્ટી પણ બે ઘડી વિચારમાં પડી જાય છે અને એની આંખની પાંપણો પણ ભીની થઈ જાય છે. આવું જોઈને પછી તો સૃષ્ટીએ સામે ચાલીને મને કહ્યું, 'પપ્પા, સવારે તમે શ્રેયાને મૂકવા મારા સાસરે જાવ તો મને પણ સાથે જ લઈ જાઓ.' મારે જુહું મકાન રાખીને મારા સાસુ-સસરાથી અલગ રહેવું જ નથી. હું મારી ખોટી જ્ઞાન હવે સાવ પડતી જ મૂકી દઉં છું. અમે સૌ એક જ છત નીચે સાથે રહીશું.'

'વેવાઈ, તમારે ઘેર જેવી હાલત શ્રેયાની હતી, બસ એવી જ સ્થિતિ અહિંયા અમારા સાર્થકની હતી. શ્રેયાને યાદ કરીને એ આખોય દિવસ સાવ સુનમૂન જ બેસી રહેતો હતો. 'મમ્મી, મારી શ્રેયા મારા હૈયેથી પળવાર માટેય અળગી થતી જ નથી' એવું કહીને એ ખાતોય નથી. ગઈકાલે રાતે મેં મારા સોગન દઈને માંડ બે કોળીયા ખવડાવ્યા હતા. તમે શ્રેયા અને સૃષ્ટીને અહીં મૂકવા આવ્યા એનાથી અમે ખૂબ જ રાજી થયા છીએ.

સૃષ્ટી બેટા, આ ઘર તમારું જ છે. અહિયા તમને જરાય તકલીફ જેવું લાગે તો તમે મુંજાશો નહીં. આપણે બધા સાથે મળીને તમારી મુંજવણનો સારો ઉકેલ લાવી દઈશું. બાકી તમે તો અમારા ઘરના લક્ષ્મી જેવા છો.' અત્યાર સુધી બધાની વાત સાંભળી રહેલા સાર્થકના મમ્મીએ કહ્યું.

'સવિતાબેન, અમારા જમાઈ સાર્થકકુમારનો છેલ્ખો ફોન આવ્યા પછી સૃષ્ટીની તમારાથી અલગ થઈને સાર્થક સાથે એકલા રહેવાની વાત પર ઘણું વિચાર્ય પછી મારા મનમાં થયું કે ખરું જોતાં તો મારી દીકરીની અલગ રહેવાની વાત જરાય વ્યાજબી કે વ્યવહારું ના જ ગણાય. જે મા-બાપ પોતાના સંતાનોને પાળી પોથીને મોટા કરે છે અને એમને પગભર કરવા પારાવાર પ્રયત્નો કરે છે એ જ માવતરને એમની જિંદગીની પાછલી અવસ્થાએ સંતાનો પાસેથી ચપટીક સ્નેહભરી હૂંફની આશા હોય એવા જ સમયે એ સંતાનો એમને એકલા તરછોડીને અલગ રહેવા જાય તો મારી દાણીએ એ એક પ્રકારનું પાપ જ ગણાય! હા, એવા કોઈ ટાળી ના શકાય એવા સંજોગો હોય તો એ જુદી વાત છે. પરંતુ અહિયા આવું કશુંય નથી. એટલે હું મારી દીકરી સૃષ્ટીની અવ્યવહારું માંગણીને સમર્થન આપું તો એ મારી પોતાની જ ગંભીર ભૂલ ગણાય. એટલે હું પણ ઈચ્છું દું કે સૃષ્ટી તમારા સૌની સાથે આ ઘરમાં જ રહે.'

'વેવાઈ, આમ તો આપણે એકખીજાને બરાબર ઓળખતા નથી. પણ તમે રસીકભાઈના વેવાઈ છો એટલે કહું દું કે તમારી વાત સાંભળ્યા પછી મને પોતાને લાગે છે કે એક દીકરીના બાપ તરીકે તમે જે નિર્ણય લીધો એ ખૂબ જ ઉચિત અને સમજભર્યો છે. તમારી આવી સમજદારી માટે મને પોતાને તમારા પ્રત્યે માન છે. હું શહેરની સામાજિક સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલી છું. એટલે સમાજમાંથી વિવિધ પ્રકારના પ્રશ્નો, મુંજવણો અમારી પાસે આવતા જ હોય છે. લગ્નના થોડાંક સમય પછી કેટલીક પુત્રવધૂઓને એમના સાસુ-સસરા એક જાતની પળોજણ જેવા લાગે છે. એટલે એ પોતાના પતિ સાથે સાસુ-સસરાથી અલગ - સ્વતંત્ર રહેવાનું વિચારે છે. પરિણામે એમના દાંપત્ય જીવનમાં એક જાતની ખટાશ આવવાની શરૂઆત થઈ જાય છે. ક્યારેક પુત્રવધૂઓની આવી ખોટી જીદમાં એના પતિનો સાથ મળી જાય તો સરવાળે વૃધ્ય માબાપને જ સહન કરવાનું આવે છે. આવું થવા પાછળ સંતાનોના ઉછેરમાં એમના મા-બાપોએ દાખવેલી નિષ્કળજ જ જવાબદાર હોય છે. આપણે આપણા સંતાનોને જરૂર પૂરતી સ્વતંત્રતા આપીએ એ બરાબર છે, પરંતુ વણજોઈતી અને

બેફામ સ્વતંત્રતા આપવાથી આપણું સંતાન ક્યારે સ્વચ્છંદી બની જાય છે એની તો પછી આપણાનેય ખબર રહેતી નથી. બીજું, કે આપણી દીકરીઓને ઉછેર એવી રીતે થવો જોઈએ કે લગ્ન પછી સાસરીયામાં માન મર્યાદા સાથે દૂધમાં સાકરની જેમ ભળી જાય અને ઘર, કુટુંબ અને સમાજમાં માનભર્યું સ્થાન મેળવે. એટલું જ નહીં, એના પીયર પક્ષને પણ ગૌરવ અપાવી શકે.'

'બહેન, તમારી વાત ખરેખર ખૂબ જ સાચી અને આચરણમાં મૂકવા જેવી છે. સંતાનોના યોગ્ય ઉછેર બાબતમાં આપણે સજ્ઞગ નહીં બનીએ તો સારા સંસ્કારોના અભાવે, બેમર્યાદ સ્વતંત્રતાના કારણે સ્વચ્છંદી બની ગયેલા આપણા જ સંતાનો થકી સરવાળે ઘર, કુટુંબ અને સમાજને ભવિષ્યમાં પારાવાર નુકસાન થવાની પૂરેપૂરી સંભાવનાઓ રહે છે.' વસંતભાઈ બોલ્યા.

'આજે મારે એક અગત્યની વાત પણ કહેવી છે જે બાબત અવારનવાર પ્રશ્નો બનીને અમારી પાસે આવે છે. સમાજમાં દીકરીના લગ્ન થયા પછી એ સાસરે જાય ત્યારે ત્યાંના નવા વાતાવરણમાં ગોઈવાઈ જતાં એને થોડો સમય લાગે છે. એટલે ઉતાવળા બનીને દીકરીના ઘર-સંસારમાં પીયર પક્ષ તરફથી નાહકનો ચંચુપાત કરવો જોઈએ નહીં. આજના આ મોબાઈલના યુગમાં દીકરીના મમ્મી દ્વારા એના પતિ, સાસુ-સસરા કે પછી નષ્ટાંદ - જેઠાણી વિશે વણજોઈતી પૂછુપરછ કરીને 'તું આમ કરજે', 'તું આવું બોલજે' એવા સલાહ સૂચન આપવામાં આવે છે. જે બાબત સરવાળે તો તમારી દીકરીના હિતમાં હોતી જ નથી બલ્કે એને નુકસાનકર્તા હોય છે. જેની તમને પોતાને કે પછી તમારી દીકરીને ખબર જ હોતી નથી. હા, સાસરીયામાં કોઈ બાબતે એ મુંજાય ત્યારે એવું માર્ગદર્શન જરૂર આપજો કે તમારા આપેલા માર્ગદર્શન મુજબ વ્યવહાર કરવાથી તમારી દીકરીનું ઘર, કુટુંબ અને સમાજમાં માન વધે. અને દીકરીના મા-બાપ તરીકે સારી સંસ્કારી દીકરીનો ઉછેર કરવા બદલ તમને પણ ગૌરવ મળે. આજકાલ મોબાઈલનો વણજોઈતો વપરાશ સમાજમાં ક્યારેક વિનાશકારી પરિણામ લાવી મૂકે છે. વિવેકથી ઉપયોગ કરવામાં આવે તો મોબાઈલ વરદાનરૂપ સાબિત થાય છે. પરંતુ એનો સમજણ વગરનો ઉપયોગ કરવાથી મોબાઈલ એક જાતનો અભિશાપ પણ બની જાય છે. આ બાબતે સૌઅં સજાગ બનવાની જરૂર છે.'

'અનસુયાબેનની વાત સમાજમાં સૌઅં સ્વિકારીને અમલમાં મૂકવા જેવી છે. મા-બાપ સંતાનોના લગ્ન ખૂબ જ આનંદપૂર્વક કરે છે. એમના મનમાં એક અપેક્ષા હોય છે કે લગ્ન પછી

એ સંતાનો જ્યાં પણ રહે બસ, સુખચેનથી રહે! પરંતુ આજકાલ પરીસ્થિતિ તદ્દન વિપરીત થઈ ગઈ છે. એકબીજાની પસંદગીથી લગ્ન થયા હોય તો પણ બે-ચાર મહિને કે એકાદ બે વરસ પછી સાવ સામાન્ય બાબતે મતભેદ અને મનભેદ ઊભા થઈ જાય છે અને બંને એકબીજાની ખામીઓ ગણાવીને છેક ધૂટાછેડા સુધી પહોંચી જાય છે. આવા સમયે પતિ-પત્ની પરસ્પર સમજણ કેળવે અને એકબીજાની ખામીઓ દરગુજર કરે તો પરિણામ સાનું આવે છે અને મા-બાપના કાળજે નિરાંત થાય છે' રસીકભાઈએ કહ્યું.

'રસીકભાઈની વાત પ્રત્યેક દંપતીએ વિચારવા જેવી છે. મા-બાપ પણ આજના જમાના પ્રમાણે એમના સંતાનોને જરૂર જણાયે 'સ્વતંત્રતા' આપે પણ તમે આપેલી 'સ્વતંત્રતા'થી તમારું જ બાળક સ્વચ્છંદી ના બની જાય અને ઘર, કુટુંબ કે પછી સમાજમાં કારણ વગરના પ્રશ્નો ઊભા ના કરે એનું પણ ધ્યાન રાખજો. સ્વચ્છંદી બની ગયેલા સંતાનોના અક્ષમ્ય કરતુતો આપણે અખભારના પાને અવારનવાર વાંચીએ છીએ. દીકરીના પિતા તરીકે તમારા વેવાઈ અને એમની દીકરીએ જે સમજદારીભર્યો નિર્ણય લીધો છે એનો મને આનંદ છે. એમનો આવો નિર્ણય સમાજમાં સૌ માટે અનુકરણીય છે. લગભગ તૂટવાના આરે આવી ગયેલા સાર્થક - સૃષ્ટીના દાંપત્ય જીવનને ફરી નવપલ્લવિત કરવાના તમારા પ્રયત્નોની હું સાક્ષી બની દ્ધું એનો મારા મનમાં રાજ્યો છે. દીકરી સૃષ્ટી, સંસાર જીવનમાં નાના-મોટા અનેક પ્રશ્નો ઉદ્ભવતા હોય છે. એટલે આવેશમાં આવી જઈને કોઈ ઉત્તાવળીયો નિર્ણય લેવાય જ નહીં. પૂરેપૂરી સમજદારીપૂર્વક લીધેલો નિર્ણય સૌ માટે સારો હોય છે. હવે તો જોકે સમાજમાંથી સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથા જ લુંમ થવા આવી છે. બદલાતી જતી સમાજ વ્યવસ્થામાં ઘણાંય કુટુંબોના ધરમાં દાદા-દાઈનું સ્થાન રહ્યું જ નથી. પણ મનોવિજ્ઞાન એમ કહે છે કે જે બાળકોને ધરમાં દાદા-દાઈનું વાત્સલ્ય મળ્યું ન હોય એમનામાં 'નેગેટીવ' વલાણનો પગપેસારો જલ્દીથી થઈ જાય છે. આજના યુવાન પતિ-પત્નીને બસ એકલી સ્વતંત્રતા જ જોઈએ એટલે મા-બાપ એમની જોડે પરવડતા જ નથી. પછી ભલેને એમના બાળકોને સાચવવા પારકી મા (આયા) રાખવી પડે! નાનું બાળક પણ ધરમાં

પોતાની તરફ પૂરતું ધ્યાન અપાય એવું ઈચ્છતું હોય છે. જે એની અવગાણના થાય તો એને પણ મોટી વધના લોકોની જેમ માર્ગ લાગે છે. હવે સંતાનોના પિતાની વધ એ અરસામાં એટલી હોય છે કે એને પોતાની કમાણી કે ધંધા તરફ જ ધ્યાન આપવાનું હોય છે. ધણીય વાર તો બહાર જતા હોય અને છોકરો 'આવજો પપ્પા...' કહે તો તેને જવાબ આપવાની કુરસદ પણ પપ્પાને ન હોય! કારણકે પપ્પાના મનમાં નોકરી-ધંધાનું ટેન્શન જ રમતું હોય અને એના ભમ્મી ધરકામમાંથી નવરા ના હોય! આવા સમયે ધરમાં દાદા-દાઈ હોય તો નાના બાળકોની પરીસ્થિતિ એ સંભાળી લેતા હોય છે.'

'બેટા સૃષ્ટી, અહીં કહેવાયેલી બધી જ વાતો જીવનમાં ઉતારી લેવા જેવી જ છે. લગ્ન પછી તો સાસરે આવેલી પુત્રવધૂના સાચા મા-બાપ એના સાસુ-સસરા જ ગણાય. ધરમાં આપણાં વડીલ રહેતાં હોય તો એક જાતની ઓથ રહે છે. દાદા-દાઈના કારણે તમારા સંતાનોનો ઉછેર વ્યવસ્થિત રીતે થાય છે. સાસુ-સસરાની જરૂરિયાતો આમેય ઓછી જ હોય છે. એટલે એમની સગવડતા સચ્ચવાય એની હુંમેશાં તકેદારી રાખજો. પુત્ર અને પુત્રવધૂના વાત્સલ્ય અને સ્નેહભર્યા સારા વર્તાવથી માતા-પિતાને એક જાતનો હાશકારો થશે. અને એમને જીવન જીવવા જેવું લાગશે. અને એક બીજી વાત તું બરાબર ધ્યાનથી સાંભળી લે. તને તારા પીયરમાં આવવાનો અભાધિત અધિકાર છે પણ કારણ વગરના પ્રશ્નો ઊભા કરી, ધરમાં મનસ્વી વર્તન કરીને પીયર આવીશ તો પછી અમારા ધરના દરવાજા તારા માટે બંધ જ થઈ જશે. હા, સાર્થક અને શ્રેયા સાથે તું હરખભેર પીયર આવીશ તો અમને બધાને આનંદ થશે અને અંતરના ઉમળકાથી તમને મીઠો આવકાર આપીશું' ગંભીર બનીને વસંતભાઈ બોલ્યા.

વડીલોની આવી સમજણભરી વાતો સાંભળ્યા પછી સૃષ્ટીને એમની કહેલી વાતોનો મર્મ બરાબર સમજાઈ ગયો. એ ઊભી થઈને ચારેય વડીલોને પગે લાગી. ધૂટાછેડા લેવા સુધી પહોંચી ગયેલ વાતનો આમ સુખદ અને સુમેળભર્યો ઉકેલ આવી જતાં સૌના હૈયાં સાવ હળવા બની ગયા.

૩૨૮, છન્દ્રપરથ સોસાયટી, કલીકુંડ, ઘોણકા.
મો. ૯૦૯૯૯ ૪૧૨૪૦

અન્ય સંસ્થાઓના સમાચાર

શ્રી દિલ્હી ગુજરાતી સમાજ દ્વારા મંગલ મિલન લગ્ન પરિયય સંમેલન

શ્રી દિલ્હી ગુજરાતી સમાજ પાછલા પાંચ મંગલ મિલન લગ્ન પરિયય સંમેલનના સફળ આયોજન બાદ ફરી એકવાર તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ના રોજ મંગલ મિલનનું આયોજન કરે છે. મંગલ મિલન લગ્ન પરિયય સંમેલન ભારતભરના વિવિધ ગુજરાતીઓ સાથે સંપર્ક સાધીને વિવાહ યોગ્ય યુવક-યુવતીઓને મંચ આપવાનો નમ્ર પ્રયાસ છે.

વતનથી દૂર જુદા જુદા પ્રાંતોમાં રહેતા ગુજરાતી પરિવારોમાં આપણી સંરક્ષિતિ, રહેણીકરણી ને ભાષા, શોખ અને કેળવણીને અનુકૂળ જીવનસાથી મળી રહે એ માટે દિલ્હી ગુજરાતી સમાજ પ્રયાસરત છે. આજના યુવાનો કેરિયરમાં ગોડવાઈને પરિપક્વ થયા પછી પ્રભુતામાં પગલાં પાડવાનો વિચાર કરે છે. જેમાં તેમની પસંદગી માટે મંગલ મિલન પરિયય સહાયરૂપ થાય છે. મંગલ મિલન પરિયય સંમેલન દેશનાં વિવિધ સ્થળોએ વસતાં ગુજરાતીઓ સાથે સંપર્ક સાધીને વિવાહ યોગ્ય યુવક-યુવતીઓને મંચ આપવાનો પ્રયાસ છે. તમારા વિવાહ યોગ્ય પાત્રનું રજિસ્ટ્રેશન કરાવો. આપ આપનું રજિસ્ટ્રેશન ગૂગલ ફોર્મ ભરીને પણ કરી શકો છો.

આ પરિયય સંમેલનમાં વિવાહ યોગ્ય ગુજરાતીઓ ભાગ લઈ શકશો. આ માટેનું રજિસ્ટ્રેશન ફોર્મ સમાજની ઓફિસમાં ઉપલબ્ધ છે. આ રજિસ્ટ્રેશન ફોર્મ ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૪ સુધી સમાજની ઓફિસમાં જમા કરવાનું ફરજિયાત છે. આ માટેની રજિસ્ટ્રેશન ફી રૂ. ૫૦૦/- છે. બહારગામથી આવવાવાળાની વ્યવસ્થા સ્વખર્ય સમાજના અતિથિ ભવનમાં કરવામાં આવશે, પણ એની જાણ પહેલેથી કરવાની રહેશે, એમ સમાજના પ્રમુખ સચીન શાહે જગાયું હતું.

આ સાથે એની લિંક આ રહી : <https://forms.gle/yNDqG4G9WFbZHb1UA> અથવા એ માટેનું ફોર્મ ભરીને સ્કેન કરીને અમારા ઈ-મેઇલ : delhimangalmilan@gmail.com પર મોકલી આપો.

ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ઐનોલોજી આયોજિત જૈન કથા (વાર્તા) સ્પદ્યા

વર્તમાન સમયમાં કથાના માધ્યમથી રજૂ કરવામાં આવતી

વાર્તાનો જનસમાજ પર બહોળો પ્રભાવ જોવા મળે છે. આ કથા દ્વારા વ્યક્તિને રસમય રીતે જીવનમૂલ્યોની ઝાંખી થતી હોય છે. જૈન ધર્મગ્રંથોમાં પુષ્ટ પ્રમાણમાં આવી કથાઓ મળે છે. ગુજરાતમાં શ્રી જ્યાત્મિભ્યુ, મોહનલાલ ચુ. ધામી, શ્રી રત્નિલાલ દેસાઈ અને સુશીલ જેવા સમર્થ લેખકોએ એક સમયે મહત્વનું સંસ્કાર સિંચનનું કામ કર્યું હતું. આજે શ્રાવક-શ્રાવિકા, સાધુ મહાત્માની કથા મેળેજીનમાં અને પુસ્તકરૂપે મળે છે. આજના યુગના યુવાનો અને બાળકોને અનુલક્ષીને જૈન કથાઓનું પ્રવાહી રસપ્રદ અને આજના વાતાવરણને અનુરૂપ આ કથાઓનું પુનઃ આલેખન થાય તે જરૂરી છે અને તેથી ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ જૈનોલોજી દ્વારા જૈન કથા (વાર્તા સ્વરૂપ) યોજવાનું નક્કી કર્યું છે. આમાં પૂજ્ય સાધુ, સાધ્વીઓ તેમજ શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ ભાગ લઈ શકશે.

● નિયમો :

- ગુજરાતી / હિન્દી / અંગ્રેજી ભાષામાં જૈન કથાઓ લખી શકાશે.
- સ્પદ્યામાં ભાગ લેનારે અપ્રગટ મૌલીક રીતે લખાયેલી કથા લખવી. અગાઉની કથાની નકલ કરવી નહીં.
- ફૂલસ્કેપ સાઈઝના કાગળ ઉપર એક બાજુ સુવાચ્ય અક્ષરે અથવા ટાઈપ કરીને (યુનિકોડ ફોન્ટ)માં મોકલી આપવી.
- ૮૦થી ૧૨૦ પુષ્ટની મર્યાદામાં આ કથા લખવાની રહેશે.
- વાર્તા પૂરી થયા પછી જુદા પાના ઉપર સ્પદ્યક પોતાનું નામ-સરનામું-મોબાઈલ નંબર ઈ-મેઇલ લખવો. લખેલી વાર્તા પરત નહીં થાય. માટે એની એરોક્સ સ્પદ્યક પોતાની પાસે રાખી લેવી.
- આ સ્પદ્યામાં પ્રથમ કમે આવનારને રૂ. ૧૦,૦૦૦/-, દ્વિતીય કમે આવનારને રૂ. ૭,૦૦૦/- અને તૃતીય કમે આવનાર વાતાને રૂ. ૩,૦૦૦/-નું પારિતોષિક આપવામાં આવશે. આ ઉપરાંત રૂ. ૧,૦૦૦/-ના પાંચ પારિતોષિક અપાશે.
- નિર્ણયકોનો મત આખરી ગણાશે અને તેમનો નિર્ણય સર્વને બંધનકર્તા રહેશે.
- વાર્તા મોડામાં મોડી તા. ૧ મે, ૨૦૨૪ સુધીમાં મોકલવી. એ પછીની વાર્તાઓ સ્વીકારી શકાશે નહીં.
- વાર્તા મોકલવાનું સરનામું :**
જૈન કથા (વાર્તા) સ્પદ્યા, ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ જૈનોલોજી,

બી-૧૦૧, સમય એપાર્ટમેન્ટ, આજાદ સોસાયટી પાછળ,
અંબાવાડી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૫.

ફોન : (૦૭૯) ૨૬૭૬૨૦૮૨

અથવા

E-મેઈલ : instituteofjainology@gmail.com ઉપર
PDF કરીને મોકલશો.

પ્રાગપર એન્કરવાલા અહિંસાધામ ખાતે ગોવિજ્ઞાન ઉપર સંશોધન પત્ર કાર્યશાળા યોજાઈ

જીવદ્યા અને પર્યાવરણ ઉપર ખૂબ જ વિશેષ કાર્ય કરતી સંસ્થા એટલે ભગવાન મહાવીર પશુરક્ષા કેન્દ્ર - એન્કરવાલા અહિંસાધામ છેલ્લા તું વર્ષથી ખૂબ ઉમદા કામ કરે છે, જેમાં આજની યુવા પેઢી હંમેશાં ગાયને કેન્દ્રમાં રાખી પોતાની જીવનશૈલી અપનાવે એ હેતુથી હંમેશાં અલગ અલગ પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવે છે. આજ સુધી હજારો બાળકોએ સંસ્થાની મુલાકાત લીધી હશે અને દરરોજ અલગ અલગ સંસ્થાના બાળકો હંમેશાં સંસ્થાની મુલાકાતે આવે છે.

સંસ્થાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી શ્રી મહેન્દ્રભાઈ સંગોઈ હંમેશાને માટે જણાવે છે કે દર વર્ષે વધારેમાં વધારે જીવદ્યા અને પર્યાવરણ ક્ષેત્રે યુવાનો જોડાય અને તૈયાર થાય. જેમાં આજે તુલસી પૂજનના જાહેર રજાના દિવસે વિદ્યા ભારતીના આચાર્યોને સાથે યુનિવર્સિટી કોલેજના અને ૧૪ ગામ શહેરના મળીને તું શોધ છાત્રોએ સંશોધન પત્ર લેખનને વાંચન કૌશલ્ય ખીલવતી એક દિવસીય કાર્યશાળા ભગવાન મહાવીર પશુ રક્ષા કેન્દ્ર, એન્કરવાલા અહિંસાધામ - પ્રાગપર મુંદ્રા ખાતે યોજાઈ ગઈ હતી.

સરસ્વતી વદના, દીપ પ્રાગટ્ય બાદ સંસ્થાના જનસંપર્ક અધિકારી શ્રી ગિરીશભાઈ નાગડાએ મીઠડો આવકાર આપીને સંશોધનો વ્યવહારુ અને ઉપયોગી બને એવું દિશાસૂચન કર્યું હતું. તો પ્રમુખશ્રી હરેશભાઈ વોરાએ મુંબઈથી ઓનલાઈન ગોષ્ઠિ સંવાદ કરી શોધ છાત્રોને સંવેદનશીલ બની ગોવિજ્ઞાન ને સમજવા અને સમજવવા માટે સતત કાર્યરત રહેવાનું પ્રેરણાદાયી આહવાન કર્યું હતું.

કચ્છ યુનિવર્સિટીના કર્મયોગી ડૉ. અતુલભાઈ કનેયાએ ખૂબ જ હળવી શૈલીમાં સંશોધન જેવા ભારેખમ વિષયને સહજ રીતે સમજવતા કર્યું કે ભારતીય જ્ઞાન વારસાને ભારતીય શબ્દાવલીમાં સમજીને ગોવિજ્ઞાનને લોકભોગ્ય બનાવવા આવા વ્યવહારુ સંશોધનો ખૂબ ઉપયોગી થશે એમ કહી શોધપત્રના વાંચન અંગે સાવધાની અંગે વાત કરી હતી.

શોધ તજ્જ ડૉ. દિનેશભાઈ પટેલે PPT થી સંશોધન પત્ર લેખન માળખું સમજવીને સંશોધન પત્રોના પ્રકારની વિગતે વાતો કરી ભારતીય સંસ્કૃતિ અને ગાય અંગેના આંતરરાષ્ટ્રીય સેમિનારની વાતો કરી હતી.

તાજેતરમાં જ ઉ.પ્ર.માં વૈટિક ગણિત અને આધ્યાત્મિકતા ઉપર શોધપત્ર રજૂ કરી રાષ્ટ્રીય શોધપત્ર વાંચન પ્રતિયોગીતામાં બીજું સ્થાન મેળવનારા ગાંધીધામ સહયોગ વિદ્યા મંદિરના આચાર્ય ચેતનાબેન ટાંકે તેમનું શોધ આ કાર્યશાળામાં રજૂ કરી શોધ છાત્રોનો ઉત્સાહ વધાર્યો હતો.

સંસ્થાના કર્મચારી કાર્યકર્તા શ્રી મહુભાઈ ભાદરકાએ સંસ્થાની જીવંત મુલાકાત કરાવી કર્યાના ઇનોવેટીવ શોધછાત્ર માટે એક યાદગાર સંભારણું બનાવ્યું હતું.

નંદી સરોવર ખાતે એક દિવસીય કાર્યશાળાનું સમાપ્ત કરતાં સંયોજક અને વિદ્યા ભારતીના પ્રાંતીય ઉપાધ્યક્ષ ડૉ. કેશુભાઈ મોરસાણિયાએ વિદ્યા ભારતીનો પરિચય આપીને નવોદિત સંશોધકોને જ્જાસા, અવલોકન, પ્રયોગશીલતા સાથે પરીક્ષમ જેવા ગુણો ધારણ કરીને સમાજ ઉપયોગી સંશોધન પત્રો લખવાનાં પ્રેરક આહવાન કર્યું હતું. સૌ શોધ છાત્રોએ એક સૂરમાં આનંદ વ્યક્ત કરી આયોજન અને આયોજકોને અદળક અભિનંદન આપી આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો. રાહુલભાઈ સાવલા, વિનોદભાઈ પીઠડિયા, પ્રકાશભાઈ સહિત અહિંસાધામની ઉર્જાવાન ટીમના સહયોગથી કાર્યશાળા સંપત્ત થઈ હતી. ■

આધુનિક સંવેદનનું ગીત

મેં તો ગુગલનું વસાવ્યું છે ગામ,
મારે મન તો એ જ તીરથધામ.

URL જેટલું જ મળતું આકાશ અને ઉડવાનું થાય છે અપાર કોઈ પણ કવેરી જો તમને થાય તો એનો છે ડોટકોમ સાર. એક જ છે પ્રાઈવ એના કેટલાય પાંડું હું નામ... મેં તો... નાનકડી ઝીન પર ઝીબોર્ડની સાથે આખો ઇતિહાસ હવે વાંચ સંતાકૂકડીની જ્યાં પ્રોફાઈલ રાખીને ગમ્યે ત્યાં મૂકવાનું ખાસ આગળીના સથવારે સધળી લાગળીઓ પામ... મેં તો... ઈંફા ને બુચ્યાની છોડ હવે વાત યાર Request Cancel પણ થાય અણગમતી વાતું જો કરતું પણ હોય એને પળમાં Unfriend કરાય નાનકડા એ.સી.ના ઓરડામાં બેસીને કરવાનું એ જ કામ...

તરણ મહેતા - મહુવા, જી. ભાવનગર
મો. ૯૯૩૭૬ ૭૭૦૪૫

સવાલ અમારો...

જવાબ તમારો.....

મણકો

૧૦

સંકલન - સંયોજક : પ્રભુલાલ કે. સંઘડી (ગાંધીધામ - અમદાવાદ)
(સમાજના ભૂતપૂર્વ મંત્રી તથા 'મંગલ મંદિર'ના પ્રથમ ભૂતપૂર્વ તંત્રી)

અહીં ૧૦ પ્રશ્નો આપવામાં આવેલા છે. તે તમામના સાચા જવાબ આપવાના છે. સાચા જવાબો આપનાર વાચકોમાંથી લક્કી કરી પાંચ વાચકોને યોગ્ય ઈનામ આપવામાં આવશે. વધુમાં વધુ સંખ્યામાં ભાગ લેવા વિનંતી.
તો આવો, આ એક નવીનતમ શ્રેષ્ઠીના જવાબ આપવા થઈ જાઓ તૈયાર... ઉઠાવો કલમ...

★ આપે આટલું કરવાનું છે :

- આપના જવાબો, એંક મળ્યેથી ૧૦ દિવસમાં સમાજના પાલડી ભવન કાર્યાલયે મોકલી આપવાના છે.
- કવર ઊપર “સવાલ અમારો – જવાબ તમારો” સ્પર્ધા લખવાનું છે.
- જવાબના પત્ર ઊપર આપનું નામ, સરનામું, મોબાઇલ નંબર લખવો.
- આ એક ઉત્તમ પ્રયાસ છે. થોડી મહેનત કરશો. શોધખોળ કરશો... પ્રયત્ન કરશો... આપના જાણીતા અને અનુભવેલા પ્રશ્નો છે. આપને જરૂર આવકશો... આપનું નામ પ્રસ્તિધ્ય થશો... આપને આનંદ આવશે. સમાજ પ્રત્યે દિલચશ્મી વધશે.

તો આવો, તૈયારી કરીએ... જવાબ લખવાની...

● આ અંકના સવાલો ●

- પ્રજાસત્તાક દિન તા. ૨૬-૦૧ના ભવનના પટાંગાણમાં ધ્વજવંદન _____ ના વરદ્દ હસ્તે કરાવવામાં આવેલ.
(શ્રી વિલાસ શંકરલાલ બાવીસ્કર, સંસ્થાના પ્રમુખ, ૨૪નીકાંત પારેખ)
- અત્યારે દેશમાં કયો મહોત્સવ ચાલી રહ્યો છે? _____
(આઝાદ હિંદ ફોજ, આઝાદીનો અમૃત મહોત્સવ, પ્રજાસત્તાક દિન)
- યુરોપમાં દ્વિતીય વિશ્વયુધ _____ માં થયું હતું.
(જૂન ૧૯૪૦માં, સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૮, જાન્યુઆરી ૧૯૪૮)
- છેલ્લા ૨૨ વર્ષથી અવિરતપણે સેવા આપનાર ડૉ. _____
(ડૉ. ચંદ્રકાંત દેટ્યા, ડૉ. મનુભાઈ શાહ, ડૉ. હિમાંશુ શાહ)
- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના પી.આર.ઓ.નું નામ _____ છે.
(શ્રી પ્રતીક બાસ, શ્રી સુધીર નાણાવટી, શ્રી દેવાંગભાઈ)
- શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડીનું ઉદ્ઘાટન _____ ના રોજ કરવામાં આવેલ હતું.
(૨૪ જાન્યુઆરી ૧૯૮૪, ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૮૭, ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૮૮)
- સુરત ડાયમંડ બુર્સનું ઉદ્ઘાટન _____ એ કરેલ હતું. (શ્રી નરેન્દ્ર મોદી, શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલ, શ્રી વિજય રૂપાણી)
- પાલડી મેડિકલ સેન્ટરમાં નવેમ્બર-૨૦૨૩ માસ દરમિયાન મેડિકલ સેન્ટરનો લાભ લેનાર કુલ વ્યક્તિઓ : _____
(૭૬૬૩, ૮૦૬૩, ૪૪૧૫)
- બૃહ્દ અમદાવાદમાં વસતા સમસ્ત કચ્છી જૈન પરિવારનું વસતીપત્રક છેલ્લે _____ વર્ષમાં પ્રગટ કરવામાં આવેલ હતું.
(૨૦૨૦, ૨૦૧૨, ૨૦૧૪)
- મધ્યમાખીને _____ પગ અને _____ પાંખો હોય છે. (૬, ૪, ૮, ૧૦)

● મણકા-૮ ના સવાલોના સાચા જવાબો ●

૧. પ્રથમ નંબરનો શ્રેષ્ઠ પશુપાલક – રાજ્યકષાનો એવોઈ શ્રી પરેશભાઈ દેઠિયા ને પ્રામ થયો હતો.
૨. શ્રી સરખેજ તીર્થમાં મૂળનાયક તરીકે વાસુપૂર્વ્ય સ્વામી ભગવાન છે.
૩. પાલડી ખાતેના મેડિકલ સેન્ટરમાં ડેન્ટલ વિભાગમાં OPG મશીનનું ઉદ્ઘાટન તા. ૨૫-૧૧-૨૦૨૩ના રોજ કરવામાં આવેલ.
૪. પાલડીના મેડિકલ સેન્ટરમાં પૂ. સાધુ-સાધ્વીજના વૈયાવચ્ચ (સારવાર) માટે શ્રી પૃથ્વીભાઈ શાહ તરફથી રૂ. ૫૧,૦૦૦/- નું દાન પ્રામ થયું છે.
૫. અમેરિકામાં મેડિકલનો અભ્યાસ પૂર્ણ કરતાં ૮ વર્ષ લાગે છે. જેમાં ૪ વર્ષ સ્નાતક થવામાં અને ૪ વર્ષ મેડિસીનમાં લાગે છે. (૧૦, ૮, ૫, ૫, ૪, ૪)
૬. રાવ સાહેબનો હોદ્દો ધરાવનાર પ્રથમ કચ્છી શ્રી તેજુ કાયા હતા.
૭. હિંદી - ગુજરાતી ચલચિત્રોમાં અદા કરનાર કચ્છી શ્રી ચાંપશીભાઈ નાગડા કચ્છ રાપર ગઢવારી ગામના વતની હતા. તેમનું અવસાન ઈ.સ. ૨૦૦૨ માં થયું હતું.
૮. ‘મંગલ મંદિર’માં દેશ વિદેશની કોલમ (સમાચાર) આપનારનું કામ કોણ કરે છે? : ચૌલાકુરૂવા
૯. ઓક્ટોબર માસમાં ડૉ. ચંદ્રકાંત દેઠિયા ડાયાલિસિસ સેન્ટર - ગીતામંદિર મેડિકલ સેન્ટરમાં ૮૬ વ્યક્તિઓએ લાભ લીધો હતો.
૧૦. વર્ષ ૧૯૮૮, ૮૦, ૮૧ના વર્ષમાં સંસ્થાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી કોણ હતા? ડૉ. ચંદ્રકાંત દેઠિયા

મણકા-૮ (મંગલ મંદિર જન્યુઆરી-૨૦૨૪ અંકમાં પૂછ્યાયેલા પ્રશ્નોના) સાચા જવાબ આપનાર ભાગ્યશાળીઓના નામ નીચે મુજબ છે.

૧. વસ્તં ‘કચ્છ કેસરી’
૨. રોનકબેન આઈ. શેખ
૩. નવનીત ત્રિકમલાલ પટેલ
૪. કાજલબેન વાધેલા / કુસુમબેન ગોહેલ
૫. મહેન્દ્ર ડી. પૂજ
૬. ફાલ્ગુની ડી. શાહ (કુંગારી)
૭. મીનાક્ષી પારેખ
૮. હસમુખ દામજ દેઠિયા
૯. અંજુ અનિલભાઈ મહેતા
૧૦. જ્યોતિ એલ. શાહ
૧૧. ધીરલ અશોક શાહ
૧૨. સિમતા શાહ

ઉપરોક્ત ૧૨ નામોમાંથી રૂ કરવામાં આવતા નીચે મુજબના ૫ ભાગ્યશાળીઓ ઈનામને પાત્ર થયેલ છે.

૧. નવનીત ત્રિકમલાલ પટેલ
૨. કાજલબેન વાધેલા / કુસુમબેન ગોહેલ
૩. મહેન્દ્ર ડી. પૂજ
૪. અંજુ અનિલભાઈ મહેતા
૫. સિમતા શાહ

આ ભાગ્યશાળીઓએ પોતાના ઈનામ શ્રી કચ્છી ફૈન ભવન - પાલડી, અમદાવાદ ખાતેથી મેળવી લેવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

★ નોંધ : (૧) આ પ્રશ્નો સમાજ, સમાજની પ્રવર્તમાન પ્રવૃત્તિ અને સમાજને લગતા પૂછવામાં આવ્યા છે. સમાજના મુખ્યપત્ર તથા સમાજના સાહિત્યનો અભ્યાસ કરવાથી જવાબો મળી જશે. (૨) સૌને સમાજની કાર્ય પ્રવૃત્તિમાં જોડવા અને ઓતપ્રોત કરવા સમાજને સ્પર્શતા પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા છે.

શુસ્તો અને વાવોગ્રાહું બંને સરખા હોય છે. શાંત થયા પછી ખબર પડે કે કેટલું નુકસાન થયું.

૭ NanoNine® શાબુદ્ધ રમત-૨૦૩ સંકળન : રજનીકાંત પારેખ											
૧	૨		૩	૪		૫	૬	૭			
૮			૯			૧૦		૧૧			
૧૨			૧૩	૧૪		૧૫		૧૬			
			૧૭			૧૮		૧૯			
૨૦	૨૧			૨૨		૨૩	૨૪				
	૨૫		૨૬		૨૭		૨૮				
૨૮			૩૦	૩૧	૩૨	૩૩					
			૩૪					૩૫	૩૬		
૩૭	૩૮	૩૯		૪૦		૪૧	૪૨				
૪૩			૪૪			૪૫					
	૪૬				૪૭		૪૮				
	૪૯		૫૦				૫૧				

શાબુદ્ધ રમત ભરનારનું નામ :

સરનામું :

ફોન/મો.

આપણીના જવાબો તા. ૨૮-૦૨-૨૦૨૪ સુધીમાં શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાદીના સરનામે મોકલાવવા વિનંતી.

આડી ચાવીઓ

૧. ભાર (3)
૩. કેરી (2)
૫. પાછું આપવું તે (3)
૮. અર્જ, વિનંતી, નિવેદન (3)
૯. સવડ, સગવડ, અનુકૂળતા (8)
૧૦. દુઃખ, પીડા (3)
૧૨. જથ્થી માલુમ પડતો સ્વાદ (2)
૧૪. _____ ખાના, ગમ ખાના, નમ જના (2)
૧૬. તરડ, ફંટ (2)
૧૭. ઈચ્છા, ખુશી (3)
૧૮. કુલ (3)
૨૦. _____ કી દુનિયા કો છોડ દે, ખાર કી દુનિયા મેં (4)
૨૨. લાભ, કમાણી, ફાયદો (2)
૨૩. સમુદ્દર, મંણી, સભા (3)
૨૫. જે રીતે, દાખલા તરીકે (2)

૨૭. નકાર, નિષેધ (1)
૨૮. પળ, ક્ષણ, ઘડીનો આઠમો ભાગ (2)
૨૯. પતિત્રતા (2)
૩૦. વ્યાયામ, અભ્યાસ (4)
૩૩. ઘસાઈ ગયેલું, સુકાયેલું, નખણું (2)
૩૪. સર્જનહાર, ઉત્પત્તિકર્તા, વિભૂ (૬)
૩૫. રામની પની (2)
૩૭. દક્ષિણ ભારતનું એક તીર્થધામ (4)
૪૦. નિયમ, નેમ (2)
૪૧. દક્ષિણ ગુજરાતમાં આવેલું જિરિમથક (4)
૪૩. એક માદક પદાર્થ, ચડસ (3)
૪૪. ઉત્સવ, જલસો, હર્ષ (ફા) (3)
૪૫. સમુદ્દર, જથ્થો, ગાંધી (2)
૪૬. નાચ, નૃત્ય (3)
૪૭. પરોણી, કાંજ, આહાર (લોઢાની) અણી (૨)
૪૮. ચોથા ભાગનું, બાજુ (૧)
૫૦. સુંદર, મારોહર, ચાહવા, ઈચ્છવા યોગ્ય (૪)
૫૧. દરકાર, ગરજ (3)

ઓની ચાવીઓ

૧. બાર મહિનાનો સમય (૩)
૨. ન્યાયાધીશ (૨)
૩. કમાણી, આવવું તે (૩)
૪. ગુમડા પર લગાડતો પદાર્થ (૩)
૬. નકામું, બાતલ કરેલું (૨)
૭. એકદમ, ઝટ (૩)
૮. અભિલાષા, ઉમેદ (૪)
૧૧. કોઈપણ જગ્યાએ અટક્યા વગરની મજલ (૫)
૧૩. કરાર, હોડ (૩)
૧૪. સીતાના પતિ (૨)
૧૭. મર્મ, રહસ્ય, ભેદ (૩)
૧૮. રગ, રસવાહિની, રેસો (૨)
૨૧. ભવાડો, બદનામી, અપકીર્તિ (૩)
૨૪. ગજુ, લંબાઈ પણોણાઈ વગરેરેનું પ્રમાણ (૨)
૨૬. વસ્તુની ધાપ, પરિણામ, લાગણી (૩)
૨૮. સ્થાવર, જંગમ બધું સર્વત્ર (૪)
૩૦. ઘટ, ખોટ, નુકસાન (૩)
૩૧. ચંદ્ર (૪)
૩૨. ધનથી સેવા કરો (૪)
૩૩. દૂધનો સમુદ્ર (પુરાણ પ્રસિદ્ધ) (૫)
૩૪. સરોવર, જીતાયેલું, આધીન (૨)
૩૫. રામની પની (૨)
૩૬. ખેદાનમેદાન, જમીનદોસ્ત (૩)
૩૮. શિરોમણિ, મુગટ, બાજુ, દિશા (૨)
૩૯. શાસ લેવો તે, પવન (૩)
૪૧. સમુદ્ર, દરિયો (૩)
૪૨. પૂછણી (૨)
૪૩. ચંચળ, અસ્થિર, ફરતું, જાસુસ (૨)
૪૪. સીતાના પિતા (૩)
૪૫. ઝેરી અધાર, ગલ (૨)
૪૭. આવરદા, આયુષ્ય (૨)
૪૮. સરોવર, તાબે, આધીન, જીતાયેલું (૨)

જગતને થોડા વીર સ્વી-પુરુષોની જરૂર છે. ઓવી વીરતાનું આચયરણ કરો, જે 'સત્ય'ને જાણવાનું સાહસ કરો, જીવનમાં તેને પ્રગત કરવાની હિંમત દાખલે, જે મૃત્યુ સમક્ષ થરથર છૂંછે નહીં, પણ તેનું અભિવાદન કરો અને મતુષ્યને પ્રતીતિ કરાવે કે એ પોતે અમર આત્મા છે અને સમગ્ર બ્રહ્માંડમાં કોઈ તેને હણી શકે નહીં, ત્યારે તમે મુક્ત થશો.

- સ્વામી વિવેકાનંદ
સૌજન્ય : 'શક્તિદાયી વિચાર'

NanoNine® શાલ રમત-૨૦૨૪નો ઉકેલ

હા	લ	ર	કું	ભા	ય	કો		બો	ડ	
જ	ખ	મ		જ	જ		થ	ડો		ગ મ
રી		ત	ર	કા	રી		મી		ન	ર ક
પ	લં	ગ		ત		ત	ર	જુ	મો	
ગ		મ	ન		ર	મા		ગા		સ
ક	ર	ત	બ	જ	લ		ર	વિ	વા	ર
	શિ		ભા		ની	પ	જ		વા	લ
પિ	ત	રા	ઇ			શ	એ		ઉ	દિ
ક		મ		ન	ર		સ	જ		
ચ	ચ	રા	ટ	સો	ય		મ	હા	વી	ર
ર		જ	પ	તી		મુ	સા	ફ	ર	જ
નિ		કું	તી		ના		ળ		રા	ની

દિસેમ્બર-૨૦૨૩ના અંકમાં છાપાયેલ નેનો શાલ-રમત ૨૦૧ના
બધા સાચા ઉકેલ મેકેલાવનારના નામ

- જીતેન્દ્ર શાહ — અમદાવાદ
- દમયંતી દંડ — અમદાવાદ
- સરલા શાહ — અમદાવાદ
- કલ્યાણ શાહ — અમદાવાદ
- ચંદ્રા શાહ — અમદાવાદ
- સ્મિતા શાહ — અમદાવાદ
- કલ્યાણ સંધ્ઘવી — અમદાવાદ

- જ્યોતિ ગડા — અમદાવાદ
- જ્યોતિ શાહ — અમદાવાદ
- લક્ષ્મી ખરી — અમદાવાદ
- મિતલ — અમદાવાદ
- રાજકુમારી શાહ — અમદાવાદ
- યેશા મહેતા — અમદાવાદ
- ઈદુબેન પટેલ — અમદાવાદ
- મીનાબેન ખરીદીયા — અમદાવાદ
- મહેન્દ્ર પુજ — અમદાવાદ
- મુકેશ મેશેરી — અમદાવાદ
- તૃતી સાવલા — અમદાવાદ
- અરવિંદ ભહુ — અમદાવાદ
- પ્રવીષ દંડ — અમદાવાદ
- નયના ગોગરી — અમદાવાદ
- દક્ષા શાહ — અમદાવાદ
- હસમુખ ટેઢ્યા — અડાલજ
- ફાલ્ગુની શાહ — આદિપુર
- કંચનબેન મોરબીયા — ભુજ
- મણિલાલ રૂધાણી — પોરબંદર
- પ્રભા શેઠિયા — વલસાડ
- નવલ નીસર — સુરત

ઉપર્યુક્ત સાચા જવાબ મોકલાવનારમાંથી લક્કી દ્વો કરતાં
અંક વિશેતાનું નામ નીચે પ્રમાણે છે. તેમણે પોતાના ઈનામ
સમાજના પાલકી ખાતેના કાર્યાલયમાંથી મો. ૮૮૮૮૦ ૫૩૫૨૧
(સમય : સવારે ૯ થી ૧૨, સાંજે ૪ થી ૫) પર આજ કરી મેળવી
લેવા વિનંતી છે.

નવલ નીસર — સુરત

આંજો કાર

શ્રી કચ્છી વિશ્રામગૃહ - શાહીબાગ

શ્રી જૂની સુંદરપુરી પ્રાથમિક શાળા - ગાંધીધામ, કચ્છ
— આ સરકારી શાળાના બાળકોને તા. ૨૮-૧૨ અને તા.
૨૮-૧૨ના અમદાવાદના પ્રવાસે લાવવાનું થયું. જેમાં આપની
સંસ્થાના શાહીબાગ ખાતેના શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ પર રાત્રિ
રોકાણ અને નાસ્તો તથા ભોજનની વ્યવસ્થાનો લાભ લીધો.
રોકાણ માટે ખૂબ જ સુંદર, સ્વચ્છ, સુધાર વ્યવસ્થા પ્રાપ્ત થઈ.
તેમજ ભોજન/નાસ્તો પણ શુદ્ધ અને આરોગ્યપ્રદ પ્રાપ્ત થયો
તે બદલ હૃદયથી આભાર વ્યક્ત કરીએ છીએ. સર્વે
કર્મચારીઓનો સહકાર પણ અભૂતપૂર્વ છે. કચ્છી દાતાઓના
સહયોગથી ચાલતી આ સંસ્થા કચ્છ તેમજ અન્ય સર્વે માટે
આશિષેદ સ્વરૂપ છે. ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ થાય એ જ અત્યર્थના

સહ આભાર...

લિનેનાયાઈ પંચાલ • મો. ૮૪૨૬૬ ૦૩૪૩૦
પ્રધાનાયાર્થીશ્રી, જૂની સુંદરપુરી પ્રા.શાળા - ગાંધીધામ

શ્રી કચ્છી વિશ્રામગૃહ - શાહીબાગ

કું ગોસ્વામી રાજેશ્વરી - વિઝીટોંગ લેક્ચરર જિલ્લા
શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન - ભુજથી ૩૦ તાલીમાર્થાઓ અને
બે અધ્યાપકો - અમે કલાકુંજ મહોત્સવ માટે આવ્યા હતા.
જ્યાં અમે અમદાવાદ ખાતે શાહીબાગ સ્થિત શ્રી કચ્છી વિશ્રામ
ગૃહમાં રહેવાની વ્યવસ્થા કરેલ હતી. અહીંની સુવિધાઓ,
સફાઈ અને સ્ટાફ સત્યોનો વ્યવહાર - દરેક બાબત ખૂબ
જ સારી હતી અને અમને ખૂબ મજા આવી. અમે ભવિષ્યમાં
પણ અવસર મળશે તો ચોક્કસ ફરી પથારીશું.

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન - ભુજ પરિવાર વતી આભાર.

ગોટ્યાન્યિ રાજેશ્વરી • મો. ૮૨૩૮૨ ૦૩૪૩૪

NanoNine® Sudoku

ડિશેન્સ-૨૦૨૩ના અંકમાં છપાવેલ
સુડોકુ-૧૧૫૮ના બધા સાચા ઉકેલ
મોકલનારનાં નામ

૧.	નયના કરાણી	- અમદાવાદ
૨.	સિમતા શાહ	- અમદાવાદ
૩.	ચંદ્રા શાહ	- અમદાવાદ
૪.	જ્યાસ સંધ્યી	- અમદાવાદ
૫.	જ્યોતિ શાહ	- અમદાવાદ
૬.	જ્યોતિ ગડા	- અમદાવાદ
૭.	અક્ષય વીરા	- અમદાવાદ
૮.	યેશા મહેતા	- અમદાવાદ
૯.	ઈંડુબેન પટેલ	- અમદાવાદ
૧૦.	મીનાબેન ખરીદીયા	- અમદાવાદ
૧૧.	મિતેશ દેહિયા	- અમદાવાદ
૧૨.	અરવિંદ ભંડ	- અમદાવાદ
૧૩.	ખુશી જૈન	- અમદાવાદ
૧૪.	નેહલ મહેતા	- અમદાવાદ
૧૫.	અરિંદા કોઠારી	- અમદાવાદ
૧૬.	માનસી શાહ	- અમદાવાદ
૧૭.	મહેન્દ્ર પુજ	- અમદાવાદ
૧૮.	બીનોય ગોગરી	- અમદાવાદ
૧૯.	નયના ગોગરી	- અમદાવાદ
૨૦.	પંકજ જૈન	- અમદાવાદ

ન્યુયુક્ટ સાચા જવાબ
મોકલાવનારાઓમાંથી લક્કી રો અનુસાર એક
વિજેતાનું નામ નીચે જણાવેલ છે. તેમણે પોતાનું
ઈનામ પાલકી ભવન બાતેના કાર્યાલયમાંથી
મોબાઈલ : ૮૮૮૮૦ ૫૩૫૨૧ (સમય સવારે
૮ થી ૧૨, સાંજે ૪ થી ૫) ફોન પર જણ કરી
મેળવી લેવા વિનંતી છે.

૧. મિતેશ દેહિયા - અમદાવાદ

ઉકેલ :
ક્રમાંક - ૧૧૫૦

A

3	9	7	8	5	4	6	1	2
8	5	1	6	7	2	3	9	4
2	4	6	3	1	9	8	5	7
5	6	3	2	4	1	7	8	9
4	1	2	9	8	7	5	3	6
9	7	8	5	3	6	2	4	1
1	8	9	7	2	5	4	6	3
7	3	4	1	6	8	9	2	5
6	2	5	4	9	3	1	7	8

B

4	3	9	1	2	8	6	7	5
8	1	6	7	5	3	2	4	9
7	5	2	9	4	6	3	8	1
2	9	5	8	3	1	7	6	4
1	7	8	4	6	2	9	5	3
3	6	4	5	9	7	1	2	8
9	4	1	6	7	5	8	3	2
5	2	7	3	8	9	4	1	6
6	8	3	2	1	4	5	9	7

C

5	6	9	1	3	7	2	8	4
2	4	7	6	8	9	5	3	1
8	1	3	2	5	4	7	9	6
7	2	6	8	1	5	3	4	9
1	5	8	9	4	3	6	7	2
3	9	4	7	6	2	8	1	5
4	7	5	3	9	6	1	2	8
6	3	1	4	2	8	9	5	7
9	8	2	5	7	1	4	6	3

D

7	2	3	6	5	9	8	1	4
4	9	6	1	8	3	5	7	2
1	5	8	2	7	4	3	6	9
2	8	1	5	6	7	9	4	3
3	7	9	8	4	1	6	2	5
6	4	5	3	9	2	1	8	7
5	3	2	7	1	6	4	9	8
8	1	4	9	2	5	7	3	6
9	6	7	4	3	8	2	5	1

Nano 9®
kitchenware

in new avatar

NanoNine®
INNOVATIVE KITCHENWARE
Bana De Life Aasaan!

Mfg By: Shree Balaji Metal Industries, Vasai.

G : (+91) 88792 99950 | E: care@nanonine.in | W: www.nanonine.in

AHMEDABAD: Authorised Distributors: Devam Enterprises : M. 96385 21024, 97245 00513

MUMBAI: Authorised Distributors: Vasant Marketing: (+91) 98206 72501 / KK Associates: (+91) 93234 04736

દેશ-વિદેશ....

ચૌલા કુળવા

દેશના સમાચાર

આ મહિનાથી CAA લાગુ થશે

કેન્દ્ર સરકારે ૨૦૨૪માં પોતાના પહેલા મોટા પગલા તરીકે નાગરિકતા સુધારા કાયદો (CAA) લાગુ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. ગૃહ મંત્રાલયના ટોચનાં સૂત્રો અનુસાર આ કાયદાના નિયમ - કાયદાને આ જ મહિને ૨૬ જાન્યુઆરીથી પહેલા જ જાહેર કરી દેવામાં આવશે.

કેન્દ્રનો આ નિર્ણય બાંગલાદેશથી આવેલા એ હિંદુ શરણાર્થીઓ માટે આશાનું કિરણ લઈને આવશે, જેઓ ડિસેમ્બર ૨૦૧૮માં CAA બીલ પાસ થયા બાદથી તેના લાગુ થવાની પ્રતીક્ષા કરી રહ્યા છે. સાથે જ પાકિસ્તાનથી હેરાન થઈને આવેલા તે હિંદુ-શીખ શરણાર્થીઓને પણ નાગરિકતાથી જોડાયેલી મુશ્કેલીઓમાંથી છુટકારો મળશે. જેઓ નાગરિકતાના અભાવમાં પાકિસ્તાની હાઈ કમિશન દ્વારા દર વર્ષે હેરાનગતિનો શિકાર બની રહ્યા છે. આંકડાઓ અનુસાર, ૨૦૧૪ સુધી પાકિસ્તાન-અફઘાનિસ્તાનમાંથી ઉર હજાર લોકો ભારત આવ્યા છે.

CAA હેઠળ ૩૧ ડિસેમ્બર ૨૦૧૪ પહેલા પાકિસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન, બાંગલાદેશથી ધાર્મિક આધાર પર અત્યાચાર ગુજરાતી બાદ ભારતમાં આવેલા હિંદુ, શીખ, બૌદ્ધ, જૈન, પારસી અને પ્રિસ્તી સમુદ્ધાયના લોકોને નાગરિકતા આપવામાં આવશે. આ ગ્રાન્ડ દેશોના લોકો જ નાગરિકતા માટે અરજ કરવાપાત્ર હશે. અન્ય દેશોના લઘુમતી સમુદ્ધાયના લોકોને CAA નો લાભ નહીં મળે.

રાજ્યમાં ૩૮૦ હેરિટેજ સ્કૂલ

૧૦૦થી ૧૫૦ વર્ષ જૂની સ્કૂલોમાંથી ૩૦ ટકા રીનોવેટ કરાશે.

સરકાર ઐતિહાસિક મહત્વ ધરાવતી ગુજરાતની જૂની શાળાઓને તેના માળખામાં ફેરફાર કર્યા વગર વિકસાવવાની તૈયારી કરી રહી છે. એટલે રાજ્યમાં આવેલી ૧૦૦થી ૧૫૦ જૂની હેરિટેજ શાળાના વિકાસ માટે બજેટમાં નાણાંની જાહેરાત થશે.

ગુજરાતમાં ૩૮૦ શાળાઓ એવી છે કે જેને હેરિટેજનો દરજાનો મળ્યો છે. એટલે કે આ શાળાઓ ૧૦૦થી ૧૫૦ વર્ષ જૂની છે. ૫૭૫ શાળાઓ એવી છે જે ૫૦થી ૧૦૦ વર્ષ જૂની છે. એકલા અમદાવાદ શહેરમાં જ ૧૦૦ શાળાઓ ૧૦૦ વર્ષથી વધુ જૂની છે. સૌરાષ્ટ્રમાં સૌથી વધુ ૧૫૦ શાળાઓ છે, જે ૧૦૦ વર્ષથી વધુ જૂની છે.

ગુજરાત સરકાર હવે આ શાળાઓનું નવીનીકરણ કરવાનું વિચારી રહી છે પરંતુ શરૂઆતમાં ઐતિહાસિક મહત્વ ધરાવતી શાળાઓનું નવીનીકરણ કરવામાં આવશે. જેમ કે રાજકોટની શાળા કે જ્યાં મહાત્મા ગાંધીએ અભ્યાસ કર્યો હતો, વડાગરની શાળા જ્યાં વડાપ્રધાન મોદીએ શિક્ષણ લીધું હતું. અન્ય જિલ્લાઓની શાળાઓ કે જ્યાં મહાન સ્વતંત્ર સેનાનીઓ, આંદોલનકારીઓ અને પ્રભ્યાત લોકોએ પ્રારંભિક શિક્ષણ લીધું હતું તેવી શાળાઓની પણ પસંદગી કરવામાં આવશે.

આવનાર પેઢીને ખબર પડે અને તેમાંથી પ્રેરણા લે એ આશય છે. આવી સ્કૂલને વિશેષ બજેટ આપી રીનોવેટ કરાશે. ભૂતકાળમાં કોઈ વ્યક્તિ અભ્યાસ કરીને દેશમાં નામ ઉજ્જવળ કર્યું હોય તેવી વ્યક્તિઓનો ઈતિહાસ મૂકવામાં આવશે.

(તા. ૬-૧-૨૦૨૪)

ભારતનું પ્રથમ સૂર્ય મિશન આદિત્ય એલ-૧ પૃથ્વીથી ૧૫ લાખ કિ.મી. દૂર લેંગ્રેજ પોઇન્ટ પર સ્થાપિત

ભારતનું પ્રથમ સૂર્ય મિશન આદિત્ય એલ-૧ શનિવારે સાંજે ૪ વાગે પૃથ્વીથી ૧૫ લાખ કિ.મી. દૂર લેંગ્રેજ પોઇન્ટ પર સ્થાપિત થઈ ગયું છે. ઈસરોએ જણાયું હતું કે આદિત્ય એલ-૧ ૧૭૭.૮૬ દિવસમાં આ અંતર કાપીને નિર્ધારિત બિંદુની આસપાસ ‘હેલો’ કક્ષામાં પ્રસ્થાપિત થયું છે. આ સફ્ઝનતાની સાથે જ ભારત વિશ્વમાં અહીં પહોંચનારો અમેરિકા, યુરોપ, જપાન બાદ ચોથો દેશ બન્યો છે. સેટેલાઈટ લેંગ્રેજ પોઇન્ટ પર વર્ષ સુધી સૂર્યનો અભ્યાસ કરશે. સૂર્યની સપાઠી પર જ એક સ્થળનું તાપમાન બીજા સ્થળના તાપમાન કરતા બહુ જ વધારે છે.

(તા. ૬-૧-૨૦૨૪)

ભારત-માલાદિવ્સ વિવાદ પછી આકર્ષણ પગલું...

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અને ભારત વિરુદ્ધ અપમાનજનક ટીપ્પણીના મુદ્દાને કારણે EaseMyTrip એ માલાદિવ્સની તમામ ફ્લાઈટ બુકિંગ સ્થળિત કરી દીધું છે. EaseMyTrip ના સહસ્થાપક નિશાંત પેટીઓ રવિવારે મોદી રાત્રે સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ X પર આ માહિતી આપી હતી. આ દરમિયાન ભારત સરકારે આ મામલે કડક વલણ અપનાવીને માલાદિવ્સના હાઇકમિશનરને સસ્પેન્ડ કરી દીધા છે.

બીજી તરફ માલાદિવ્સ સરકારે તેના ગ્રાણ મંત્રી માલશા શરીરી, મરિયમ શિયુના અને અન્ધુલ્લા મહિજુમ માજુદને સસ્પેન્ડ કરી દીધા છે. તેમણે જ પી.એમ. મોદી અને ભારત વિરુદ્ધ ટીપ્પણી કરી હતી. આ ઉપરાંત ભારતના પ્રવાસન ક્ષેત્રની સુવિધાઓ અંગે પણ ટીપ્પણીઓ કરવામાં આવી હતી.

આ દરમિયાન ડેશટેગ BoycottMaldives રવિવારે આખો દિવસ સોશિયલ મીડિયા પર ટ્રેન્ડ થયો. બીજી તરફ, બોલીવુડ કલાકારો અને નેટીજન્સે લક્ષ્યિતમાં પર્યટનને પ્રોત્સાહન આપવાનું સમર્થન કર્યું.

માલાદિવ્સના પૂર્વ રાખ્રપતિ મોહમ્મદ નશીદ તેમના ટ્રિવટ પર પ્રતિક્રિયા આપી છે. તેમણે કહ્યું – મંત્રી મરિયમ શિયુનાએ ખોટા શબ્દો કહ્યા છે. તેનાથી માલાદિવ્સની સુરક્ષા અને સમૃદ્ધિ જોખમાઈ શકે છે. રાખ્રપતિ મોહમ્મદ મુઈજુની સરકારે આવી ટીપ્પણીઓથી પોતે દૂર રહેવું જોઈએ. (તા. ૭-૧-૨૦૨૪)

સિંહ છવે ગામડાંઓમાં

વેરાવળ તાલુકાના મંડોર તેમજ આજુબાજુના ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં સિંહ પરિવારનો કાયમી વસવાટ રહ્યો છે. મંડોર ગામમાં સિંહોના આંટાફેરા સામાન્ય બની ગયા છે. ત્યારે રાત્રીના સમયે સિંહ પરિવારે એક રખડતા પશુનો સામૂહિક શિકાર કર્યો હતો અને આ સામૂહિક શિકારના રોમાંચક દશ્યો સી.સી.ટી.વી. કેમેરામાં કેદ થયા હતા. (તા. ૮-૧-૨૦૨૪)

ટાટા, મિતલ, સુનુકીનો ગુજરાતમાં ઇન્વેસ્ટમેન્ટ પ્લાન

ધોલેરા બનશે ડિફેન્સ એરકાફટ અને સેમિકન્ડક્ટરનું હબ.
સાંદ થશે ઇ-લિક્લિકનું કેન્દ્ર.
ગ્રીન હાઇડ્રોજનની જરૂરિયાત પૂરી પાડશે દૃશ્ય

વાઈબ્રન્ટ ગુજરાત સમિટ ૨૦૨૪માં ફોર્ચુન ૫૦૦માંની ગણપતી ટોપ કંપનીના વડાઓએ જેમ કે સ્ટીલ કંપનીના આર્સેલર

મિતલના એકઝીક્યુટીવ ચેરમેન લક્ષ્મી મિતલ, સુનુકી મોર્ટર્સ કોર્પોરેશનના વડા તોસીઝો સુનુકી, ટાટા સન્સના ચેરમેન એન. ચંદ્રશેખર અને માઈકો ટેકનોલોજીના સી.ઈ.ઓ. સંજ્ય મલ્હોત્રાએ પોતાના બિજનેસ પ્લાન જણાવતા વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો કે, ૨૦૪૭ સુધીમાં ગુજરાત થકી વિકસિત ભારતનું સપનું સાકાર કરી શકશે. આ કંપનીઓ સાંકાંદ અને ધોલેરા ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કલસ્ટરમાં મોટાપાયે રોકાણ કરી રહી છે અને મેન્યુફેફર્ચરીંગ, ઇ-લિક્લિકલના એકમો લાવી રહી છે. જ્યારે ગ્રીન હાઇડ્રોજનની જરૂરિયાત પૂરી પાડશે હજરા. (તા. ૮-૧-૨૦૨૪)

અપેક્ષા કરતાં વધુ રામ ટોપી તૈયાર કરવી પડી

લક્ષ્મીપતિ શ્રુપના માલીક સંજ્ય સરવાગીએ જાણાવ્યું હતું કે શરૂઆતમાં રામટોપી બનાવવાનો ખૂબ નાનો ઓર્ડર મળ્યો હતો. જોકે આશ્ર્યની વાત એ છે કે, આવી રીતનો ઓર્ડર મળશે અને એમે આ પ્રકારની ટોપીઓ તૈયાર કરશું એવો અને વિચાર પણ કર્યો નહોતો. પરંતુ એક ઓર્ડર મળતાની સાથે જ આ વાત ખૂબ જ જરૂરથી પ્રસરી હતી અને અમારી ટોપીની માંગ વધવા લાગી હતી. આ ટોપીમાં મટીરીયલ ખૂબ જ સારી રીતે ઉપયોગમાં લેવાવ્યું છે જે વર્ષોવર્ષ સુધી ટકી રહે છે.

(તા. ૧૦-૧-૨૦૨૪)

અયોદ્યા...

**આ દિવસે ઘરે ઘરે રંગોળીઓ, દીવા અને આતશબાજુ થશે
આ દિવસે અણિયારસ પણ છે ત્યારે આ દિવસને સો કોઈ ખૂબ
જ મોટો દિવસ માની રહ્યા છે અને સારા કાર્યો પણ થશે**

નવી પેઢીમાં એક કેજ જોવા મળી રહ્યો છે કે કોઈના ઘરે પારણું બંધાવવાનું હોય તો હવે લોકો દિવસ, ચોઘડિયું અને વાર નક્કી કરતા હોય છે. જો સિઝેરીયન ડિલીવરી હોય તો આ શક્ય બને છે. આગામી ૨૨ જાન્યુઆરીએ પણ આવું જ કંઈક થવા જઈ રહ્યું છે. અત્યારથી જ ગાયનેકોલોજિસ્ટોને ત્યાં ૨૨ જાન્યુઆરીની તારીખ બુક થવા લાગી છે. આ મહિનામાં જેની ૨૨ જાન્યુઆરી આસપાસની સિઝેરીયનની ડેટ છે તે લોકો ૨૨ તારીખનો આગ્રહ રાખી રહ્યા છે. (તા. ૧૦-૧-૨૦૨૪)

ભારતનું પ્રથમ સ્વામિનારાયણ કન્યા ગુરુકુલ

રાજકોટ - મોરબી હાઈવે પર ૪૫ કરોડનો ખર્ચ થશે

બાળકોને સંસ્કારવાન કરવામાં પ્રથમ માતા-પિતા, શિક્ષક

અને ગુરુનું અમૂલ્ય યોગદાન હોય છે. તેવામાં ગુરુકુલ પરંપરાને સજીવન કરતું રહેવા અને ટકાવી રાખવાના આશયથી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ રાજકોટ સંસ્થાન દ્વારા ૭૬ વર્ષે કન્યા ગુરુકુલનો નવો આયામ રચવામાં આવ્યો છે. દીકરીઓના ઉત્થાન માટેના નવા પ્રકલ્પના પ્રારંભથી ભાવિ માતાઓથી સંસ્કારવાન રાખ્યું ભક્તો તૈયાર થશે એવી ભાવનાથી સ્વામિનારાયણ કન્યા ગુરુકુલ નિર્મિષનો રાજકોટ-મોરબી હાઈવે પર કાગદી અને રતનપર વચ્ચે પ્રારંભ થયો છે. જેનું ભૂમિપૂજુઝન થયા બાદ શનિવારે શિલા સ્થાપન સમારોહનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

(તા. ૧૨-૧-૨૦૨૪)

અચ્યોધ્યામાં મહાકાલના લાડુનો પ્રસાદ આપાશે

ભગવાન મહાકાલની નગરી ઉજ્જૈનથી ભગવાન રામની નગરી અયોધ્યામાં પ લાખ લાડુ મોકલવામાં આવશે. ૨૨ જાન્યુઆરીએ અયોધ્યામાં યોજાનાર પ્રાણપ્રતિષ્ઠા સમારોહમાં રામલલાને મહાકાલ મંદિરમાંથી લાડુ ચંદ્રવામાં આવશે. ભક્તોને પ્રસાદ તરીકે લાડુનું પણ વિતરણ કરવામાં આવશે.

સી.એમ. ડૉ. મોહન યાદવે શુક્રવારે આની જાહેરાત કરી હતી. આ પછી ઉજ્જૈનના મહાકાલ મંદિરના ચિંતામન યુનીટમાં લાડુ બનાવવાનું કામ શરૂ થઈ ગયું છે. અહીં ૨૫૦ કિવન્ટલ (૨૫ હજાર કિલો) લાડુનો પ્રસાદ તૈયાર કરવામાં આવી રહ્યો છે. જેની કિંમત લગભગ એક કરોડ રૂપિયા હશે.

કલેક્ટર નીરજસિંહે કહ્યું કે સી.એમ.ના નિર્દેશ પર પ લાખ લાડુ બેટ તરીકે અયોધ્યા મોકલવામાં આવશે. આને તૈયાર કરવામાં લગભગ પ દિવસનો સમય લાગશે. લાડુને અયોધ્યા પહોંચાડવા માટે ગ્રાણથી પાંચ ટ્રકની વ્યવસ્થા કરવી પડશે. ૧૭કે ૧૮ જાન્યુઆરીએ ઉજ્જૈનથી લાડુનો માલ રવાના થશે. લગભગ ૨૧ જાન્યુઆરી સુધીમાં આ લાડુ અયોધ્યા પહોંચી જશે.

મહાકાલ મંદિરના પ્રશાસક સંદીપ સોનીએ જણાવ્યું કે એક લાડુનું વજન ૫૦ ગ્રામ હશે. દેશભરમાંથી મહાકાલ મંદિરમાં આવતા ભક્તો લાડુનો પ્રસાદ લઈ જાય છે. અહીંના લાડુઓને ભારત સરકારની સંસ્થા ફૂડ સેફ્ટી એન્ડ સ્ટાર્ટડ ઓથોરીટી ઓફ ઇન્ડિયા (FSSAI) દ્વારા સ્વચ્છતા માટે પ સ્ટાર રેટિંગ આપવામાં આવ્યું છે.

(તા. ૧૩-૧-૨૦૨૪)

રામ મંદિર ટ્રસ્ટને ૧૪ લાખ રૂપિયા દાનમાં આપ્યા ‘હનુમાન’ના મેક્સે પોતાનું વચ્ચે પાછ્યું

હિંદી ફિલ્મ ‘હનુમાન’ ૧૨ જાન્યુઆરીએ સિનેમાધરોમાં રીલીઝ થઈ છે. તેજ સજ્જા સ્ટારર આ ફિલ્મે શરૂઆતના દિવસે

લગભગ ૧૦ કરોડ રૂપિયાની કમાણી કરી હતી. ફિલ્મ ‘હનુમાન’ના નિર્માતાઓએ દરેક ટિકિટના વેચાણ પર પ રૂપિયા દાન આપવાનું વચ્ચે આપ્યું હતું. નિર્દેશક પ્રશાંત વર્માએ કહ્યું કે નિર્માતાઓએ તેમનું વચ્ચે પૂરું કર્યું અને રામ મંદિર ટ્રસ્ટને ૧૪ લાખ રૂપિયા દાનમાં આપ્યા. (તા. ૧૩-૧-૨૦૨૪)

સુરતમાં સાડીઓ ને ટોપીઓ...

સુરતમાં ખાસ કરીને તૈયાર થતી સાડીઓ દેશભરમાં ચર્ચિમાં રહેતી હોય છે. અયોધ્યાના રામ મંદિરમાં રામલલાની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને લઈને સુરતનો ટેક્સટાઇલ ઉઘોગ ધમધમ્યો છે. મા જાનકીની સાડી બાદ હવે દેશભરમાંથી રામટોપી અને રામ ધજાના ઓર્ડર મળ્યા છે. રામટોપી અને રામ ધજાની માંગ એટલી છે કે, ટેક્સટાઇલ ઉઘોગ બીજા ફેઝનું પ્રોડક્શન કરવા તૈયાર છે.

(તા. ૧૪-૧-૨૦૨૪)

ઇન્ડિગો ફ્લાઇટ...

ઇન્ડિગો ફ્લાઇટમાં પાઈલટ સાથે ગેરવર્તનનો મામલો સામે આવ્યો છે. ફ્લાઇટમાં વિલંબથી ગુસ્સે થયેલા એક મુસાફરે પાઈલટને લાફો મારી દીધો હતો. આ મારપીટનો એક વીડિયો હાલ સોશિયલ મીડિયા પર વાઈરલ થઈ રહ્યો છે. આ ઘટના ક્યારે બની અને કઈ ફ્લાઇટ હતી, તેની પુષ્ટિ થઈ નથી.

(તા. ૧૫-૧-૨૦૨૪)

રાત્રે પણ સોનાની જેમ ચમકશે રામ મંદિર

સોનાથી મટેલા ૧૪ દરવાજા બનીને તૈયાર. રાત્રે પણ સૂર્યપ્રકાશ પડતો હોય એવા અદ્ભુત મંદિરનું લાઈટિંગ

અયોધ્યામાં રામ મંદિરને શાશગારવામાં આવી રહ્યું છે. ૨૨ જાન્યુઆરીએ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા બાદ રામલલા ગર્ભગૃહમાં બિરાજશે. આ રામમંદિરના ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર તમામ ૧૪ સોનાના દરવાજા લગાવવામાં આવ્યા છે. ગર્ભગૃહમાં ૧૨ ફૂટ ઊંચો અને ૧૦ ફૂટ પહોળો માત્ર ૧ દરવાજો લગાવવામાં આવ્યો છે.

એવું લાગી રહ્યું છે કે આખા મંદિરમાં સોનાનો ઢોળ ચડાવવામાં આવ્યો હોય. આપું મંદિર સોનાની જેમ ચમકી રહ્યું છે.

રામ મંદિરમાં કુલ ૪૮ દરવાજા લગાવવામાં આવશે. એમાંથી ૪૨ને ૧૦૦ કિલો સોનાથી કોટેડ કરવામાં આવશે. પગથિયાની નજીક ૪ દરવાજા હશે. જેના પર સોનાનું કોટીંગ નહીં હોય. આ દરવાજા મહારાધ્રના સાગના લાકડાંમાંથી બનાવવામાં આવ્યા છે. હૈદ્રાબાદના કારીગરોએ આના પર

કોતરણીનું કામ કર્યું છે.

આ પછી એના પર તંબાનું પડ લગાવવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ સોનાનો થોળ ચઢાવવામાં આવ્યો છે. રામલલાનું સિંહાસન પણ સોનાનું બનેલું છે. આ કામ પણ ૧૫ જાન્યુઆરી સુધીમાં પૂર્ણ કરવામાં આવશે. મંદિરનું શિખર પણ સોનાનો બનશે, પરંતુ આ કામ પ્રાણપ્રતિષ્ઠા પછી કરવામાં આવશે.

ચરણ પાદુકાઓ ૧ કિલો સોનું અને ૭ કિલો ચાંદીથી બનાવવામાં આવી છે.

(તા. ૧૫-૧-૨૦૨૪)

જગન્નાથ મંદિર હેરિટેજ કોરિડોરનું ઉદ્ઘાટન સૂર્ય પૂજન-હવન સાથે ધાર્મિક વિધિઓ કરવામાં આવી ૮૦૦ કરોડમાં કોરિડોર બનાવાયો

દેશના ચાર ધાર્મિક મંદિરોના એક, ૧૨મી સદીમાં બનેલા ઓડિશાના પૂરી જગન્નાથ મંદિર હેરિટેજ કોરિડોર (શ્રીમંદિર પ્રોજેક્ટ)નું કામ પૂર્ણ થઈ ગયું છે. ઓડિશાના મુખ્યમંત્રી નવીન પટનાયકે ૧૭મી જાન્યુઆરીના મંદિરના ગજપતિ દિવ્યસિંહ દેવ સાથે આ કોરિડોરનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું.

ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમ માટે ઓડિશા સરકારે ભારત અને નેપાળના એક હજાર મંદિરોને આમંત્રણ આપ્યું હતું. આ સાથે ચારેય શંકરાચાર્ય, ચાર પવિત્ર ધામ અને અન્ય ચાર નાના ધામને પણ આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. મંદિર પ્રશાસને નેપાળના રાજીને પણ આમંત્રણ મોકલ્યું હતું.

પ્રોજેક્ટ હેઠળ, મંદિરની બાજુમાં આવેલી બાબુ દીવાલ (મેઘનાદ પચેરી)ની આસપાસ ૭૫ મીટર પહોળો કોરિડોર બનાવવામાં આવ્યો છે. મંદિરની આસપાસ ૨ કિ.મી. સુધી શ્રીમંદિર પરિક્રમા પથનું નિર્મિણ કરવામાં આવ્યું છે. અહીંથી ભક્તો સીધા મંદિરના દર્શન કરી શકશે.

ડિસેમ્બર ૨૦૧૮માં શરૂ થયેલા પ્રોજેક્ટ હેઠળ બનેલા સ્વાગત કેન્દ્રમાં છ હજાર શ્રદ્ધાળુઓ એકસાથે ઊભા રહી શકશે. અહીં ૪ હજાર પરિવારો માટે લોકર રૂમ, શેલ્ટર પેવેલિયન, મલ્ટી લેવલ કાર પાર્કિંગ, પોલીસ અને ફાયર બ્રિગેડ અને ઈમરજન્સી માટે શાલ બસ જેવી સુવિધાઓ પૂરી પાડવામાં આવી છે.

ઉદ્ઘાટનના બે દિવસ પહેલા અહીં મહાયજ્ઞ શરૂ થયો હતો. આજે પૂર્ણાંહૃતિ સાથે ભક્તો માટે વિધિવત રીતે ખુલ્લો મૂકવામાં આવ્યો છે. ૮૦૦ કરોડ રૂપિયામાં બનેલા આ પ્રોજેક્ટનો હેતુ ૧૨મી સદીના જગન્નાથ મંદિરને વર્દ્ધ હેરિટેજમાં સામેલ કરવાનો છે.

(તા. ૧૭-૧-૨૦૨૪)

વિદેશના સમાચાર

અમેરિકા ને ખાલિસ્તાન

અમેરિકાના કેલિફોર્નિયામાં ફરી એકવાર હિંદુ મંદિર પર હુમલો કરવામાં આવ્યો છે. કેલિફોર્નિયાના ડેવર્ના વિજય શેરાવલી મંદિરમાં ખાલિસ્તાની સમર્થકોએ ભારત વિરોધી નારા લખ્યા હતા. ખાલિસ્તાનીઓએ મંદિરની દીવાલ પર વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી વિશે અપશબ્દો પણ લખ્યા છે. ‘ખાલિસ્તાન જીંડાબાદ’ જેવા નારા પણ લખેલા જેવા મળ્યા હતા.

(તા. ૫-૧-૨૦૨૪)

અમેરિકામાં રામ મંદિરની રેલી

અયોધ્યામાં રામ મંદિરનો પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ૨૨ જાન્યુઆરીએ થવા જઈ રહ્યો છે. જેને લઈને માત્ર ભારતમાં જ નહીં પરંતુ વિશ્વાના અનેક દેશોમાં ઉત્સાહનું વાતાવરણ જેવા મળી રહ્યું છે. ત્યારે સાત સમંદર પાર અમેરિકામાં રામ મંદિરના પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને લઈ શ્રદ્ધાળુઓએ ‘જ્ય શ્રી રામ’ના નારા સાથે ભારે ઉત્સાહથી અદ્ભુત કાર રેલી યોજી હતી. આ રેલીમાં જોડાયેલી કારોમાં અયોધ્યા મંદિરના ધ્વજ સાથે સાથે ભારત અને અમેરિકાના ધ્વજ પણ રાખવામાં આવ્યા હતા. ‘જ્ય શ્રી રામ’ના નારા સાથે નીકળેલી આ રેલી હ કલાકમાં ૧૧ મંદિરોમાં રોકાઈ હતી.

(તા. ૧૨-૧-૨૦૨૪)

આઈસલેન્ડ

આઈસલેન્ડના રેક્યેન્સ પેનીનસુલામાં રવિવારે સવારે વધુ એક જવાળામુખી ફાટ્યો હતો. અગાઉ ૧૮મી ડિસેમ્બરે પણ અહીં જવાળામુખી ફાટ્યો હતો. ‘ઘ ગાર્ડિયન’ના અહેવાલ મુજબ ૧૩ જાન્યુઆરીએ જવાળામુખીની આસપાસ ભૂકુંપના આંચકા અનુભવાયા હતા. આ પછી આઈસલેન્ડમાં ઈમરજન્સી લાદવામાં આવી હતી.

(તા. ૧૪-૧-૨૦૨૪)

મૂન મિશન ફેઝલ

અમેરિકાની કંપનીનું મૂન મિશન ફેઝલ. લેન્ડર પરત ફરી રહ્યું છે. પૃથ્વીથી ૪ લાખ કિ.મી. દૂર છે. કંપનીએ કહ્યું - તે વાતાવરણમાં પ્રવેશતાની સાથે જ સણગી જશે.

(તા. ૧૩-૧-૨૦૨૪)

જ્ઞાન - વિજ્ઞાન

● સંકલન : રસીક ખીમજી મહેતા ●

આજે આપણો જ્ઞાન જગતમાં વનસ્પતિની વિવિધતા અંગેની અલગ અલગ જ્ઞાનકારી પ્રામ કરીશું. તેમાં સંક્ષિપ્ત નોટ્સમાં થોડામાં ઘણી માહિતી આપવાનો વિનમ્ર પ્રયાસ કરેલ છે. આશા છે કે સો પાઠકોને તે ગમશે.

- રસીક ખીમજી મહેતા

શાકભાજી અને ફળોનું અવનવું

- ★ શાકભાજી અને ફળો વૃક્ષ ઉપરથી ઉતાર્ય બાદ ઘણા દિવસ સુધી કુદરતી રીતે જ તાજ રહે છે. મનુષ્યના ખોરાક માટે એ મોટો જોત છે.
- ★ સૌથી વધુ લોકપ્રિય ટામેટોની ૫૦૦૦ જેટલી અને સફરજનની ૭૫૦૦ જેટલી જત થાય છે. ટામેટો ફળ છે, જ્યારે સફરજન ગુલાબના ફળની વનસ્પતિ હોય.
- ★ ફળના અભ્યાસને પોમોલેજ કહે છે. વિશ્વમાં સૌથી મોટું ફળ 'કોકો-દ-મેર' ૪૨ કિલો વજનનું હોય છે અને તેનું બીજ ૧૭ કિલો વજનનું.
- ★ ફણસ મોટું ફળ છે અને વૃક્ષના થડ ઉપર ઉગે છે.
- ★ કેળા અને માણસના જીવનમાં ઘણી સામ્યતા હોય. જ્યારે ટામેટોમાં માણસ કરતાં વધુ જીન્સ હોય છે.
- ★ કેળા રેઝિયો એક્ટિવ છે. ફિઝમાં મૂકવાથી કાળા થઈ જાય છે.
- ★ શાક અને ફળોમાં પાણીનું પ્રમાણ વધુ હોય છે. સૌથી વધુ તરબુચમાં ૮૨ ટકા, ગાજરમાં ૮૭ ટકા અને કોઝીજમાં ૮૦ ટકા પાણી હોય છે.
- ★ મનુષ્ય માટે શાક અને ફળો વિટામિનના ઉત્તમ અને મોટા જોત છે.
- ★ વનસ્પતિમાં કોળાને શાક નહીં પણ ફળ કહેવાય છે.
- ★ ફળોમાં ખૂબ જ લોકપ્રિય સફરજનને એક વર્ષ તાજ રાખી શકાય તેવી ટેકનોલોજી વિકસી છે.
- ★ લીલી દ્રાક્ષને માઈકોવેવ ઓવનમાં મૂકો તો ધડકા સાથે ફાટે છે.

લોકપ્રિય અને આકર્ષક ફળ : ટામેટો

દાળ, શાકભાજી અને સેન્ડવીચને સ્વાદિષ્ટ બનાવનાર ટામેટોને આપણો શાક કહીએ છીએ. પરંતુ વનસ્પતિ શાસ્ત્રમાં

ટામેટોનું સ્થાન ફળ તરીકે છે. પૃથ્વી પર સાતમી સદીમાં ટામેટોની ખેતી શરૂ થઈ હતી. ત્યાર૥ી જ ટામેટો વિશ્વનું લોકપ્રિય ફળ બન્યું છે. આજે વિશ્વમાં ૫૦૦૦ જેટલી જતના ટામેટો થાય છે. માત્ર લાલ નહીં પીળા, ગુલાબી, સફેદ અને જાંબલી રંગના ટામેટો પણ થાય છે.

સોળમી સદીમાં ટામેટોને 'એપ્પલ ઓફ પેરેડાઇઝ' અને 'એપ્પલ ઓફ લવ' જેવા હુલામણા નામ મળેલા. ટામેટોનો સોસ અને કેચ-અપ વધારે ઉપયોગી બન્યા છે.

ટામેટો ખોરાક તરીકે લોકપ્રિય છે જ પણ તે મનોરંજનનું સાધન પણ બન્યા છે. સ્પેનમાં લા ટામેટીના નામનો એકબીજા પર ટામેટો ફેંકવાનો ઉત્સવ ઉજવાય છે. ટામેટોના ઢગલા પર આળોટવાની અને નૃત્ય કરવાની સ્પર્ધા પણ યોજાય છે.

વિશ્વની સૌથી નાની વનસ્પતિ : વોલ્ફિયા

સજીવસૂચિ અજાયબ છે. જતજાતનાં પ્રાણી, પક્ષી, જળચર અને જીવજંતુઓની જેમ વનસ્પતિ જગતમાં પણ ભારે વિવિધતા અને અજાયબી જેવા મળે છે. વિશ્વમાં સૌથી મોટું વૃક્ષ ૪૦થી ૪૫ કુટ જીંચાઈએ પહોંચતું સિકવોયા છે. પરંતુ સૌથી નાના છોડ જોયા છે? નહીં જોયા હોય કેમકે તે નરી આંખે દેખાતા જ નથી. વનસ્પતિ જગતનો સૌથી નાનો છોડ વોલ્ફિયા છે. તે જળાશયોમાં પાણીની સપાટી પર લીલ સ્વરૂપે પથરાયેલો હોય છે. આ છોડ એટલે એક મિલીમીટરનું ટપકું. માઈક્રોસ્કોપથી જુઓ તો ગોળાકાર ટપકું દેખાય.

વનસ્પતિશાસ્કીઓ તેને છોડ કહે છે. વોલ્ફિયા દરરોજ બે ટુકડા થઈને નવા છોડને જન્મ આપે છે અને પાણીમાં શેવાળની જેમ વધા કરે છે. ભારતમાં ઘણા તળાવોમાં તે જોવા મળે છે. વનસ્પતિ શાસ્ત્રમાં તેને અમૂલ્ય વનસ્પતિ કહેવાય છે.

આપણી આંગળીના ટેરવા પર હજારો વોલ્ફિયાના છોડ સમાય. વોલ્ફિયાને મૂળ હોતા નથી પરંતુ પાન, ફૂલ અને ફળ થાય છે. તે અતિ સૂક્ષ્મ હોય છે. વોલ્ફિયાની આઠથી

દસ જત પણ છે. એશિયાના ધણા દેશોમાં તેની વાનગી પણ બને છે.

કોઈપણ છોડમાં લીલા રંગનું ફૂલ કેમ નથી હોતું?

વનસ્પતિના પાન, ફૂલ, ડાળી અને ફળો તેમાં રહેલા દ્રવ્યક્ષો અનુસાર રંગના હોય છે. પાનમાં લીલા રંગનું કલોરોપોસ્ટ હોવાથી લીલા હોય છે. વનસ્પતિના બધા ભાગોને રંગ આપવાનો હેતુ જુદો જુદો છે. પાન સૂર્યપ્રકાશમાંથી ખોરાક બનાવવાનું કામ કરે છે એટલે લીલા છે. પરંતુ ફૂલોને તો સુંદર બની પતંગિયા અને કીટકોને આકર્ષવાનાં હોય છે. એટલે પાન કરતાં જુદો અને અલગ તરી આવે એવો રંગ જરૂરી છે. એટલે જ ફૂલો તેજસ્વી લાલ, પીળા અને સફેદ હોય છે, લીલા હોતા નથી. થોડીક વનસ્પતિના ફૂલો લીલા પણ જોવા મળે છે.

જતજતની શિકારી વનસ્પતિ

જંગલી પ્રાણીઓ શિકારી હોય તે જાણીતી વાત છે. દરેક સજીવ ખોરાકની શોધમાં જતજતની રીત અપનાવે છે. વનસ્પતિ મૂળ દ્વારા જમીનમાંથી ખોરાક મેળવે છે. પરંતુ જાણીને નવાઈ લાગશે કે કેટલીક વનસ્પતિ મચ્છર જેવા જીવદાનો શિકાર કરે છે. અલબત્ત, વનસ્પતિ શિકાર પાછળ દોડી શકે નહીં પરંતુ શિકાર આપોઆપ તેની પાછળ આવે તેવી તરફીબો હોય છે. વિશ્વમાં લગભગ ૪૦૦ જતજતના સુંદર ફૂલછોડ આવા શિકારી છે. દરેકની શિકાર કરવાની રીત જુદી જુદી હોય છે.

પીચર પ્લાન્ટ શંખ આકારના પાન ધરાવે છે. ગોળાકાર શિંગડા જેવા પોલા પાનના દ્વાર ઉપર ચીકણું દ્રવ્ય હોય છે. મચ્છર જેવા જીવદાનું ઉડતાં ઉડતાં નજીક આવે એટલે તેમાં ચોટીને તળીયે ઉત્તરી જાય છે.

સનડચુ અને વિનસ ફ્લાય ટ્રેપ તો છટકા જેવા પાનની વનસ્પતિ છે. પાન ઉપર જીવનું બેસે કે તરત જ ભૂગળનું વળી જાય અને તેને દબોચી લે છે.

બટક વર્ટેસના પાન તો માખણ જેવા ચીકણા હોય છે. કીડી મંકોડા જેવા જીવ તેમાં ચોટી જાય પછી છટકી શકે નહીં. મંકી ફ્લાવરના ફૂલ પણ જીવદાનું બેસે કે તરત જ બીડાઈ જાય છે.

ધણી વનસ્પતિ એવી છે કે નજીકના વૃક્ષ કે છોડને મારીને તેમનો ખોરાક લઈ લે. આવી વનસ્પતિના મૂળમાં રોગ ફેલાવી

તેને મારી નાખે અને તેનો ખોરાક લઈ લે છે.

વનસ્પતિના છટકામાં ફસાયેલા જીવદાનું તેમાં જ પાચન થઈ તેનો ખોરાક બને છે.

રણ પ્રદેશની વનસ્પતિ : કેકટસ

કેકટસ – આપણે તેને થોર કહીએ છીએ. તે રણપ્રદેશની વનસ્પતિ છે. વિવિધ આકાર અને કદના ૨૦૦૦ જતજતના કેકટસ જોવા મળે છે. ધણા કેકટસ આકર્ષક હોવાથી વિશ્વભરના દેશોમાં થાય છે. કેકટસ પાણીનો પુષ્કળ સંગ્રહ કરી શકે છે અને પ્રચંડ ગરમીમાં પણ લાંબો સમય જીવિત રહી શકે છે. કેકટસ વિશે અન્ય વાતો પણ જાણવા જેવી છે.

- કેટલાક કેકટસ હોટ જેટલા ઊંચા થાય છે. સૌથી નાના કેકટસ બે કે નાણ ઈંચ ઊંચાઈના હોય છે.
- દરેક કેકટસની પાન અને થડની સપાઠી પર મીણ જેવા ચીકણા પદાર્થોનું આવરણ હોય છે. જેથી તેમાંનું પાણી બાધીભવન થઈને ઉડી જતું નથી.
- મોટાભાગના કેકટસને પાન હોતા નથી, જાડી ડાળીઓ જ હોય છે.
- કેકટસ મૂળમાં ઓછી ઊડાઈ સુધી જમીનમાં જ હોય છે પરંતુ સાત ફૂટ જેટલા ઘેરાવામાં તે ફેલાયેલા હોય છે.
- મોટાભાગના કેકટસને લાલ અને પીળા રંગના ફૂલ બેસે છે.
- દરેક કેકટસને પ્રાણીઓ સામે રક્ષણ મેળવવા સપાઠી પર તીક્ષ્ણ કાંટા હોય છે.

શક્તિદાયક ગુંદરનું વૃક્ષ : બાવળ

શિયાળામાં પૌસ્ટિક વસાણા ખાવાની આપણી પરંપરા છે. વસાણા એટલે અડદિયો, મેથી પાક, ગુંદર પાક જેવી વાનગીઓ. ગુંદર પણ ખાઈ શકાય તે જાણીને નવાઈ લાગે. પરંતુ ગુંદર પણ શક્તિદાયક ખાદ્ય છે. આપણે ખાઈ શકીએ તેવી ગુંદર બાવળના વૃક્ષના થડમાંથી નીકળે છે. બાવળ ગામડાંમાં કે વન વગડાંમાં આપમેળે ઉગી નીકળું વૃક્ષ છે. તે પાંચથી દસ મીટર ઊંચું અને ભરચક કાંટાવાનું હોય છે. તેને પીળા રંગના ફૂલ આવે છે. તેમાં સીંગ જેવા ફળ બેસે છે. બાવળનું લાકડું મજબૂત હોય છે. બાવળના થડ ઉપર ચીકણા પ્રવાહીરૂપે ગુંદર નીકળતો હોય છે. ગુંદર માટે બાવળની ખેતી પણ કરવામાં આવે છે.

કટો નજરે....

માસ ડિસેમ્બર-૨૦૨૩ દરમિયાન શ્રી કચ્છી ઝેન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વિવિધ સેવાઓનો લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ

ક્રમ	સેવાઓ	લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ
૧.	<p>શ્રી નવનીત મેડિકલ સેન્ટર તથા શ્રીમતી પ્રભાવતીભાઈન કાંતિલાલ પેલજી સાવલા મેડિકલ ચેક-અપ સેન્ટર, પાલડી, અમદાવાદ. કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p> <p>જેમાંથી - ● શ્રી કચ્છી ઝેન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વ્યક્તિઓ ..... ૬૪૧ ● સાધુ-સાધ્વીજ મહારાજ સાહેબો ..... ૩૮ ● બોડી ચેક-અપ ..... ૩૭૭ ● સોનોગ્રાફી ..... ૧,૨૧૧ ● ટી.એમ.ડી. ..... ૪૨ ● ઓપરેશન ..... ૩ ● અન્ય ..... ૭,૭૧૩</p>	૧૦,૦૨૫
૨.	<p>માતુશ્રી કંકુલભેન કાનજુભાઈ રવજી (નાની ખાખરવાળા) અતિથિ ભવન, પાલડી, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p> <p>જેમાંથી - ● પુરુષો ..... ૪૮૨ ● સ્ત્રીઓ ..... ૨૮૮ ● બાળકો ..... ૪૨ ● કેન્ટીન ..... ૪,૧૬૦</p>	૪,૬૬૩
૩.	<p>માતુશ્રી કંકુલભેન કાનજુભાઈ રવજી (નાની ખાખરવાળા) સેવા ભવન, ગીતા મંદિર, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p> <p>જેમાંથી - ● પુરુષો ..... ૧૩૮ ● સ્ત્રીઓ ..... ૫૬ ● બાળકો ..... ૮</p>	૨૧૫
૪.	<p>ડૉ. ચંદ્રકાંત દેટિયા ડાયાલિસિસ સેન્ટર, ગીતા મંદિર, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p>	૧૦૬
૫.	<p>જી. એમ.ડી.સી. પ્રાયોજિત શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ - શાહીબાગ, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p> <p>જેમાંથી - ● શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ - પેસેન્ઝર ..... ૨,૦૬૩ ● મ્યુઝીયમ ..... ૧,૭૪૫ ● કેન્ટીન ..... ૪,૧૪૫ ● જલારામ અશ્કોન ..... ૪૫૨ ● ડિસ્પેન્સરી ..... ૮૯</p>	૮,૪૨૧
૬.	<p>શ્રી ધીરજલાલ ટોકરશી કાપડિયા ડાયાલિસિસ સેન્ટર, શાહીબાગ, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p>	૪૮૬
૭.	<p>નવનીત મેડિકલ સેન્ટર અને કંચનભેન નવીનચંદ્ર નાનજી શાહ ઓ.પી.ડી. સેન્ટર, દીપ ફાઉન્ડેશન મેડિકલ ચેક-અપ સેન્ટર, બોપલ, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p> <p>જેમાંથી - ● તબીબી ચેક- અપ ..... ૨૦૮ ● સોનોગ્રાફી ..... ૨૫૮ ● અન્ય ..... ૬,૦૩૮</p>	૬,૪૦૭
૮.	<p>નવનીત ડાયાલિસિસ સેન્ટર, બોપલ, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p>	૧૮૭
૯.	<p>પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર, ચાંગોદર, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ.....</p> <p>જેમાંથી - ● એક્સ-રે ..... ૧૨૧ ● સોનોગ્રાફી ..... ૨૪ ● બોડી ચેક-અપ ..... ૨૦૧ ● કેમ્પ ..... — ● અન્ય ..... ૩૩૪</p>	૬૮૦
માસ ડિસેમ્બર - ૨૦૨૩ દરમિયાન વિવિધ પ્રકારની સેવાઓનો લાભ લેનાર કુલ વ્યક્તિ		૩૧,૭૪૦

અતીતના ઓવારેચી.... : મણકો-૧૦

અતીતના ઓવારેથી મણકા નં.-૧૦ની કોલમમાં વર્ષ ૧૯૯૯-૨૦૦૦થી વર્ષ ૨૦૦૪-૨૦૦૫ના ટ્રસ્ટ મંડળ તથા કારોબારી સભ્યોના નામ રજૂ કરવાના હતા પરંતુ તે અંગેના જુના ‘મંગલ મંદિર’ના અંકો રીફર કરતાં ખ્યાલ આવ્યો કે આ સમયને કદાચ શ્રી કૃષ્ણી જેન સેવા સમાજ - અમદાવાદનો ગોલડન પીરીયડ કહી શકાય.

શ્રી કચ્છી જૈન સમાજની વર્ષ ૧૯૭૦ના સ્થાપના કાળથી વર્ષ ૧૯૮૬ સુધીની તેની વિકાસની ગતિ સ્થિર રહી, પરંતુ ૧૯૮૬ પછી તેણે વિકાસની હરાણફાળ ઝડપ દાખવી કે જે સામાન્યપણે કોઈ પણ સમાજની વિકાસયાત્રામાં અદ્વિતીય ગણાશે. અને તેમાં પણ વર્ષ ૧૯૮૮થી વર્ષ ૨૦૦૫ સુધીનો સમયગાળો તો બેનમૂન કહી શકાય તેવો રહ્યો.

આ હકીકતના અનુસંધાને મણાકા-૧૦ની ‘અતીતના ઓવારેથી’ કોલમમાં ટ્રસ્ટ મંડળ તથા કારોબારી સભ્યોની નામાવવી પ્રસારીત કરવાની મુલાક્તી રાખી, આ સમયના કાર્યોની ‘મંગલ મંદિર’ના વાચકવર્ગને જાંખી કરાવવાની ગણના રાખેલ છે.

આ કાર્યોને નીચે મુજબના આઠ વિભાગોમાં અત્રેથી રજુ કરવામાં આવે છે :

૧. સમાજના કાર્યો વિશેની નોંધ.
  ૨. મેડિકલ સેન્ટરની કાર્યવાહી વિશેની નોંધ.
  ૩. મેડિકલ વિભાગમાં સમાજના સમ્બ્યોને કન્સેશન.
  ૪. મંગલ મંદિરની વિવિધ દિશા તરફની ફૂચ.
  ૫. કરણના ધરતીકંપ સમયની કામગીરી.
  ૬. શ્રી કરણી વિશ્રામ ગૃહની સ્થાપના.
  ૭. સમાજ તરફથી યોજવામાં આવેલ વિવિધ સેમિનારો અને વાતાવાપાઠી.
  ૮. સમાજના આધાર સંભો વિશેની વિગતો.

(૧) સમાજના કાર્યો વિશેની નોંધ

ਮੰਗਲ ਮੰਦਿਰ, ਜੁਲਾਈ-੧੯੯੯

- ★ આ સમાજે બાલ સમૃદ્ધિની યોજના તા. ૨-૧૦-૧૯૮૬થી શરૂ કરેલ હતી કે જે મુજબ સમાજમાં નવા જન્મેલ બાળકની પ્રથમ વર્ષગાંઠે તેને એવી રકમનું બચત સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવે કે જેથી તેના ૨૦ વર્ષની ઉભરે તેને અંદાજિત રૂ. ૧ લાખની રકમ પ્રાપ્ત થઈ શકે કે જે તેને હાયર એજ્યુકેશન અથવા ધેંધાડીય રોકાણમાં કામ આવી શકે. આ યોજનાનો લાભ લેનાર પ્રથમ બાળકનું નામ હતું **નિસર્ગ કમલેશ મનુભાઈ શાહ**.
  - ★ આ યોજનાનો લાભ ૧૯૮૬માં ..... ૩ બાળકો
૧૯૮૭માં ..... ૨૮ બાળકો
૧૯૮૮માં .... ૨૪ બાળકોને મળેલ હતો.
૧૯૮૯થી આ યોજના અવિરતપણે ચાલુ રાખવામાં આવેલ છે.

ਮੰਗਲ ਮੰਦਿਰ, ਸਾਫ਼ੇਬਾਰ ੧੯੯੯

- ★ વાર્ષિક સામાન્ય સભામાં પ્રમુખ ડૉ. ચંદ્રકાંત દેહિયાના ઉદ્ઘોધનમાં સમાજના નીચે મુજબના ભવિષ્યના સ્વર્ણા રજૂ કરવામાં આવ્યા :

  - (૧) ૫૦૦ વિદ્યાર્થીઓ રહી શકે તેવો હોસ્પિટલ પ્રોજેક્ટ
  - (૨) કાચળી હોસ્પિટલ.

મંગલ મંદિર, જૂન-૨૦૦૩

★ તા. ૧૮-૫-૨૦૦૩ને રવિવારના દિવસે સામન્જયાળી મુકામે નર્મદા નર્મદા પીવા માટેના તથા ઉદ્ઘોગમાં વપરાશ માટેના પાણી પાઈપ લાઈન દ્વારા કચ્છમાં પહોંચાડવાના સ્વાગત પ્રસંગે ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની ઉપસ્થિતિમાં એક સમારંભ ઉજવાઈ ગયો. આ પ્રસંગે સમાજના કાર્યકરો શ્રી અશોકભાઈ મહેતા, શ્રી હીરજી પાસુભાઈ શાહ, શ્રી નરેન્દ્રભાઈ છ. શાહ, શ્રી હરભયંદભાઈ સાવલા ઉપરાંત શ્રી મનસુખભાઈ પટેલ, શ્રી ભરતભાઈ ઓજા વગેરે ઉપસ્થિત રહેલ હતા.

મંગલ મંદિર, ફેબ્રુઆરી-૨૦૦૪

★ ૨૬ જાન્યુઆરીના ધ્વજવંદન બાદ તેમજ શ્રી કચ્છી જૈન ભવનના ઉમા સ્થાપના દિને સમાજના ૭૦ વર્ષથી વધુ વયના ૪૩ વર્ષિલોનું સન્માન કરવામાં આવેલ હતું.

મંગલ મંદિર, ઓક્ટોબર-૨૦૦૪

★ ૧ ઓક્ટોબર ૨૦૦૪થી શ્રી ક.જૈ.સે.સ. - અમદાવાદ દ્વારા તેના સભ્ય પરિવારો માટે સ્વાસ્થ્ય વીમા યોજના (Mediclaim Policy) તથા અક્સમાત વીમા યોજના (Accident Policy) સમાજે જાતે પરિવારદીઠ અંદાજિત રૂ. ૧,૦૦૦/-નું પ્રીમિયમ ભરીને શરૂ કરેલ હતી. આ યોજના અંતર્ગત હોસ્પિટલ સારવાર ખર્ચ સામે રૂ. ૨૫,૦૦૦/- સુધીની રકમ તથા આક્સિમિક મૂલ્ય સામે રૂ. ૨.૫૦ લાખની રકમ જે-તે પરિવારને મળી શકે.

મંગલ મંદિર, જાન્યુઆરી-૨૦૦૫

★ શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ પર વિદ્યાર્થી હોસ્પિટલ માત્ર રૂ. ૩૦૦/-ના માસિક દરથી શરૂ કરવામાં આવેલ હતી. તે સમયે ૨૦ વિદ્યાર્થીનો આ હોસ્પિટલમાં રહેતા હતા.

મંગલ મંદિર, ઓક્ટોબર-૨૦૦૫

★ શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ પર વિદ્યાર્થીની હોસ્પિટલ પણ શરૂ કરવામાં આવી.

(૨) મેડિકલ સેન્ટરની કાર્યવાહી વિશેની નોંધ

મંગલ મંદિર, ઓક્ટોબર ૧૯૯૯

★ તા. ૨૬-૬-૧૯૯૯થી નીચે મુજબના ઈ સુપર સ્પેશિયાલિટી વિભાગો શરૂ કરવામાં આવ્યા : (૧) કાર્ડિયોલોજી, (૨) એન્ડોકાઈનોલોજી અને ડાયાબિટીસ, (૩) પ્લાસ્ટીક સર્જરી, (૪) ગેસ્ટ્રોએન્ટ્રોલોજી, (૫) યુરોલોજી, (૬) કેન્સર, (૭) ન્યુરો ફિઝિશિયન, (૮) સાઇક્લિક્યાટ્રીસ્ટ, (૯) ડાયેટીશિયન. તદ્વારાંત દર વર્ષે ચાલુ બ્રાંચોનું એક્સ્પાન્શન, નવા સાધનો વસાવવા વગેરે પ્રક્રિયા ચાલુ રહેવા પામી.

(૩) મેડિકલ વિભાગમાં સમાજના સભ્યોને કન્સેશન

જૂન ૧૯૯૯

★ જૂન ૧૯૯૯થી સમાજના સભ્યો માટે તબીબી સારવારમાં કન્સેશન આપવાની યોજના શરૂ કરવામાં આવી.
★ દરેક સભ્યને મેડિકલ સેન્ટરના વિવિધ ચાર્જિસમાં ૫૦ ટકા કન્સેશન.
★ પરિવાર દીઠ કન્સેશનની લીમીટ રૂ. ૧,૦૦૦/-

ઓક્ટોબર-૨૦૦૦

- ★ પરિવારના દરેક સત્ય દીઠ રૂ. ૫૦૦/-ની લીમીટ કરવામાં આવી કે જેથી લગભગ દરેક પરિવારની લીમીટમાં વધારો થવા પાય્યો.
  - ★ ૪૫ વર્ષથી ઉપરની ઉમરના સભ્યને વર્ષમાં એક વખત બોડી ચેક-અપ ફી માં કરી આપવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું.
(સ્ક્રિમ : રૂ. ૪૫૦/-)

ડિસેમ્બર ૨૦૦૩

- ★ ડિસેમ્બર-૨૦૦૩ની ટ્રસ્ટ મંડળની મીટિંગમાં નક્કી કરવામાં આવ્યું કે હવે પછી મેડિકલના ચાર્જિસમાં દરેક સભ્ય પરિવારને ૭૫ ટકા કન્સેશન આપવામાં આવશે.
  - ★ સભ્ય દીઠ કન્સેશનની લીમીટ વધારીને રૂ. ૧૫૦૦/- કરવામાં આવી.
  - ★ દરેક સભ્ય પરિવારને ત્યાં પ્રાર્થના જેવા પ્રસંગે શ્રી કચ્છી જૈન ભવનનો પ્રથમ માળ પરનો હોલ ઝી માં આપવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું.

(૪) 'મંગાલ મંદિર'ની વિવિધ દિશા તરફની આગેકૃય

- ★ માર્ચ-૨૦૦૧ : આ અંક ભૂકુંપ વિશેખાંક તરીકે પ્રસારીત કરવામાં આવ્યો (૫૦ પાના)
  - ★ મે-૨૦૦૧ : મંગલ મંદિરમાં જહેરાત લેવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું અને જહેરાતના દરો પણ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા.
  - ★ જાન્યુઆરી-૨૦૦૨ : કચ્છી વિશ્વામગૃહ ઉદ્ઘાટન વિશેખાંક તરીકે પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો.
  - ★ નવેમ્બર-૨૦૦૨ : નીચે પ્રમાણેની નોંધ પ્રકાશિત કરવામાં આવી
    - ‘મંગલ મંદિર’ની શરૂઆત ઓગસ્ટ ૧૯૭૫થી ‘પ્રેરણા’ના નામથી કરવામાં આવી (સંપાદક : પ્રભુલાલ કે. સંઘવી)
    - જાન્યુઆરી ૧૯૭૭થી ‘મંગલ મંદિર’ નામ આપવામાં આવ્યું.
    - ઓગસ્ટ ૧૯૭૫થી એપ્રિલ ૧૯૭૮ સુધી પ્રભુલાલ કે. સંઘવી સંપાદક તરીકે રહ્યા.
    - મે ૧૯૭૮થી જૂન ૧૯૮૪ સુધી પ્રમીલાબેન કુરુવા સંપાદિકા તરીકે (તેમના દેહાવસાન સુધી) રહ્યા.
    - જુલાઈ ૧૯૮૪થી ચંદ્રિકાબેન દેઢિયાએ સંપાદિકા તરીકેની શરૂઆત કરી.
    - મે ૧૯૮૫થી સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૨ સુધી સૂરજલાલ મહેતા સંપાદક મંડળમાં જોડાયા.

ત્યારબાદની વિગતો નીચે મુજબ છે :

- માર્ચ ૨૦૦૩ના ‘મંગલ મંદિર’ના ત૩૦૦મા અંક (૨૪૦ પાના) માટે શ્રી પ્રદીપ મહેતા અને શ્રીમતી શીતલ પ્રદીપ મહેતાના પ્રયાસોથી સારી એવી જાહેરાતોની શરૂઆત થવા પામી.
  - માર્ચ ૨૦૦૩નો અંક ‘મંગલ મંદિર’નો ત૩૦૦મો અંક રહ્યો.
  - સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૩થી અશોકકુમાર એસ. મહેતા અને રોહિતભાઈ આર. ગાંધી સંપાદક મંડળમાં જોડાયા.

- ★ નવેમ્બર-૨૦૦૪ : આ અંકથી ફેનિક અહેવાલ (માસિક અહેવાલ) પ્રસારીત કરવાની શરૂઆત કરવામાં આવી.
 ★ ડિસેમ્બર-૨૦૦૪ : આ અંકથી 'ઉડતી નજરે' પ્રસારીત કરવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું.

- ★ જાન્યુઆરી-૨૦૦૫ : ● ‘ઉડતી નજરે’ પ્રસારીત કરવાની ટેબ્યુલર ફોર્મની સિસ્ટમ શરૂ કરવામાં આવી કે જે હાલે પણ અમલમાં છે.
- ‘અતીતના ઓવારેથી’ કલમ શરૂ કરવામાં આવી. (સંચાલક : પ્રભુલાલ કે. સંઘવી અને ધારશીભાઈ યુ. સંઘવી)
- ★ ફેબ્રુઆરી-૨૦૦૫ : ૧૯૭૫માં ‘પ્રેરણા’ શરૂ કરવામાં આવ્યું ત્યારે માસિક રૂ. ૨૦૦/- ખર્ચ થતો હતો. અત્યારે ફેબ્રુઆરી-૨૦૦૫માં માસિક ખર્ચ રૂ. ૧૦,૦૦૦/- થાય છે. છેલ્લા ૩૦ વર્ષથી સતતપણે સમાજના સભ્યોને ઝી માં મંગલ મંદિર મોકલવામાં આવે છે.
- ★ મે-૨૦૦૫ : ‘મંગલ મંદિર’માં મે-૨૦૦૫થી આગળના ભાગે અનુકમણિકા લખવાની પ્રથા શરૂ કરવામાં આવી.
- ★ સપ્ટેમ્બર-૨૦૦૫ : સંપાદક મંડળના શ્રી રોહિતભાઈ ગાંધી વિદેશ જતા હોવાથી તેમના સ્થાને શ્રી મનુભાઈ જી. શાહનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો.

‘મંગલ મંદિર’માં વધુ પાનાની સંખ્યાવાળા અંકો

★ માર્ચ-૨૦૦૧	ભૂકૂંપ વિશેષાંક	૫૦ પાના
★ જાન્યુઆરી-૨૦૦૨	કચ્છી વિશ્રામગૃહ ઉદ્ઘાટન વિશેષાંક	૪૪ પાના
★ માર્ચ ૨૦૦૩	૩૦૦મો અંક	૨૪૦ પાના
★ સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૪	કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ ડ્રો વિશેષાંક	૧૬૪ પાના
★ ઓક્ટોબર ૨૦૦૪	કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ ડ્રો વિશેષાંક-૨	૧૪૪ પાના
★ નવેમ્બર ૨૦૦૪	દીપોત્સવી અંક	૧૫૨ પાના

(૫) કચ્છના (૨૬ જાન્યુઆરી ૨૦૦૧)ના ધરતીકુંપ સમયની કામગીરી

- ★ ૨૬ જાન્યુઆરી ૨૦૦૧ના સવારમાં ૮.૪૬ કલાકે રીકટર સ્કેલ પર ૭થી ઉપરના આંકનો સમગ્ર કચ્છ અને ગુજરાતમાં ધરતીકુંપ આવ્યો.
- ★ સમગ્ર ગુજરાતમાં ૨૦,૦૦૦થી વધુ લોકોના મૃત્યુ થયા અને ૩૮ લાખથી વધુ ધરો ધરાશાયી થયા.

મંગલ મંદિર માર્ચ-૨૦૦૧ : ભૂકૂંપ વિશેષાંક

- ★ શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ ૨૭ જાન્યુઆરીએ ટ્રસ્ટ મંડળની મીટિંગ બોલાવી અને ૨૮ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૧થી રાહતની કામગીરી શરૂ કરી દીધી.
- ★ અમદાવાદ અને ભચાઉમાં છાવણી સ્થાપી. બંને સ્થળે કાર્યકરો અને સ્વયંસેવકો / વોલંટીયરોએ કામગીરી આરંભી દીધી.
- ★ અમદાવાદના શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પર ખાદ્ય સામગ્રી, કપડાં, વાસણો વગેરે રાહત સામગ્રી પુષ્ટ પ્રમાણમાં આવવા લાગી કે જે દરરોજ ટ્રક દ્વારા ભચાઉની છાવણીમાં મોકલવામાં આવતી. આ સામગ્રી ભચાઉથી જરૂરિયાત અનુસારના કચ્છના વિવિધ ગામોમાં ટ્રકો દ્વારા પહોંચાવવામાં આવતી.
- ★ અમદાવાદમાં બી.કે. પટેલ વગેરેએ જવાબદારી સંભાળી લીધેલ હતી કે જે રાત્રે ૧૨ વાગ્યા લગી કાર્યરત રહેતા. ભચાઉમાં શ્રી હીરજીભાઈ તથા અન્ય સ્વયંસેવકોએ જવાબદારી સંભાળી લીધેલ હતી.

એપ્રિલ ૨૦૦૧

- ★ ભૂકૂંપ રાહત નિધિમાં રૂ. ૧ કરોડથી પણ વધુનું ફંડ એકનિત થઈ શકે હતું અને તેનો વપરાશ કચ્છના ગામડાંઓમાં

સામગ્રી પહોંચાડી કરવામાં આવ્યો.

- ★ પ્રિ ફેબ્રુઆરી આવાસનું ખાનિંગ કરવામાં આવ્યું અને તેના નકરાની ટહેલ નાંખવામાં આવી.
હંગામી આવાસ : ૧૬' X ૧૬' = ૨૫૬ ચો.ફૂટ : ૧ આવાસનો નકરો રૂ. ૩૦,૦૦૦/-
૨૦' X ૧૦' = ૨૦૦ ચો.ફૂટ : ૧ આવાસનો નકરો રૂ. ૨૦,૦૦૦/-
- ★ પાલડી ભવનના પ્રથમ માળના હોલમાં હંગામી હોસ્પિટલ શરૂ કરવામાં આવી.
- ★ પાલડી ભવનથી સામાન લઈ જતી ટ્રકમાં, વળતા કચ્છમાંથી ઈજા પામેલ દર્દીઓને લાવી આ હોસ્પિટલમાં ભરતી કરી તેમની સારવાર કરવામાં આવતી. ઈજા પામેલ ટોટલ ૧૮ દર્દીઓની સારવાર કરવામાં આવી.
- ★ રાહત સામગ્રી : પ્રથમ તબક્કામાં હુડ પેકેટ્સ અને પાણી
બીજા તબક્કામાં લોટ અને અન્ય ખાદ્ય સામગ્રી.
ત્રીજા તબક્કામાં ટેન્ટ અને ઘરવખરીનો સામાન.
- ★ આ કામગીરીમાં સામેલ વોલટીયર્સ / સ્વયંસેવકો
ભોપાલથી આર્થ સમાજની સ્કૂલના : ૩૪
અમદાવાદના જુદા જુદા વિસ્તારોમાંથી : ૫૬
વિશ્વ ગુજરાતી સમાજ - અમદાવાદ તરફથી : ૧૦

કુલ ૧૪૦

- ★ ૭૦થી પણ વધુ લોકો / સંસ્થાઓ દ્વારા સારા એવા પ્રમાણમાં કપડાં, ધાબળા, વાસણ વગેરે પ્રામ થયેલ હતા. તદુપરાંત અગણિત લોકોએ પોતાના ઘરની સામગ્રી વગેરે મોકલી આપેલ હતી.
- ★ ૫૦૦થી પણ વધુ વ્યક્તિઓ દ્વારા નાના-મોટા ડોનેશન્સ પ્રામ થયેલ હતા.
- ★ વિદેશથી શરૂમાં રૂ. ૨૦ લાખ અને પાછળથી બીજા રૂ. ૮૦ લાખ એમ ટોટલ રૂ. ૧ કરોડ જેટલું ફંડ આવેલ હતું.
- ★ રૂબરૂ જઈને કચ્છના ૧૦ તાલુકાના ૧૩૮ ગામમાં આ રાહતની સામગ્રી પહોંચાડવામાં આવેલ હતી કે જેમાં સુરેન્દ્રનગર તાલુકાના ૧૮ ગામોનો પણ સમાવેશ થાય છે.
- ★ તા. ૨૮-૧-૨૦૦૧થી તા. ૧૭-૨-૨૦૦૧ના ૨૧ દિવસમાં ૭૬ ટ્રકો ભરીને આ સામગ્રી કચ્છમાં પહોંચાડવામાં આવેલ હતી.
- ★ આ ટ્રકોની સેવા ચકેશ્વરી ટ્રાન્સપોર્ટ, સી. નરશી રોડલાઇન્સ (કિશોરભાઈ), શ્રી વિરેન્દ્ર રાઘવજી લોડાયા, વિ-ટ્રાન્સ વગેરે અનેક ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીઓએ પૂરી પાડેલ હતી.

જૂન-૨૦૦૧

- ★ ગામડાંની સ્કૂલો, દવાખાનાઓ વગેરેના રીપેરીંગ કામ માટે નીચે મુજબના ફંડો ફાળવવામાં આવેલ હતા :

કોડારા	સ્કૂલ	રૂ. ૬.૫૦ લાખ
ઇસરા	સ્કૂલ	રૂ. ૬.૫૦ લાખ
બાડા	સ્કૂલ	રૂ. ૪.૫૦ લાખ
ગુંદાલા	સ્કૂલ	રૂ. ૪.૧૪ લાખ
કોડાય	સ્કૂલ	રૂ. ૨.૬૬ લાખ
કોડારા	સ્કૂલ	રૂ. ૭.૦૦ લાખ
		રૂ. ૩૭.૩૦ લાખ

★ નીચે મુજબના હંગામી આવાસો ફાળવી ઉભા કરી દેવામાં આવ્યા હતા :

લાકડિયા (ભચાડુ)	: ૬૦	અંજાર	: ૩	કોટડી મહાદેવપુરી	: ૭
બાંઢીયા (અબડાસા)	: ૨૫	રામાણિયા	: ૮	નાગ્રેચા (માંડવી)	: ૩૫
ભુજ	: ૧૩	છસરા	: ૭	મોથાળા (માંડવી)	: ૪
તેરા (અબડાસા)	: ૧૨	ગુંદાલા	: ૭	પ્રાગપર (નખત્રાણા)	: ૩
શેરડી	: ૧૦	કોટડા રોહા	: ૭	ટોટલ	: ૨૦૨

★ ભૂકૂપ રાહતનિધિમાં અંદાજિત ટોટલ રૂ. ૩ કરોડ જેટલું ફડ પ્રાપ્ત થયેલ હતું કે જેનો વપરાશ આ કાર્યમાં જ કરી દેવામાં આવેલ હતો.

(શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહની સ્થાપના, સમાજ તરફથી યોજવામાં આવેલ વિવિધ સેમિનારો અને વાર્તાલાપ કાર્યક્રમો તથા સમાજના આધાર સંભોની વિગત આવતા અંકે)

(કમશા:)

આપણા ડૉક્ટરસને પહેચાનો

(મણકો : ૬)

ડૉ. નિગમ મહેતા

M.P.T.

અશોક મહેતા

'મંગલ મંદિર'નો આ અંક આપણા હાથમાં ૫ ફેબ્રુઆરી અને ૧૦ ફેબ્રુઆરીની વચ્ચે આવશે, જ્યારે આજે આપણે જે ડૉક્ટરની વાત કરવાના છીએ, તેમની જન્મ તારીખ ૨૨ ફેબ્રુઆરીએ આવે છે. એ દિવસે તેઓશ્રી ૩૭ વર્ષ પૂર્ણ કરી ૩૮માં વર્ષમાં પ્રવેશશે. બહુ જ નાની ઉંમરે જેમણે સારી અને પ્રગતિ હાંસલ કરેલ છે, એ ફિઝીયોથેરાપી ડૉક્ટર નિગમ મહેતાને આપણે અત્યારથી જ જન્મદિનની મુખારકબાદી આપી દઈએ અને સાથે સાથે તેઓશ્રી આપણું મોહું ગળ્યું કરાવે તેવી અપેક્ષા પડ્યા રાખીએ!

સદાયે હસમુખા રહેતા ડૉ. નિગમ કીર્તિભાઈ મહેતા મૂળ ખેડા જિલ્લાના મહેમદાવાદના વતની. પરંતુ તેમના પિતાશ્રી વર્ષોથી અમદાવાદ આવી, ઘાટલોડિયા વિસ્તારમાં પોતાનું રહેણાંક બનાવી ત્યાં વસવાટ કરવા લાગ્યા. આપણા ડૉ. નિગમ તેમના એકના એક પુત્ર. ડૉ. નિગમનો જન્મ તા. ૨૨-૨-૧૯૮૭ના રોજ થયેલ હતો. ડૉ. નિગમે પ્રાથમિકથી ૧૨ ધોરણ સુધીનો અભ્યાસ વાડજ વિસ્તારમાં આવેલ સ્વસ્તિક

ડૉ. નિગમ મહેતા

M.P.T.

હાઇસ્ક્વુલમાં કરેલ હતો. ભાગવામાં તેઓશ્રી ચપળ અને અતિ હોંશિયાર હતા. તેથી ૧૦મા ધોરણમાં તેઓશ્રી ગુજરાતના સમગ્ર બોર્ડમાં ૧૫મા કમાંક આવેલ હતા અને ૧૨મા ધોરણમાં પણ તેઓશ્રીએ ડિસ્ટીક્શન માર્ક્સ મેળવેલ હતા. વર્ષ ૨૦૦૪માં તેઓશ્રીએ ૧૨મું ધોરણ ઉત્તીર્ણ કરેલ હતું.

કણાટકના મેંગલોરમાં આવેલ સીટી કોલેજની અભ્યાસમાં સારી એવી નામના હોવાથી તેઓશ્રીએ આ કોલેજમાં ફિઝીયોથેરાપી વિભાગમાં વર્ષ ૨૦૦૪માં

એડમિશન લીધું અને વર્ષ ૨૦૦૮માં B.P.T. – બેચલર ઓફિઝીયોથેરાપી ઉત્તીર્ણ કર્યું. ત્યારબાદનો ઈન્ટરન્શિપનો કોર્સ કરવા તેમણે અમદાવાદમાં આવી, અહીંની વી.એસ. હોસ્પિટલમાં જવાનું શરૂ કર્યું. એ વખતની સિસ્ટમ પ્રમાણે તેઓ અ.ભ્યુ.કો.ની અમદાવાદ ખાતેની ગણે હોસ્પિટલ એટલે કે વી.એસ. હોસ્પિટલ, એલ.જી. હોસ્પિટલ અને શારદાબેન હોસ્પિટલમાં બે-બે મહિના અનુભવ મેળવી B.P.T. નું ફાઈનલ સર્ટિફિકેટ મેળવ્યું.

ત्यारबाबू वर्ष २००८માં એક તરફ અમદાવાદની તલવલકર્સ મેડિકલ જીમમાં અને બીજી તરફ શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના પાલડી ખાતેના મેડિકલ સેન્ટરમાં જોબ સ્વિકારી, બે વર્ષ એટલે કે વર્ષ ૨૦૧૧ સુધી કાર્યરત રહ્યા.

ત્યારબાદ માસ્ટર્સની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરવા તેઓશ્રીએ વર્ષ ૨૦૧૧માં પૂનાની ડી.વાય. પાટીલ કોલેજમાં એડમિશન લીધું અને અહીં રહી, બે વર્ષનો અભ્યાસ પૂર્ણ કરી તેઓશ્રીએ માસ્ટર્સની – M.P.T. (Cardioની) ડિગ્રી વર્ષ ૨૦૧૩માં પ્રાપ્ત કરી.

અગ્રે એ વાતની નોંધ લઈએ કે મેંગલોરની સીટી કોલેજ સાથે ૧૦૦૦ બેડની સિવિલ હોસ્પિટલ સંલગ્ન રહેવા પામેલ છે અને એજ રીતે પૂનાની ડી.વાય. પાટીલ કોલેજ સાથે ૬૦૦ બેડની ડી.વાય. પાટીલ હોસ્પિટલ પણ સંલગ્ન રહેવા પામેલ છે અને આ હોસ્પિટલો બધું જ કિફાયતી દરે લોકોને ઉચ્ચ પ્રકારની સેવા આપે છે.

શ્રી નિગમભાઈએ વર્ષ ૨૦૧૩થી વર્ષ ૨૦૧૭ – એમ ૪ વર્ષ સુધી પૂનાની રૂબી હોસ્પિટલના ફિઝીયોથેરાપી વિભાગમાં સેવા આપી, સારો એવો અનુભવ પ્રાપ્ત કરેલ છે.

આ તબક્કે અમદાવાદમાં વર્ષ ૨૦૧૭માં તેમના પિતાશ્રીની તબિયત નાદુરસ્ત રહેતી હોવાના કારણે તેઓ પૂના છોડી, ફરી અમદાવાદ શીફ્ટ થયા અને અમદાવાદમાં આજ વિભાગમાં કાર્યરત રહેવાનું શરૂ કર્યું.

તેઓશ્રીએ શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના
પાલડી ખાતેના મેટિકલ સેન્ટરના ફિઝીયોથેરાપી વિભાગમાં
મુખ્ય ફિઝીયોથેરાપિસ્ટ તરીકે સેવા આપવાનું શરૂ કર્યું અને
બીજી તરફ તેઓશ્રીએ વિકટોરીયા જ્યુબીલી કોલેજ ઓફ
ફિઝીયોથેરાપીમાં લેક્યુર્સ આપવાનું શરૂ કર્યું. તેઓશ્રીની આ
પ્રક્રિયા આજે પણ ચાલુ રહેવા પામેલ છે.

સમાજના અત્યારના ફિઝિયોથેરાપી વિભાગ માટેની વિશેષ વિગતો જાણવા માંગતા, તેઓશ્રીએ જણાવ્યું કે કોરોના અગાઉ અહીં દેનિક ૮૦થી ૧૦૦ વ્યક્તિ આ વિભાગની સેવા લેવા આવતી હતી પરંતુ કોરોના સમય બાદ હાલ લાભ લેનારની સંખ્યા ૬૦થી ૭૦ની થવા જાય છે. તેઓશ્રીએ એ પણ જણાવ્યું કે આપણી સેવાનો ઉચ્ચ પ્રકાર અને આપણા કિફાયતી દરના હિસાબે આપણે ટૂંક સમયમાં જ ૧૦૦નો આંકડો કોસ કરી શકશું.

તેઓશ્રીના કહેવા પ્રમાણે આપડી પાસે લગભગ બધા
જ પ્રકારના સાધનો છે અને આ વિભાગના ડૉક્ટર્સ તથા

આસિસ્ટન્ટ સ્ટાફની દર્દી પ્રત્યેની સેવા પણ ઉચ્ચ પ્રકારની છે. તેમ છીતાં આપણે અમુક મશીન વસાવવાની જરૂરત છે. સૌપ્રથમ આપણે ‘શોકવેવ થેરાપી મશીન’ વસાવવાની જરૂરિયાત છે કે જે ગરદન, કમર, કોણી, ધુંટણ વગેરેના સ્નાયુઓમાં દુઃખાવો થાય ત્યારે આ મશીન ખૂબ જ કામ લાગે છે. ત્યારબાદના બીજા સ્ટેજમાં આપણે ‘ડિટીએસ મશીન’ વસાવી શકીએ કે જે શરીરમાં દબાતી નસ માટે સારી એવી ટ્રીટમેન્ટ આપી શકે.

તેઓશ્રીના અંગત જીવનની વાત કરીએ તો તેમના લગ્ન વર્ષ ૨૦૧૪માં બહેનશ્રી પ્રાજક્તા સાથે થયેલ હતા કે જેમના થકી તેમને એક પુત્ર ડિયાન પ્રાપ્ત થયેલ છે કે જેણી ઉંમર હું વર્ષની છે અને હાલે તે પહેલા ધોરણમાં અભ્યાસ કરે છે. બહેનશ્રી પ્રાજક્તા પણ ફિઝીયોથેરાપીસ્ટ છે અને હાઉસ વાઈફીની જવાબદારી સાથે સાથે પોતાની પ્રેક્ટીસ પણ ચાલુ રાખે છે.

શ્રી નિગમ મહેતાને એક બહેન - નામે ઉભતિ ગાંધી છે કે જે સી.એન. વિદ્યાલયના પ્રાઈમરી વિભાગમાં શિક્ષિકા તરીકે પોતાની સેવા આપી રહ્યા છે.

શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પરના મેડિકલ સેન્ટર માટે તેમણે જગ્યાવ્યું કે અહીંના ટ્રસ્ટીશ્રીઓ કો-ઓપરેટીવ છે. સ્ટાફ મિલનસાર અને મહેનતુ છે. મેડિકલ સેન્ટર સંભાળતા ડૉ. દક્ષાબેન અને શ્રી પીન્ડુ પટેલ હર ઘડિયે મદદ કરવા તૈયાર રહે છે અને કોઈ પણ પ્રશ્નનો ઉકેલ વિના વિલંબે લાવી આપે છે. તેથી અહીં કાર્યરત રહેવાનું બહુ જ મન થાય છે.

અહીં આવીને સારવાર કરાવતા દર્દીઓ પણ આપણા સેન્ટર માટે ખૂબ જ સારો પ્રતિભાવ આપતા રહે છે.

ડૉ. નિગમ સવિશેષપણે જણાવે છે કે મારા પિતાશ્રી કીર્તિભાઈનો વ્યવસાય ઓટોમોબાઈલ વિભાગના ટેમ્પો વગેરે પ્રકારના વાહનો માટે પાર્ટસ મેન્યુફેક્ચર કરવાનો હોવાથી અને મિરઝાપુરમાં આપણા સમાજના ભૂતપૂર્વ ટ્રસ્ટી સ્વ. શ્રી કાંતિલાલ વેલજ સાવલાના અનેક વ્યવસાયોમાં ઓટોમોબાઈલ પાર્ટસના વિકેતા તરીકેનો હોવાથી તેઓ બંને એકબીજાના સારા સંપર્કમાં હતા અને એ સંપર્ક થકી હું આ મેડિકલ સેન્ટરમાં જોડાયો તેનો મને આજે પણ ખૂબ જ આનંદ છે. તેઓશ્રી આ સેન્ટર ખાતે હવે લાગણીના નાતે પણ જોડાયેલા રહ્યા છે.

આ લેખ પૂરો કરતા પહેલા આપણે ડૉ. નિગમ મહેતાને તેમના તા. ૨૨-૨-૨૦૨૪ના જન્મદિનના અભિનંદન આપી આ લેખ અતે પૂર્ણ કરીએ.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ : એનિક ડાયરી

સંસ્થા વિભાગ

સોમવાર, તા. ૧-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ બોપલ ખાતે ચાર વર્ષની પૂજારૂહિતિ અને પાંચમા વર્ષના મંગલ પ્રવેશ નિમિત્તે એક કાર્યક્રમ રાખવામાં આવેલ હતો. તેમાં શ્રીમતી સંગીતાબેન ગાલા, શ્રી શાંતિલભાઈ સાવલા, શ્રી હિરેન શાહ, ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ, શ્રી રજનીકાંત પારેખ, શ્રી વિશાળ શાહ, ડૉ. રીધ્યબેન જોશી વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

'મંગલ મંદિર' અંગેનો એનિક રીપોર્ટ

સોમવાર, તા. ૨૨-૧-૨૦૨૪

- એપ્રિલ ૨૦૨૪થી નવા વર્ષની જાહેરાતો મેળવવાના અનુસંધાને આજ રોજ મંગલ મંદિર જાહેરાત સમિતિની એક મીટિંગ મળેલ હતી અને તેના અનુસંધાને જરૂરી નિર્ણયો લેવામાં આવેલ હતા.

બુધવાર, તા. ૨૩-૧-૨૦૨૪

- એપ્રિલ ૨૦૨૪થી નવી જાહેરાતો મેળવવા માટે ઉ પ્રકારના પત્રો ટાઈપ કરાવવામાં આવ્યા.

નવનીત મેડિકલ સેન્ટર - પાલડી

ગુરુવાર, તા. ૨૮-૧૨-૨૦૨૪

- શ્રી પ્રીતિ શાહ, શ્રી કલ્પેશભાઈ ધર અને શ્રુતી શાહ ફિઝીયોથેરાપી વિભાગમાં જરૂરી કસરત કરાવી રૂબરૂમાં જણાવી ગયેલ કે તમારા ત્યાંના ડોક્ટર્સ અને સ્ટાફ સારી કાળજી રાખી પેશાનની ટ્રીટમેન્ટ કરે છે. તેથી હવે પછી જરૂરિયાત મુજબ આ સેન્ટરનો જ લાભ લઈશું.

બુધવાર, તા. ૩-૧-૨૦૨૪

- ડૉ. દેવલ શાહ દ્વારા આજે મોતિયાના બે ઓપરેશન કરવામાં આવ્યા.

ગુરુવાર, તા. ૪-૧-૨૦૨૪

- છેલ્લા ૫ વર્ષથી લેબ ટેકનિશીયન તરીકે કાર્યરત ભાવનાબેન જાદ્યે સ્વેચ્છાએ પોતાની પોસ્ટ પરથી રાજીનામું આપતાં

મેડિકલ સેન્ટરના સ્ટાફ દ્વારા આજરોજ એક વિદાય સમારંભનું આયોજન ગોઠવવામાં આવેલ હતું કે જેમાં સંસ્થાના મંત્રી શ્રી રજનીકાંત પારેખ, મેડિકલ સમિતિના કન્વીનર શ્રી અધિનભાઈ સાવલા, એચ.આર. શ્રીમતી ખુશુબેન શાહ, ડૉ. દક્ષાબેન રામાવત, શ્રી પીન્ટુભાઈ પટેલ, લેબ ઈન્ચાર્જ શ્રીમતી પીંકી પટેલ, જનરલ મેનેજર શ્રી કિશોરભાઈ ઠક્કર તથા મેડિકલ સેન્ટર અને સમાજના અન્ય સ્ટાફજનો ઉપસ્થિત રહેલ હતા અને ભાવનાબેનને ખૂબ ખૂબ શુભેચ્છા આપેલ હતી.

શુક્રવાર, તા. ૫-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ ગુજરાત પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડનું વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ માટેનું સર્ટીફિકેટ બીજા પાંચ વર્ષ માટે રીન્યુ થઈને આવી ગયેલ છે.

શનિવાર, તા. ૬-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ દાંત વિભાગના નવા O.P.G. મશીન માટેનું AERB રજિસ્ટ્રેશનનું ૧૦ વર્ષ માટેનું સર્ટીફિકેટ આવી ગયેલ છે.

સોમવાર, તા. ૨૨-૧-૨૦૨૪

- 'મંગલ મંદિર'માં 'આપણા ડોક્ટર્સને પહેચાનો' કોલમ માટે આજ રોજ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન ખાતેના મેડિકલ સેન્ટરના ફિઝીયોથેરાપી ડૉ. નિગમ મહેતાનો ઈન્ટરવ્યુ લેવામાં આવ્યો.

નવનીત મેડિકલ સેન્ટર - બોપલ

શનિવાર, તા. ૬-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ ડૉ. મીત પટેલ દ્વારા મોતિયાનું એક ઓપરેશન કરવામાં આવેલ હતું.

મંગલવાર, તા. ૧૨-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ બોપલ મેડિકલ સેન્ટર ખાતે ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે ચાંગોદર તથા બોપલ મેડિકલ સેન્ટરના વિવિધ પ્રકારના ડોક્ટર તથા સ્ટાફ માટેના ઈન્ટરવ્યુ લીધેલ હતા.
- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટર માટે નવું PFT મશીન ખરીદવા માટે ચર્ચા કરવામાં આવેલ હતી.

બુધવાર, તા. ૧૩-૧૨-૨૦૨૩

- બોપલ ખાતેના ડાયાલિસિસ સેન્ટર ખાતે શ્રી હિતેશભાઈ જોશી ડાયાલિસિસ ટેકનિશિયન તરીકે આજથી જોડાયેલ છે.

શનિવાર, તા. ૧૬-૧૨-૨૦૨૩

- નેફોલોજિસ્ટ ડૉ. મંથન કંસારા બોપલ ડાયાલિસિસ સેન્ટર પર અઠવાડિયામાં બે વખત વિઝિટે આવશે તેવું નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

મંગળવાર, તા. ૧૮-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ લોકલ ન્યુઝ પેપર સીટી લાઈનમાં બોપલ મેડિકલ સેન્ટર માટે જોઈતા કાઉન્ટર કલાર્ક, ઓ.પી.ડી. આસિસ્ટન્ટ, ANM હેલ્પર સ્ટાફ અને લેબ ટેકનિશિયન માટે જરૂરી જહેરાત આપવામાં આવેલ હતી.

ગુરુવાર, તા. ૨૧-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટર માટે ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે MBBS ડૉક્ટરના ઈન્ટરવ્યુ લીધેલ હતા.

સોમવાર, તા. ૨૫-૧૨-૨૦૨૩

- ડૉ. મીત પટેલ દ્વારા મોતિયાના ઉ ઓપરેશન કરવામાં આવેલ હતા.

સોમવાર, તા. ૧-૧-૨૦૨૪

- મેડિકલ ઓફિસર ડૉ. રીઘિએ બોપલ મેડિકલ સેન્ટરનો ડિસેમ્બર-૨૦૨૩નો નીચે મુજબનો રીપોર્ટ તૈયાર કરેલ હતો. આ સેન્ટરમાં ટોટલ ૬૫૦૭ દર્દીએ સારવાર લીધેલ હતી કે જેમાં ૨૦૬ હેલ્પ ચેક-અપ, ૧૮૭ ડાયાલિસિસના અને ૧૧ મોતિયાના ઓપરેશન થયેલ હતા.
- તા. ૧-૧-૨૦૨૪ના રોજ બોપલ મેડિકલ સેન્ટરને ૪ વર્ષ પૂરા થઈ તે પાંચમાં વર્ષમાં પ્રવેશતું હોવાથી એક નાનું સેલિબ્રેશન કરવામાં આવેલ હતું કે જેમાં શ્રી શાંતિલાલભાઈ સાવલા, શ્રીમતી સંગીતાબેન ગાલા, ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ, શ્રી હિરેનભાઈ કે. શાહ, શ્રી રજનીકાંત પારેખ, શ્રી વિશાલભાઈ શાહ તથા બોપલ મેડિકલ સેન્ટરમાં કાર્યરત ડૉક્ટર્સ તથા સ્ટાફ ઉપસ્થિત રહેલ હતા અને દીપ પ્રગતાવી તથા કેક કાપીને ઉજવણી કરવામાં આવેલ હતી.

શનિવાર, તા. ૬-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ ડૉ. મીત પટેલ દ્વારા મોતિયાના ઉ ઓપરેશન તથા ડૉ. ચાંદની અને ડૉ. પ્રકૃતિ દ્વારા મોતિયાના ર

ઓપરેશન સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરવામાં આવેલ હતા.

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર - ચાંગોદર

મંગળવાર, તા. ૧૯-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ શ્રી ગિરીશભાઈ પોલાડિયા અને શ્રી પ્રતીક વાસે હિર્ઝ એન્જિનિયરિંગ અને સુમીપ કોમ્પોસાઈટના HR ની મુલાકાત લઈ તેઓના કારીગરોને જરૂરિયાત મુજબ મેડિકલ વિભાગની તપાસણી કરાવવા તથા જરૂરી દવા કરાવવા પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરની મુલાકાત લે તેવી વિગતોની તેઓ સાથે ચર્ચા કરી હતી.
- શ્રી પ્રતીક વાસે આજરોજ 'આશ્રમ હોસ્પિટલ' અને 'કેર એન્ડ ક્યોર હોસ્પિટલ'ના HR ને મળીને જણાવ્યું કે પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરમાં બ્લડના બધા જ પ્રકારના ટેસ્ટ અને સોનોગ્રાફી કરવામાં આવે છે. તેથી તે અંગેની જરૂરિયાત મુજબના પેશન્ટને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર પર મોકલી શકે છે.
- શ્રી પ્રતીક વાસ આજ રોજ ડૉ. પ્રદીપ મુંઘવા અને ડૉ. વિજય રાઠોડને મળીને બ્લડ ટેસ્ટીંગ રીપોર્ટ અને સોનોગ્રાફી માટે તેઓના પેશન્ટને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર પર મોકલી આપવા જણાવ્યું.
- શ્રી પ્રતીક વાસ તથા શ્રી ગિરીશ પોલાડિયાએ ફામાટિક પ્રોસેસ કંપનીમાં જઈ, ત્યાંના શ્રી પ્રશાંત દવે સાથે પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર અંગેની વિગતવાર માહિતી આપી અને જરૂરિયાત મુજબ આ સેન્ટરની સેવાનો લાભ લેવા જણાવ્યું અને આ સેન્ટર સાથે ટાઈ-અપ કરવા પણ જણાવ્યું.

બુધવાર, તા. ૨૦-૧૨-૨૦૨૩

- શ્રી પ્રતીક વાસે 'હોફ ફન્નિચર'ના શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈને તથા 'ફોટોકીના ટેમિકલ્સ'ના શ્રી જગદીશભાઈને રૂબરૂમાં મળી પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરની મેડિકલ વિભાગની વિવિધ સેવાઓની વિગતવાર જાણકારી અને માહિતી આપેલ હતી.

ગુરુવાર, તા. ૨૧-૧૨-૨૦૨૩

- શ્રી પ્રતીક વાસે આજ રોજ (૧) આદિત્ય ઇક્વિપમેન્ટ્સ પ્રા.લિ., (૨) શ્રી માતંગી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્રા.લિ., (૩) દિયા પેકેજિંગ પ્રા.લિ., (૪) નીવા ફેક્સી પ્રિન્ટ અને (૫) બીગ બાસ્કેટ કંપનીમાં જઈ, ત્યાંના ઓફિસરોને રૂબરૂ મળી પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરની વ્યાજબી દરની સેવાઓની વિગતવાર માહિતી આપેલ હતી.

શુક્રવાર, તા. ૨૨-૧૨-૨૦૨૩

- આજરોજ શ્રી પ્રતીક વ્યાસે (૧) સ્પેસ એલોય પ્રા.લિ., (૨) દાસો બેરોંગ્સ, (૩) શાહ ટેક્સટાઇલ્સ, (૪) કોટીંગ ઇક્વિપમેન્ટ્સ અને (૫) કેમેક્સ વેલનેસ લિ. કંપનીની મુલાકાત લઈ તેઓને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરની પ્રવૃત્તિઓથી માહિતગાર કરેલ હતા.

શનિવાર, તા. ૨૩-૧૨-૨૦૨૩

- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટર ખાતે આજરોજ PFT નું મશીન ઇન્સ્ટોલ કરવામાં આવ્યું.
- આજ રોજ શ્રી પ્રતીક વ્યાસે (૧) ટેગ મોટિંગ, (૨) રીવેક્સ પોલીખાસ્ટ, (૩) શ્રીનાથ પ્રોડક્ટ્સ પ્રા.લિ., (૪) એમ.કે. સેલ્સ કોર્પોરેશન અને (૫) નિર્મળ એનજ લિમિટેડની મુલાકાત લઈ તેઓને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરની ડિફ્યુશન દરની સેવા પ્રવૃત્તિઓની માહિતી આપેલ હતી.

મંગળવાર, તા. ૨૪-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ શ્રી પ્રતીક વ્યાસે કેમેક્સ વેલનેસ પ્રા.લિ. કંપનીમાં જઈ ત્યાંના ૪૬ કર્મચારીઓને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના મેડિકલ કાર્ડ બનાવીને તેઓને આપ્યા.
- શ્રી પ્રતીક વ્યાસે એખયર બેક્સ કંપનીમાં ત્યાંના મેનેજર શ્રી અરૂપભાઈને મળીને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર વિશેની માહિતી આપી.

બુધવાર, તા. ૨૭-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ શ્રી પ્રતીક વ્યાસે જયંતીલાલ એન્ડ કંપનીમાં જઈ ત્યાંના ૫૦ કર્મચારીઓના પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના મેડિકલ કાર્ડ બનાવી તેઓને આપ્યા.
- તદ્વારાંત ટોમરોસ કેર ફાર્માસ્યુટીકલમાં જઈ શ્રી મૃગેશભાઈને અને એસ.ડી. પેટન્ટ્સ કંપનીના HR શ્રી સંદીપભાઈને મળીને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરમાં થતી સારવાર વગેરે વિગતવાર માહિતીથી તેઓને અવગત કર્યા.

ગુરુવાર, તા. ૨૮-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ શ્રી પ્રતીક વ્યાસે ફાફાટિક ઇક્વિપમેન્ટ્સ કંપનીમાં જઈ ત્યાંના ૧૦૦ કર્મચારીઓના મેડિકલ કાર્ડ બનાવીને આપ્યા. તેઓને મેડિકલ સેન્ટરમાં થતી સારવાર અંગેની વિગતવાર માહિતી આપતો પત્ર પણ આપ્યો.
- તે ઉપરાંત તેઓશ્રીએ (૧) દેવ પેપર છબ, (૨) રોયલ ઓપ્ટીકલ, (૩) લીથેમ ફાફાટિકલ, (૪) પરીખ ટ્રેડિંગ

કંપનીના અધિકારીશ્રીઓને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરની મેડિકલ સારવારની વિગતોથી વાકેફ કર્યા.

શુક્રવાર, તા. ૨૯-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ ડૉ. એ.એ. કાર્યાવાલા, M.B.B.S. ડૉક્ટરને મેડિકલ ઓફિસર તરીકે પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરમાં એપોઇન્ટ કરવામાં આવ્યા.
- મોરૈયા ખાતેના રીયાન્સ પેટ્રોલ પંપના મેનેજર શ્રી મિલનભાઈ પરીખને મળી તેમના ૧૪ કર્મચારીઓના મેડિકલ કાર્ડ શ્રી પ્રતીકભાઈ વ્યાસે બનાવીને આપ્યા.
- ચાંગોદર ખાતે ડૉ. શરદ મિશ્નીને મળી તેમના પેશન્ટો પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરનો જરૂરિયાત મુજબ લાભ લે તેવી ચર્ચા કરપી.

શનિવાર, તા. ૩૦-૧૨-૨૦૨૩

- આજ રોજ પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરમાં પલ્ટમોનોલોજિસ્ટ ડૉ. નમન પટેલને એપોઇન્ટ કરવામાં આવ્યા.
- આજ રોજ શ્રી પ્રતીક વ્યાસે જગદીશ અલ્યુમિનિયમ પ્રા.લિ.માં શ્રી ચિંતન ગાંધીને, કણ્ણવતી સ્ટીલ કંપનીમાં શ્રી રમેશભાઈને અને અમૃત સ્ટીલ પેડર્સમાં શ્રી સ્મિત શેઠને મળીને તેમના કારીગરોને જરૂરિયાત પડે ત્યારે પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરમાં સારવાર અર્થે મોકલી આપવા જણાવ્યું.

સોમવાર, તા. ૧-૧-૨૦૨૪

- ચાંગોદરની જિનકુશલ કંપનીમાં જઈને ત્યાંના શ્રી હેમાંગભાઈને મળ્યા અને તેઓની સાથે આપણા મેડિકલ સેન્ટરનું ટાઈ-અપ કરાવ્યું. હવેથી તેઓના વર્કસ સારવાર માટે પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર પર આવવાનું શરૂ કરશે.
- મોરૈયા ખાતે ફોક્સ લાઈટાઇંગ કંપનીમાં જઈ શ્રી રાહુલભાઈ રાઠોડ સાથે તેમના ૨૪૦ કર્મચારીઓના મેડિકલ ફિટનેસ આપણા સેન્ટર પર કરાવવા અંગે ચર્ચા કરી. ફાઈનલ નિર્ણય લેવાનું બાકી રહેલ છે.

મંગળવાર, તા. ૨-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ મોરૈયામાં પ્રેક્ટીસ કરતા લગભગ બધા જ ડૉક્ટર્સ એટલે કે ડૉ. ચિરાગ અગ્રવાલ, ડૉ. અલ્પેશ ઠક્કર, ડૉ. મેહુલ પટેલ, ડૉ. કોમલ ઠક્કર વગેરે બધાને રૂબરૂમાં મળીને પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર પર ફિઝીશિયન, પલ્ટમોનોલોજિસ્ટ વગેરે પ્રકારના ડૉક્ટરો કાર્યરત છે તેની વિગત આપી તથા PFT ના રીપોર્ટની પણ સગવડતા છે તેવી માહિતી આપેલ હતી.

બુધવાર, તા. ૩-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ અલતસનીમ કંપની તેમજ રેસ્ટેક ફાર્માસ્યુટીકલ તેમજ ફોટોક્ના કંપનીના જવાબદાર ઓફિસરોને મળી પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના વિભાગોના તથા તેના ચાર્જિસ અંગેની જાણકારી આપી.

ગુરુવાર, તા. ૪-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ કેમેક્સ વેલનેસ કંપનીના HR જતીનભાઈ ડોલરીયાને મળીને તેમની સાથેની ટાઈ-અપની વિધિ પૂરી કરી.
- એ સિવાય સોશિયલ સ્ટીલ, તારા પેઇન્ટ્સ, આયુક્લય ફાર્માસ્યુટિકલ્સ અને સાર્ટ સો મિલની મુલાકાત લેવામાં આવી અને મેડિકલ સેન્ટર વિશે ચર્ચા કરી.

શુક્રવાર, તા. ૫-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ કષાર્વતી કાર એન્ડ એરકંડિશનર કંપની તથા જ્યશ્રી પ્રોપેકની મુલાકાત લેવામાં આવી અને તેઓની સાથે પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર અંગે ચર્ચા કરવામાં આવી.

શનિવાર, તા. ૬-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ નીચે મુજબની કંપનીઓની મુલાકાત લઈ જરૂરી ચર્ચા કરવામાં આવી : (૧) પ્રિયલ કોસ્મેટિક્સ, (૨) નર્મદા બાયોકેમ, (૩) શ્રીનાથ પ્લાય લેમ, (૪) સેમરોક કેમિકલ્સ, (૫) કે.એન.એમ. ફાર્મા પ્રા.લિ.

સોમવાર, તા. ૮-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ મેકો પોલીમર્સ, અરવિંદ ટેક્સ્ટાઇલ અને સિલિકોન ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એસ્ટેટની મુલાકાત લેવામાં આવી અને જે તે કંપનીના જવાબદાર અધિકારીઓ સાથે જરૂરી ચર્ચા કરવામાં આવી.

બુધવાર, તા. ૧૦-૧-૨૦૨૪

- કષાર્વતી કાર એન્ડ એરકંડિશનર કંપનીમાં ચાંદનીબેન

કક્ષરને મળીને તા. ૧૧-૧-૨૦૨૪ના રોજ ૧૦૦ કર્મચારીના મેડિકલ ફિટનેસ પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરમાં કરવાવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું.

- મોરૈયા ખાતેની ધર્મનંદન રેસિડેન્સિમાં ઘરે ઘરે મેડિકલ સેન્ટરના પેફ્લેટ્સનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું.

ગુરુવાર, તા. ૧૧-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ કષાર્વતી કાર એન્ડ એરકંડિશનર કંપનીના ૮૮ કર્મચારીના મેડિકલ ફિટનેસનું કામ પૂર્ણ કર્યું.
- મેકો પોલીમર્સ તથા જયંતીલાલ એન્ડ કું.ની મુલાકાત લીધી.

શુક્રવાર, તા. ૧૨-૧-૨૦૨૪

- મોરૈયા ખાતે ફોકસ લાઈટીંગ કંપનીમાં જઈ ૨૪૦ કર્મચારીના જનરલ હેલ્પ ચેક-અપનું માસિક પેકેજ નક્કી કર્યું.
- ત્યારબાદ શાનદાર ફ્લેક્સિપેક અને એમ્પાર્યર્સ બેકર્સ કંપનીની મુલાકાત લેવામાં આવી.

મંગળવાર, તા. ૧૬-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ (૧) એશિયન સ્ટીલ, (૨) જગંબા સ્ટીલ, (૩) મેક્સિમા બાયોટેક, (૪) નિશાન ઇંપેક્સ અને (૫) નીવા ફ્લેક્સી પ્રિન્ટ કંપનીઓની મુલાકાત લેવામાં આવી.
- કષાર્વતી કાર એન્ડ એરકંડિશનર કંપનીના કર્મચારીઓના રીપોર્ટ અને ફિટનેસ સર્ટિફિકેટની ફાઈલ રૂબરૂમાં પહોંચાડવામાં આવી.

બુધવાર, તા. ૧૭-૧-૨૦૨૪થી ગુરુવાર, તા. ૧૮-૧-૨૦૨૪

- આજ રોજ (૧) અરવિંદ ટેક્સ્ટાઇલ, (૨) પ્રાર્થના એલોય, (૩) એસ.ડી. પેઇન્ટ્સ, (૪) જગદીશ એલ્યુમિનિયમ અને (૫) ફોટોક્ના કેમિકલ્સ કંપનીની મુલાકાત લેવામાં આવી.
- મેરૈયા ખાતેની સુવાસ ટેનામેન્ટ સોસાયટીના ઉપો ધરોમાં પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના સારવારના પેફ્લેટ્સ રૂબરૂમાં પહોંચાડવામાં આવ્યા. ■

શ્રી કષ્ણી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

પાલડી ભવનમાં રૂમ બુકિંગ અથવા સમાજની કોઈપણ પ્રવૃત્તિ (મેડિકલ સિવાય)ની માહિતી માટે ફક્ત નીચેના ટેલિફોન નંબર ઉપર જ સંપર્ક કરવો
**(079) 4890 6002, (079) 4890 6003
(079) 4890 6004, (079) 4890 6005**

શ્રી કષ્ણી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

મેડિકલ સેન્ટર અંગેની કોઈપણ માહિતી માટે ફક્ત નીચેના ટેલિફોન નંબર ઉપર જ સંપર્ક કરવો.
**(079) 4890 6001
(079) 4890 6006**

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

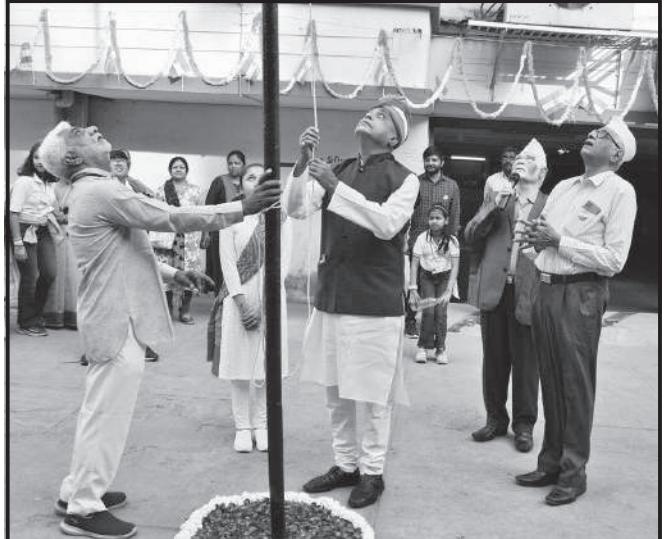
ઇપ્રમા પ્રજાસત્તાક દિવસની શાનદાર રીતે ઉજવણી કરવામાં આવી
દેશના સુશાસન માટે સદાય સેવા યદ્દા માટે સમર્પિત રહેવા અતુરોધ...

દિલ્હીમાં રાખ્રધજ અને પરેડને અનુલક્ષીને તેવા દેશપ્રેમના વિવિધ પ્રકારના કાર્યક્રમોનું આયોજન સમગ્ર રાખ્રમાં ખૂણે ખૂણે પ્રજાસત્તાક પર્વના દિવસે કરવામાં આવે છે. ભારત દેશની આ એક વિશિષ્ટ પરંપરા રહી છે. વિદેશમાં ભારતીય દૂતાવાસો, કયેરીઓમાં પણ તેવા કાર્યક્રમોની આનંદભેર ઉજવણી થાય છે. તે પ્રસંગે અનેક દેશના વડાઓ, આગેવાનો તથા મહાનુભાવોની ખાસ ઉપસ્થિતિ રહે છે જે ભારત દેશ માટે અતિ ગૌરવની વાત છે.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ પણ તેની આગવી પરંપરા અનુસાર પ્રતિવર્ષ પ્રજાસત્તાક દિવસની ભવ્ય રીતે ઉજવણી કરે છે. શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી ખાતે સમારંભના અતિથિ વિશેષ સંતશ્રી વૈરાગી બાબા સંસ્થાનના ટ્રસ્ટી શ્રી વિલાસરાવ શંકરરાવ બાવીસ્કરના વરદ્દ હસ્તે રાખ્રના અમૃતકાળમાં તા. ૨૬-૦૧-૨૦૨૪ના રોજ સવારના ૮.૦૦ કલાકે ખુશનુમા વાતાવરણ વચ્ચે રાખ્રીય ધજને લહેરાવવામાં આવ્યો હતો. ઉપસ્થિત સમાજના હોદેદારો, અગ્રણીઓ, ટ્રસ્ટ મંડળ તથા કારોબારી સમિતિના સભ્યો, મુંબઈથી અમદાવાદ શહેરની મુલાકાતે આવેલા શ્રી બોરીવલી કચ્છી વિસા ઓસવાલ મહાજનની ઈન્દ્રધનુખ સંસ્થાના છાત્રો તથા તેમના સંચાલકો તેમજ સમાજના પરિવારજનો, સ્ટાફ વર્ગ વગેરેએ રાખ્રગીત ગાઈને ધજને માનપૂર્વક સલામી આપી હતી. અતિથિ વિશેષશ્રી સાથે રોટરી કલબના પદાધિકારી શ્રી દેવેન શાહ, શ્રીમતી દિપાલી પંચાલ પણ આ અવસરે ખાસ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

સમારંભના આરંભમાં શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના મંત્રી શ્રી રજનીકાંત પારેખે અતિથિ વિશેષશ્રીઓ, મહેમાનો તથા સમાજના પરિવારજનોને આવકાર આપીને અતિથિ વિશેષશ્રીઓનો ખાસ આભાર માન્યો હતો. તેમની સંસ્થા દ્વારા સમાજને પ્રામ થયેલા અનુદાનનો તેમણે ખાસ ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને એ પ્રકારનો સાથ સહકાર હંમેશાં મળતો રહેશે તેવી આશા વ્યક્ત કરી હતી.

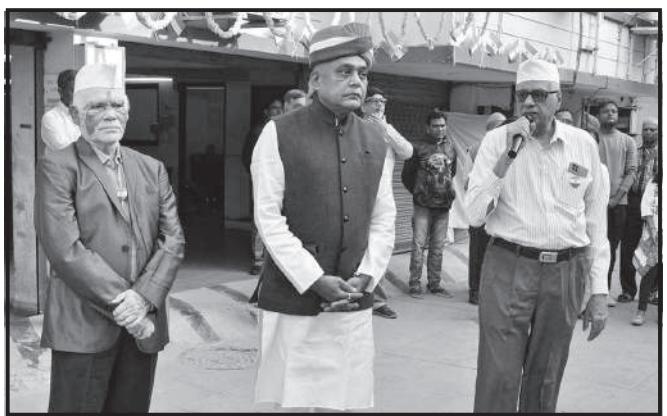
આ પ્રસંગે ધજવંદન બાદ, અતિથિ વિશેષશ્રીએ પોતાના ઉદ્ભોધનમાં જણાવ્યું હતું કે, માતૃભૂમિની રક્ષા કાજે તેમજ તેના સર્વગ્રાહી વિકાસ માટે લોકોએ દેશની પ્રગતિ

ધજ લહેરાવતા અતિથિ વિશેષ શ્રી વિલાસરાવ બાવીસ્કર

ધજને સલામી આપતા સભ્યશ્રીઓ

પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપમાર્ચિ દંડનું નેદાયોધન

ધજ વંદન કરતાં શ્રી વિલાસરાવ બાવીસ્કર

અંતર્ગતની કામગીરીમાં પ્રેમ અને વાત્સલ્ય સાથે સદા જાગૃત રહેવું જોઈએ. તેને સંબંધિત દરેક આયોજનોમાં પણ સંપૂર્ણ સાથ સહકાર આપવા હુમેશાં સજાગ રહેવા પણ ઉપસ્થિત સમુદાયને નમ્ર અનુરોધ કર્યો હતો. તે ઉપરાંત, આ અવસરે તેમણે ગાંધીજી અને શિવાજી મહારાજના આદર્શો અને તેમની વિચારધારાનો ખાસ ઉલ્લેખ કર્યો હતો. તેમણે નવી પેઢીને વિકાસના પથે આવતા કોઈપણ પ્રકારના અત્યાચાર સામે પૂરી તાકાતથી લડવા પણ જણાવ્યું હતું. તેઓશ્રીએ જૈન ધર્મની પણ ગાથા કરી હતી. જૈન ધર્મના ઉચ્ચ આદર્શો તથા મૂલ્યો તરફ સૌનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું, જૈન ધર્મમાં અપરિગ્રહ, જીવદ્યા તથા તપ-જપનું ખૂબ મહત્વ છે. પુષ્યની પ્રાર્થિત માટે તપશ્ચયા એક આવશ્યક પ્રક્રિયા છે. તે તરફ અન્ય ધર્મના લોકોનું પણ ખાસ આકર્ષણ રહ્યું છે, તેમ તેઓએ વધુમાં જણાવ્યું હતું. પોતાના ઉદ્ભોધનના અંતે પ્રજાસત્તાક જેવા મહાન પર્વની ઉજવણીમાં તેમને આમંત્રિત કરવા બદલ શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ, ખાસ કરીને ડાયાલિસિસ જેવી તબીબી પ્રક્રિયામાં રોટરી કલબનો વિશિષ્ટ આર્થિક સહયોગ રહ્યો છે તેનો તેમણે વિશેષ ઉલ્લેખ કર્યો હતો. કલબની વિવિધ પ્રકારની કાર્ય પ્રક્રિયાની તેમણે પ્રશંસા કરી હતી. તે ઉપરાંત સમાજ દ્વારા ચાલતી કેટલીક સેવાકીય યોજનાઓનો યોગ્ય રીતે લાભ લેવા સૌને અનુરોધ પણ કર્યો હતો. વળી, કચ્છી જૈન હોવાનું ગૌરવ વ્યક્ત કરતાં કહેલું કે, “જૈન કદી લાભાર્થીનો ધર્મ જોતો નથી અને માત્ર જીવદ્યા

પ્રજાસત્તાક પર્વની વિશેષતા...

ભારત દેશને ૧૯૪૭માં આજાદી મળી. ૧૯૫૦માં દેશ પ્રજાસત્તાક બન્યો. સાર્વભૌમ, પ્રજાલક્ષી, પ્રજાસત્તાક રાઝ્માં પ્રશાસન માટે આવશ્યક બંધારણ ઘડતર હેતુ ૨૬મી જાન્યુઆરી, ૧૯૪૮ના રોજ બંધારણ સમાનું ગઈન થયું. બંધારણ સમાને ૨૬મી નવેમ્બર, ૧૯૪૮ના રોજ સવારુંમતે બંધારણ સ્વીકાર્ય હતું. આ લોભિત બંધારણ ૨૬મી જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦ - પ્રજાસત્તાક દિવસથી અમલમાં આવ્યું. દર વર્ષે ૨૬મી જાન્યુઆરીના દિવસે રાજ્યાની દિલ્હીના રાજ્યપથ (કર્ત્વ્ય પથ) પર રાષ્ટ્રીય ધજ લહેરાવવામાં આવે છે અને ભારતની ક્રમતા, વિવિધતા તથા અંકતા દર્શાવતી પરેડ પણ થાય છે. ૧૯૫૦ની ૨૬મી જાન્યુઆરીએ પ્રથમ પરેડ રાજ્યપથ પર નહીં પરંતુ મેજર ધ્યાનચંદ સ્ટેડિયમ (ઇરવિન એમ્ફિ થિયેટર)માં થઈ હતી. આજાદ ભારતની પ્રજા માટે ત્યારે નવો અનુભવ હતો. તે સમયના રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રાજેન્દ્રપ્રસાદ શું ભાષણ કરશે તેની આખા દેશને ઉત્સુકતા રહી હતી. ૧૯૫૪ સુધી વિવિધ સ્થળોએ આ પરેડનું આયોજન થતું હતું. ૧૯૫૫થી પરેડ માટે રાજ્યપથની (કર્ત્વ્ય પથની) પસંદગી કરવામાં આવી હતી. જે આજે પણ જળવાઈ રહી છે.

અણેવાલ આલેખન : દિનેશ આર. મહેતા

સમાજના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી અને પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડે અતિથિ વિશેષશ્રી, પરિવારજનો વગેરેને આ અવસરે આવકારતા પ્રજાસત્તાક પર્વની સર્વેને શુભેચ્છા પાઠવી હતી. દેશની વર્તમાન કાર્યપદ્ધતિ અને તેના વિકાસમાં દરેક પ્રજાજને પોતાનો સંપૂર્ણ સાથ સહકાર આપવા તરફ તેમણે ખાસ ભાર મૂક્યો હતો.

કાર્યક્રમ દરમિયાન સમાજના ઉપપ્રમુખ શ્રી હિરેન શાહે અતિથિ વિશેષશ્રીની ઉપસ્થિતિ તેમજ શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ, ખાસ કરીને ડાયાલિસિસ જેવી તબીબી પ્રક્રિયામાં રોટરી કલબનો વિશિષ્ટ આર્થિક સહયોગ રહ્યો છે તેનો તેમણે વિશેષ ઉલ્લેખ કર્યો હતો. કલબની વિવિધ પ્રકારની કાર્ય પ્રક્રિયાની તેમણે પ્રશંસા કરી હતી. તે ઉપરાંત સમાજ દ્વારા ચાલતી કેટલીક સેવાકીય યોજનાઓનો યોગ્ય રીતે લાભ લેવા સૌને અનુરોધ પણ કર્યો હતો. વળી, કચ્છી જૈન હોવાનું ગૌરવ વ્યક્ત કરતાં કહેલું કે, “જૈન કદી લાભાર્થીનો ધર્મ જોતો નથી અને માત્ર જીવદ્યા

ધ્યાનમાં રાખી દાન કરે છે. તદુપરાંત શ્રી વિલાસભાઈ આપણી આ જ ભાવનાથી આપણી સાથે બિપીનચંદ્ર જૈન કૌશલ્ય કેન્દ્રના ઉદ્ઘાટનથી જોડાયા પછી ચાંગોદરમાં યથાશક્તિ ફાળો અને સહકાર આપ્યો અને હવે ટૂંક સમયમાં ખૂલનાર જશોદાનગર ખાતેના મેટિકલ સેન્ટરમાં પણ થાય તેટલો સહકાર આપવા કટીબધ્ય થયા છે, તેમ કહ્યું હતું.” તે સાથે મુંબઈથી અમદાવાદ શૈક્ષણિક પ્રવાસ હેતુ માટે આવેલા સ્કુલ છાત્રો અને તેમના સંચાલકોનો ઉલ્લેખ કરીને સમાજ દ્વારા અત્રે આયોજિત પ્રજાસત્તાક પર્વની ઉજવણીમાં સામેલ થવા બદલ તેમને બિરદાવીને તેઓનો ખાસ આભાર માન્યો હતો. છાત્રોના સંચાલકો પૈકી સુશ્રી અવનિ સાલિયાએ રાખ્ણા સ્વચ્છતા અભિયાનમાં સૌને જોડાવવા નન્દ અનુરોધ કર્યો હતો.

કાર્યક્રમના અંતે શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા પ્રકાશિત થતી માસિક મુખ્યપત્ર “મંગલ મંદિર”માં શ્રી રજનીકાંત પારેખના સંપાદન હેઠળ ‘શબ્દ રમત’ તથા ‘સુડોકુ’ સ્પર્ધાઓનું સાર્વજનિક રીતે નિયમિત રીતે પ્રસારણ થાય છે તેના વિજેતાઓને આજના સમારંભના અતિથિ વિશેષશ્રીના હસ્તે ઇનામોનું વિતરણ કરીને કાર્યક્રમનું સમાપન કરવામાં આવ્યું હતું.

રજનીકાંત પારેખ

માન્દ મંગી, શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

ધ્ય વંદન સમયે ઉપસ્થિત સભ્યો

સુડોકુ / શબ્દ રમતના ઇનામ લેતા સ્પિતાબેન શાહ

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

સંપૂર્ણ બોડી ચેક-અપ

સભ્યશ્રીઓ,

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના સભ્યો માટે સંસ્થા દ્વારા સંપૂર્ણ બોડી ચેક-અપની સ્કીમ દર વર્ષે આપવામાં આવે છે. જે સભ્યોને બોડી ચેક-અપ કરાવવાનું બાકી હોય તેઓને આન્યાશારી-ફેલ્બુઅારી માસ દરમિયાન બોડી ચેક-અપ કરાવી લેવા અપીલ કરવામાં આવે છે. જેથી માર્ય માસમાં બોડી ચેક-અપ કરાવનારાઓને સંપ્રયામાં વધારો ન થાય અને બાકી રહેલ સભ્યોને તકલીફ ન પડે.

સહકાર બદલ આભાર...

- મેનેજમેન્ટ

યુવા વિકાસ સમિતિ

યુવા વિકાસ સમિતિ દ્વારા તારીખ ૨૨ અને ૨૩ માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ પાલીતાણા છ'ગાઉ યાત્રાનું એક બસ માટેનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે જેનું રાજીસ્ટ્રેશન વહેલા તે પહેલાના ધોરણે શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી ખાતે કરાવવાનું રહેશે.

આ યાત્રા માટે રાજીસ્ટ્રેશન ફી :

શ્રી કચ્છી જૈન સભ્યો માટે : રૂ. ૬૦૦/-

અન્ય કોઈ પણ જૈન માટે : રૂ. ૬૦૦/-

તારીખ ૨૧ માર્ચના રોજ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી ખાતેથી રાત્રીના ૧૦ વાગે બસ ઉપડશે અને ૨૩ માર્ચના રોજ રાત્રીના પરત ફરશે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

જયદીપ મેશેરી : ૮૦૯૬૦ ૭૬૬૨૬

અંકિત મહેતા : ૮૪૬૦૪ ૧૮૭૬૨

જયદીપ મેશેરી, કન્વીનર - યુવા વિકાસ સમિતિ

મહિલા ઉત્કર્ષ સમિતિ

બાળકથી બા ની સફર

(સ્વીની ઉંમર સાથેની બદલાતી ભૂમિકા અને બાળઉછેર)

અને

Self Grooming

(આપણી હેર સ્ટાઇલ / મેક-અપ જાતે કરવાની કળા)

પ્રભાવશાળી વક્ત્વામિત્રો અને ખહેનોની ખહોળી હાજરીએ કાર્યક્રમને સફળ બનાવ્યો

“પરિવારમાં સ્વીનું સ્થાન અનિવાર્ય અને દરેક ઉંમરની સાથે બદલાતી ભૂમિકા પણ એટલી જ અનિવાર્ય.”

એ જ વિચારની તર્જ ઉપર “બાળકથી બા ની સફર” કાર્યક્રમ તા. ૨૨-૧૨-૨૦૨૩ને શુક્રવારના રોજ પાલડી ભવન ખાતે યોજાઈ ગયો. જેમાં સમાજના સભ્ય બહેનો સાથે સ્વી નિકેતન અને અન્ય સંસ્થાની બહેનોએ ખૂબ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી. ત્રણ વક્તા મિત્રોની ઉપસ્થિતિમાં કાર્યક્રમ ગોઠવાયો.

પ્રથમ વક્તામિત્ર : ડૉ. જોલી પરીખ

★ વિષય : *Preconception to Parenting*

(વક્તવ્યમાં ગર્ભસંસ્કાર અને સ્વીની ઉંમર સાથે બદલાતી ભૂમિકાને વણી લેવામાં આવ્યા હતા.)

★ પરિચય : આયુર્વેદ કન્સલ્ટન્ટ (with holistic approach). ચંદ્રનગર - અમદાવાદ ખાતે પોતાનું ક્લિનિક ધરાવે છે. સ્વી શક્તિ ગર્ભ સંસ્કાર કેન્દ્રના તેઓ ગુજરાત ખાતેના ચીફ કાઉન્સેલર છે. ગર્ભસંસ્કાર ટ્રેઇનર પણ છે. Best Counselor for pre concieve phase, pregnancy phase & post delivery phase.

★ અભિના વક્તવ્યના મુદ્દાઓ :

૧. સ્વીઓની ઉંમર સાથે બદલાતી ભૂમિકાઓ અને એના લીધે થતા માનસિક ફેરફારો.
૨. માતૃત્વ અને જવાબદારી.
૩. હેલ્થી લાઇફ સ્ટાઇલ.
૪. આહાર, વિહાર અને વિચાર.
૫. જૂની માન્યતાઓ વિશેની ગેરસમજ.
૬. ગર્ભવતી સ્વીના બાળક ઉપર થતી ધરના વાતાવરણની

**શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ
અમદાવાદ**

મહિલા ઉત્કર્ષ સમિતિ
બહેનોના સર્વાંગી વિકાસ માટે કાર્યરત

વક્તા મિત્રો, કન્વીનર અને સમિતિના સભ્યો

અસર.

૭. ગર્ભધીાન માટેની પૂર્વ તૈયારી (Preconception planning) કેમ કે સુધારો બીજમાં થાય, વૃક્ષમાં નહીં.
૮. ગર્ભ સંસ્કાર – ગર્ભવતી સ્વીઓને અપાતી ટ્રેનિંગ દ્વારા ગર્ભમાં રહેલા શિશ્યને અપાતી તાલીમ.
૯. જનરેશન ગેપ – આ વિષય ઉપર ખૂબ ભાર મૂક્યો હતો.

★ વક્તવ્યની ઝલક :

“Preconception to Parenting” – ગર્ભસંસ્કાર એ બાળકના જન્મ પહેલા અને જન્મ પછી પણ ચાલતી એક અવિરત પ્રક્રિયા છે. જો સફળ પેરેન્ટીંગ થાય તો આવનારી પેઢી બુદ્ધિશાળી, નીડર, તંડુરસ્ત અને સંસ્કારી તૈયાર થાય.

એ ત્યારે જ શક્ય છે, જ્યારે Happy Home નું નિર્માણ થાય.

HAPPY HOME એટલે...

૧. જ્યાં દરેક પેઢીની સ્વી પ્રહૃતિલિત હોય, એકમેકને સહકાર આપતી હોય, એડજસ્ટ થતી હોય.
૨. કુટુંબના દરેકે દરેક સત્યનું હકારાત્મક વલણ હોય. એકબીજાને સન્માન અપાતું હોય.
૩. ટૂંકમાં, ઘરનું વાતાવરણ આનંદિત અને ખુશખુશાલ હોય.

પણ આ Happy Home ના નિર્માણમાં મોડી અડયણ છે – જનરેશન ગેપ.

જો આ જનરેશન ગેપ ઓછો થાય તો જ બાળકના ઉછેરમાં પરંપરાગત અને આધુનિક સંસ્કારો - વિચારોનું સમન્વય થાય. પરિણામે એક શ્રેષ્ઠ નાગરિકનું સર્જન થઈ શકે.

પણ આ જનરેશન ગેપ ઓછો કરવો કેમ?

આ ગેપ ઓછો કરવા ડૉ. જોલી પરીખે ખૂબ વિસ્તૃત માહિતી આપી હતી. જૂની પેઢી અને નવી પેઢી બંનેને અલગ અલગ ઉદાહરણો આપીને, ઘરમાં થતા રોજબરોજના પ્રસંગોને આવરીને ખૂબ હળવાશ અને રમૂજ સાથે કુદુંબમાં સંવાદિતા કેમ જળવાય તે ખૂબ જ રસપ્રદ શૈલીમાં સમજાયું હતું. ખરેખર, એ વાત બહેનોના ગળે શિરાની જેમ ઉત્તરી ગઈ હતી.

કૃતીય વક્તામિત્ર : શ્રીમતી સંજના શાહ

★ વિષય : શારીરિક રીતે કેમ ફીટ રહેણું.

★ પરિચય : તેઓશ્રી Founder of “Breathe 360° Life style Transformation” છે. Certified Yoga Trainer from Gujarat University in 2012 thro’ Shivanand Ashram. Advance training YCB Level 3, Ministry of Ayush – Govt. of India માંથી લીધી છે. Pre natal & Corporate Yog Expert છે. Closely associated with Stree Shakti Garbhsanskar Kendra (શ્રી શક્તિ ગર્ભસંસ્કાર કેન્દ્ર).

શ્રીની બદલાતી ઉંમર સાથેના શારીરિક ફેરફારોને ધ્યાનમાં રાખીને વિવિધ આયામો ઉપર સમજ આપી હતી. જેવા કે... ● Back pain. ● Bloating. ● Walking style. ● Premanopose problems. ● દિનચર્યા મેનેજમેન્ટ.

ઉપરાંત, ખુરશી પર બેઠા બેઠા જ થઈ શકે તેવી થોડી સૂક્ષ્મ કિયાઓ પણ શીખવી હતી. તેઠીલી રૂટીનમાં આસાનીથી થતી કસરતો બહેનોએ ઉમળકાભેર સ્વિકારી હતી.

કૃતીય વક્તામિત્ર : શ્રીમતી દીપલ નિપાઠી.

★ વિષય : Self Grooming.

★ પરિચય : કોમર્સના અનુસ્નાતક છે. પ્રોફેશનલી એક મેક-અપ આર્ટિસ્ટ છે. જેના માટેની તાલીમ Orane International Academy માંથી પ્રાપ્ત કરેલ છે.

તેઓશ્રી સર્ટિફાઇડ યોગ પ્રોટોકોલ ઇન્સ્ટ્રક્ટર પણ છે. જે આયુષ મંત્રાયલ - Govt. of India દ્વારા પ્રમાણિત છે.

એમણે હેર સ્ટાઇલ અને મેક-અપનું લાઈવ તેમોન્સ્ટ્રેશન આપ્યું હતું. સાથે સાથે નાની મોટી ઘણી ટીપ્સ આપી હતી. જે બહેનોને ખૂબ ઉપયોગી થઈ પડી હતી. એમણે પોતાની કામગીરી ખૂબ જ ખંતપૂર્વક અને ઉત્સાહપૂર્વક બજાવી હતી.

બ્યુટી પાર્લરમાં ગયા વગર જ આપ જાતે ઘરે જ તૈયાર થઈ શકો, એનાથી રૂકું શુ???

વિશેષતા : ટેકનોલોજીની મદદથી Self Grooming પું લાઈવ તેમોન્સ્ટ્રેશન સૌ બહેનો મોટા સ્કીન પર નિહાળી શક્યા હતા. જે ખરેખર નોંધનીય વાત હતી.

બધા જ વક્તાઓએ પોતાનું વક્તવ્ય P.P.T. દ્વારા આપ્યું હતું જે બહેનોએ વધાયું હતું.

Thanks to technology.

સમિતિની પ્રખાલી મુજબ –

૧. મહિલા સાહસિકો – ૧૦

બહેનો Woman Entrepreneur ને પોતાની આવડત પ્રદર્શિત કરવા ટેબલ ફાળવ્યા હતા. સૌને ખૂબ

વક્તા મિત્ર ડૉ. જોલી પરીખ

વક્તા મિત્ર સંજના શાહ

મેક-અપ આર્ટિસ્ટ દીપલ નિપાઠી

બહોળી સંખ્યામાં હાજર બહેનો

સારો પ્રતિસાદ મળ્યો હતો.

૨. આ વખતે પણ નાસ્તો સમાજની જ બહેનો પાસેથી બનાવડાવેલ હતો.
૩. Hair Donation for Cancer Patients (રોટરી કલબ ઓફ વાસણા અને મહિલા ઉત્કર્ષ સમિતિ – શ્રી ક.જી.સે.સ.ના સંયુક્ત ઉપકમે ચાલતી પ્રવૃત્તિ) અંતર્ગત

Donors ને સર્ટિફિકેટ અપાયા હતા.

૪. સેવાકીય ભાવનાથી પધારેલ સૌ વક્તા મિત્રોનું માત્ર મોમેન્ટોથી બહુમાન કરાયું હતું.

આભારવિદ્યા : શ્રી નિકેતન સંસ્થા તરફથી રૂ. ૫,૦૦૦/- નું યોગદાન મળ્યું હતું. જેને સમિતિએ વધાવ્યું હતું. વક્તામિત્રોનું સમયદાન અને પોતાની Expertise Share કરવા બદલ આભાર મનાયો હતો. ૧૬૦ જેટલી બહેનો શિયાળાની બપોરે હાજર રહ્યા – એમનો પણ આભાર માન્યો હતો. સમિતિની મહેનત થકી કાર્યક્રમ સફળ રહેવા પામ્યો હતો.

કાર્યક્રમ ખૂબ માહિતીસભર, રસપ્રદ, નવી ટેકનોલોજી સાથેનો અનોખો રહ્યો હતો. જેની સૌ બહેનોએ ખૂબ પ્રશંસા કરી હતી..

સમિતિની પ્રવૃત્તિઓની જાણકારી મેળવવા

Whatsapp @ 80009 72969 ઉપર જોડાયો.

શ્રીમતી સુલુ શાહ, કન્વીનર – મહિલા ઉત્કર્ષ સમિતિ

તા. ૧૫-૧૨-૨૦૨૩થી તા. ૧૧-૦૧-૨૦૨૪ સુધી ‘મંગલ મંદિર’નું લવાજમ ભરનારાઓના નામની યાદી

૧ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	મયુર શામજી વીસરિયા	થાણા	૧૫-૧૨-૨૩
૨.	નીલેશ કાંતિલાલ શેઠિયા	અમદાવાદ	૨૨-૧૨-૨૩
૩.	હેમચંદ્ર પ્રેમચંદ મહેતા	મુંબઈ	૦૧-૦૧-૨૪
૪.	સંજય નરશી લોડાયા	અમદાવાદ	૦૪-૦૧-૨૪
૫.	દેવાંગ પ્રકુલ શાહ	અમદાવાદ	૦૩-૦૧-૨૪
૬.	અરવિંદ જયંતીલાલ ભડ્ક	અમદાવાદ	૧૦-૦૧-૨૪
૭.	ભૂવા સાહેબ (શિક્ષક)	જુનાગઢ	૧૧-૦૧-૨૪
૮.	અશોકભાઈ કાંતિલાલ ગઠાડી	જુનાગઢ	૧૧-૦૧-૨૪

૨ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	અશોક એસ. શાહ	સુરત	૧૬-૧૨-૨૩
૨.	વિરાજ યશોધન મહેશ્વરી	ગાંધીનગર	૦૬-૦૧-૨૪

૩ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	પ્રેમજી નાગજી શાહ (ગોસર)	મ.પ્ર.	૨૭-૧૨-૨૩
૨.	ગીતેશ છગનલાલ ગાંધી	ગાંધીનગર	૧૫-૦૧-૨૪

૪ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	દીપક ધીરજલાલ ગડા	અમદાવાદ	૧૫-૧૨-૨૩
૨.	ધર્મન્દ્ર ભાણજી મહેતા	અમદાવાદ	૨૫-૧૨-૨૩
૩.	મહેન્દ્ર ભાણજી મહેતા	અમદાવાદ	૨૫-૧૨-૨૩
૪.	કેશવજી પ્રેમજી નરશી છેડા	હૈદ્રાબાદ	૨૭-૧૨-૨૩
૫.	નીલેશ અવેરચંદ ગાલા	મુંબઈ	૨૮-૧૨-૨૩
૬.	વલ્લભજી ભાણજી ગડા	મુંબઈ	૨૮-૧૨-૨૩
૭.	કાંતિલાલ મેધજી ખીંચશી છેડા	મુંબઈ	૧૦-૦૧-૨૪

૧૫ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	હેમલતા પ્રદીપ શાહ	અમદાવાદ	૧૬-૧૨-૨૩
૨.	મણિલાલ વિશનજી વીરા	નવસારી	૨૭-૧૨-૨૩
૩.	શિલ્પા નિમેશ શાહ	અમદાવાદ	૨૮-૧૨-૨૩
૪.	ઉધા બી. સંધ્વી	ઓરીસાસા	૨૯-૧૨-૨૩
૫.	સાગર મહેશભાઈ મીઠાડી	રાજકોટ	૦૩-૦૧-૨૪
૬.	ધીરજલાલ લાલજી મારુ	અમદાવાદ	૦૫-૦૧-૨૪

નોંધ : લવાજમ ભરનાર ૨૫ વ્યક્તિઓમાંથી ૧૦ વ્યક્તિઓ અમદાવાદની છે કે જ્યારે ૧૫ વ્યક્તિઓ અમદાવાદ બહારની છે.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ : વયસ્ક સમિતિ

**વયસ્ક સમિતિ દ્વારા પ્રજાસત્તાક દિવસ નિમિત્તે રાષ્ટ્રગીતો - શૌર્યગીતોની રજૂઆત દ્વારા
દિલબર કાર્યક્રમનું સુંદર આયોજન કરવામાં આવ્યું...**

- ★ તેરે દામનસે જો આયે, ઉન હવાઓં કો સવામ,
થુમ લું મેં ઉસ જુબાં કો, અસપે આયે તેરા નામ...
- ★ સબસે ન્યારા ગુલિસાં હમારા હે,
સબસે ન્યારા દેશ હમારા હે...

૨૬મી જાન્યુઆરી - પ્રજાસત્તાક દિવસ નિમિત્તે શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વયસ્ક સમિતિ દ્વારા તા. ૨૬-૦૧-૨૦૨૪ના રોજ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી ખાતે રાષ્ટ્રગીતો તથા શૌર્યગીતોની રજૂઆતવાળા એક ખાસ કાર્યક્રમનું આયોજન ખૂબ જ સુંદર રીતે કરવામાં આવ્યું હતું.

ભારત દેશના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહમાં તન, મન અને ધનથી યોગદાન આપનારા અસંખ્ય નામી-અનામી દેશ ભક્તો તથા હિંદી ફિલ્મોના ગીતકારો, સંગીતકારો, ગાયક-ગાયીકાઓ, નિર્મિતા - દિગદર્શકો જેમણે સંયુક્ત પ્રયત્નોથી રાષ્ટ્રપ્રેમને બિરદાવતા - વધાવતા જે અમર ગીતોનું સર્જન કર્યું છે તે ગીતો સૂર્ય અને ચંદ્રના પ્રકાશની જેમ જનમાનસ પર છવાઈ ગયા છે. આ દેશના તમામ લોકો પર આ પ્રકારના ગીતોનો અસામાન્ય પ્રભાવ રહ્યો છે અને રહેશે એ વાત ચોક્કસ છે.

કહેની હે ઈક બાત હું ઈસ દેશકે પહેરેદારોંસે,
સંભળ કે રહના અપને ઘરમે છૂપે હુંએ ગદારોંસે...

શૌર્યગીતોમાં કોઈ અંતરામાં અખાતી દેશોમાં વપરાતા મેન્ડોલીન જેવા વાદને સહારે એક અસામાન્ય, અનન્ય ઢાળ આપવામાં આવ્યો છે તો કોઈ જગ્યાએ સિન્થેસાઈજરથી સર્જતી વિવિધ વાદ લહેરીઓ, ગીતના અંતરાઓની વચ્ચે ધૂઘવતા સાગરની છોળોની જેમ ધસમસે છે અને શ્રોતાઓના અંતરમનને ભીજવી દે છે. રાષ્ટ્રગીતોના રચયિતા અને સંગીતકારોની આ છે અનન્ય કમાલ. રાષ્ટ્રગીતોની તમામ પ્રકારે ગોઠવણી અને માવજત તદ્દન નવ-નવેલી, ચિત્તાકર્ષક અને Path Breaking રહી છે.

રાષ્ટ્રીય એકતાને વધારવામાં હિંદી ફિલ્મોનો ફાળો નાનોસુનો નથી. જ્યાં જ્યાં હિંદી ફિલ્મો ચાલતી હોય ત્યાં હિંદી ભાષા જ્ઞાણો અજ્ઞાણો બોલાતી જાય છે. આ રીતે રાષ્ટ્રગીતો દ્વારા વિવિધ પ્રાંતના નાગરિકોને એક કરતી, તેમનામાં એકતા લાવતી એક દોર, એક કરી બંધાઈ જાય છે.

શ્રીમતી દમયંતીબેન દિલ્હીપભાઈ દંડ અને શ્રી દિલ્હીપભાઈ દંડ - કુટુંબીજનો સાથે મેરેજ એનીવર્સરીની કેક કાપતા.

મેરેજ એનીવર્સરીની કેક કાપતા શ્રીમતી મીનાક્ષી રજનીકાંત પારેખ અને શ્રી રજનીકાંતભાઈ પારેખ. સાથે કુટુંબીજનો...

કાર્યક્રમ માણસા વડીલા

તે સાથે રાષ્ટ્રભાવનાની જ્યોત જૂની, નવી અને ઉગતી પેઢીઓમાં જવલંત રહી છે.

★ સારે જહાં સે અચણા... ★ આઓ બચ્ચોં તુમ્હે દિખાયે... ★ ઇન્સાફ કી ડગર પે... ★ હોઠોં પે સરચાઈ રહતી હે... ★ અય મેરે ઘારે વતન... ★ કર ચલે હમ કિદા... ★ મેરે દેશકી ધરતી... ★ હે ગ્રીત જહાં કી રીત સદા... ★ દિલ દિયા હૈ, જ્ઞાન ભી હેંગો... ★ અય મેરે વતનકે લોગોં...

વયસ્ક સમિતિના ઉપરોક્ત કાર્યક્રમ દરમિયાન આ પ્રકારના અનેક અમર રાષ્ટ્રગીતોની સૂરાવલી ગુંજુ ઉઠી હતી. ઉપસ્થિત સત્યો રાષ્ટ્રપ્રેમ અને દેશદાખી જુમી રહ્યા હતા. આ હતી કાર્યક્રમની એક ખૂબ જ અજોડ અને અનોખી પ્રસ્તુતિ.

દેશદાખ જગાવતા રાષ્ટ્રગીતોની સરગમ રજૂ કરનાર હતા :

- ★ અતિથિ વિશેષ શ્રીમતી અર્થના બાવીસ્કર
- ★ રોટરી કલબના મેંબરો : શ્રીમતી દિપીકાબેન પંચાલ, શ્રી દેવેન શાહ
- ★ શ્રી કરછી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના સત્ય પરિવારજનો : શ્રી જત શાહ, શ્રી મનીષ ખોના, શ્રી નિષિલ ખોના, શ્રી પ્રિયેશ સંઘવી, શ્રી તીર્થ સંઘવી, શ્રી નીતિન સંઘવી, શ્રી રોહિત શાહ, કૃ. વૃદ્ધિ પ્રદીપ મહેતા.

કાર્યક્રમ દરમિયાન શ્રી કરછી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા અગાઉ આયોજિત થયેલા રાષ્ટ્રીય પર્વ નિમિત્તેના ઉત્સાહપ્રેરક કાર્યક્રમો સંબંધી એક ડોક્યુમેન્ટરી પણ ઉપસ્થિત સત્યોને બતાવવામાં આવી હતી.

સમિતિના નીચે મુજબના પરિવાર સત્યોની લગ્ન વર્ષગાંઠ તથા જન્મ દિવસની ઉજવણી ઉપસ્થિત સમુદાય વચ્ચે આનંદમય રીતે કરવામાં આવી હતી.

- ★ શ્રી નીતિન સંઘવી : જન્મ દિવસ
- ★ શ્રીમતી દમયંતી દંડ અને શ્રી દિલીપ દંડ : લગ્ન વર્ષગાંઠ
- ★ શ્રીમતી મીનાક્ષી પારેખ અને શ્રી રજનીકાંત પારેખ : લગ્ન વર્ષગાંઠ

આજના આ કાર્યક્રમ માટે અતે નીચે દર્શાવેલા સત્યો તરફથી આર્થિક સહયોગ પ્રાપ્ત થયો હતો. સમિતિ દ્વારા તેઓ દરેકનું ઉચ્ચિત સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

રૂ. ૭૫૦૦/- શ્રી દિલીપ દંડ

રૂ. ૫૦૦૦/- શ્રી ચિત્રસેન શાહ

કાર્યક્રમની રંગત માણાતી મહિલાઓ

ગાયક વુંદ

બથર તે કેક કાપતા શ્રીમતી અને શ્રી નીતિન સંઘવી

કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત શ્રી વિલાસરાવ બાવીસ્કર
અને શ્રીમતી અર્થના વિલાસરાવ બાવીસ્કર

રૂ. ૨૫૦૦-   શ્રી રજનીકાંત પારેખ
રૂ. ૧૫૦૦/-   શ્રી નીતિન સંધ્વી
રૂ. ૧૫૦૦/-   શ્રી લક્ષ્મીયંદ વીરા

કાર્યક્રમમાં ગવાયેલા અનેક ગીતો અમર થઈ ગયા છે અને ખાસ કરીને સ્વાતંત્ર્ય દિને અને પ્રજાસત્તાક દિન જેવા રાખ્યીય તહેવારોએ અનેક જાહેર કાર્યક્રમોમાં સંભળાતા હોય છે, ગવાતા હોય છે. ગંગામાં જ્યાં સુધી પાણી વહેતા રહેશે, હિમાલયની પવન લહેરીઓ જ્યાં સુધી શીતળતા પ્રસરાવતી રહેશે, ભારતના ડિનારા પર સાગર હિલોળા લેતો રહેશે... ત્યાં સુધી રાખ્યેમના આ ગીતો આકાશમાં ટમટમતા

તારાઓની જેમ લાખો-કરોડો શ્રોતાઓ - પ્રેક્ષકોના ચિત્તવનમાં ગુજરાત રહેશે અને સ્વાતંત્ર્ય વીરોની સ્મૃતિના પડધા પાડતા રહેશે... આવા વિચારો, લાગણી સાથે કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત સભ્યોએ રાખ્યેમની ધન્યતા અનુભવી હતી અને આ પ્રકારના કાર્યક્રમના આયોજન બદલ સમિતિ અને તેના કાર્યક્રમાં - સભ્યોનો આભાર માનીને સલામ કરી હતી.

કાર્યક્રમના અંતે પ્રવર્તમાન મોસમને અનુરૂપ સૌને ભાવતા ભોજનની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી.

દિલીપ દંડ, કન્વીનર - વયસ્ક સમિતિ

સમાજ દર્પણ

સરનામા ફેરફાર

- વિતાસ રવિતાલ નથુભાઈ ઝવેરી**
ઈ-૮, કોમલ એન્કલેવ, ધર્મનગર સોસાયટી,
શાંતિવન ચાર રસ્તા, ચંદ્રનગર BRTS પાસે,
પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭.
મો. ૮૪૦૧૮ ૪૬૮૨૮, ૮૭૩૪૮ ૩૧૫૦૮
- ગૌરાંગ પ્રકુલ જીવરાજ શાહ (લોડાયા)**
એ-૧૧, શેફાલી એપાર્ટમેન્ટ,
આનંદ આશ્રમ કો.ઓ. હાઉસિંગ સોસાયટી,
લાવણ્ય સોસાયટીની પાછળ,
વાસણા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭.
મો. ૮૩૪૪૮ ૫૪૦૪૫, ૮૫૮૬૨ ૮૮૭૯૯
- સંજય નરશી ખેતશી લોડાયા**
બી-૧૦૪, માઈઘર રેસિનેન્સી,
દિલ્હી પણ્ણી સ્કૂલ પાસે, ઈસરો સામે,
બોપલ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૫૮.
મો. ૮૮૨૫૩ ૧૫૮૩૪, ૯૦૮૯૦ ૨૩૮૯૮
- હિરેન વીરયંદ ઘનજી નાગડા (શાહ)**
બી-૨૦૪, કૂપાલ બચપન, કલબ ઓ-૭ ની સામે,
સ્કાય સિટી રોડ, શેલા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૫૮.
મો. ૮૮૭૯૮ ૫૫૨૦૬, ૮૮૭૯૭ ૫૫૨૦૬
- ગીતેશ છગનલાલ નાથલાલ ગાંધી**
૧૭૬/૩, ધ-૧, સરકારી વસાહત,
સર્વ શિક્ષા અભિયાન પાસે, સેક્ટર-૧૭,
ગાંધીનગર-૩૮૨ ૦૧૭.
મો. ૮૪૨૮૮ ૧૮૫૦૩, ૮૮૨૫૬ ૩૭૫૭૫

અવસાન નોંધ

- ગુરુવાર, તા. ૧૮-૦૧-૨૦૨૪
હરખયંદ પ્રેમજી શાહ (ઉ.વ. ૮૧) (રાયણ - અમદાવાદ)નું
આજ રોજ દુઃખદ અવસાન થયેલ છે.

પ્રભુ સદગતશ્રીના આત્માને શાંતિ અપે તેવી પ્રાર્થના...

સાભાર સ્વીકાર

શ્રી કુચ્છી જેન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વિવિધ સેવાઓ પોજનાઓ માટે
નીચે મુજબના દાતાશ્રીઓએ તરફથી દાન / ભેટ પ્રામ થયેલ છે.

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર - દાંત વિભાગ

રૂ. ૧૧,૦૦,૦૦૦/- મા કમલા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ - અમદાવાદ

મેડિકલ રીલીફ યોજના

- રૂ. ૧૧,૦૦૦/- શ્રીમતી ઈંદ્રમતીભેન જાદવજી શાહ - અમદાવાદ
- રૂ. ૧૦,૦૦૦/- શ્રી સુભરા અલમોરા - અમદાવાદ
- રૂ. ૫,૦૦૦/- શ્રી પ્રમોદરાય યુ. મલકાન
- રૂ. ૨,૧૦૦/- શ્રી ભાવેશભાઈ તલાટી - અમદાવાદ
- રૂ. ૫૦૦/- શ્રી નયનભાઈ રમણિકભાઈ ગંગર - મુંબઈ

વયસ્ક સમિતિ

- રૂ. ૭,૫૦૦/- શ્રી હિલીપ કુંવરજી દંડ - અમદાવાદ
- રૂ. ૭,૫૦૦/- શ્રી રજનીકાંત ધરમશી પારેખ - અમદાવાદ
- રૂ. ૫,૦૦૦/- શ્રી ચિત્રસેન રવજીભાઈ શાહ - ગાંધીનગર

સંસ્થા ઉપરોક્ત તમામ દાતાશ્રીઓનો ખૂબ ખૂબ આભાર માને છે.

શ્રી કુચ્છી જેન સેવા સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવનાર
વસ્તીપણ-૨૦૨૪નું ફોર્મ 'મંગલ મંદિર'ના જાન્યુઆરી-૨૦૨૪ના અંકમાં
પ્રસારીત કરવામાં આવેલ છે. જે સભ્યોએ હજુ ફોર્મ ભરવાના બાકી હોય તેમણે
તાત્કાલિક બનીને શ્રી કુચ્છી જેન ભવન - પાદરી ખાતે પહોંચ્યા કરવા વિનંતી છે.

શ્રી કાચ્છી જૈન ભવન પરના મેડિકલ સેન્ટરના ડૉક્ટર્સની ઓ.પી.ડી.નું સમય પત્રક

શ્રી કાચ્છી જૈન ભવન પર ચાલતા મેડિકલ સેન્ટરમાં મેડિકલની ઊર્જા બાંધ્યે કાર્યરત છે. એ દરેક બાંધના સ્પેશિયાલિસ્ટ ડૉક્ટરો અહીં નક્કી કરેલ સમયાનુસાર વિઝીવે આવે છે અને પોતાના દર્દીઓને તપાસી તેમની યોગ્ય સારવાર લે છે.

અહીં પોતાની સારવાર લેવા આવતા દર્દીઓને સમયગાળાની તકલીફ ના પડે તેથા માટે દરેક બાંધના ડૉક્ટર્સનું ટાઇમ ટેબલ 'મંગલ મંદિર'ના વાયક વર્ગ માટે અત્રે પ્રસારિત કરવામાં આવે છે.

દરેક વાયક વર્ગને વિનંતી, કે તેઓ પોતાનું આ ટાઇમ ટેબલ યોગ્ય સ્થળે જાળવી રાખે. — દાંતી મંડળ

ઓ.પી.ડી.	રૂમ નં.	દિવસ	સમય	ડૉક્ટર
(૧) મેડિસિન	૩૧૬	સોમથી શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૨.૦૦	ડૉ. નીતુ પરીખ M.D. (Med.)
	૩૨૦	મંગળ-ગુરુ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. જનેશ શાહ M.D. (Med.)
	૩૨૦	સોમ-બુધ-શુક-શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. કમલેશ શાહ M.D. (Med.)
	૩૧૮	સોમથી શનિ	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧.૩૦	ડૉ. શિલ્પા તોશનીવાલ M.D. (Med.)
	૩૧૬	સોમથી શનિ	સાંજે ૪.૦૦ થી ૬.૩૦	ડૉ. નીતુ પરીખ M.D. (Med.)
	૩૧૮	સોમથી શનિ	સાંજે ૪.૩૦ થી ૭.૦૦	ડૉ. શિલ્પા તોશનીવાલ M.D. (Med.)
(૨) આંખનો વિભાગ	૩૦૩	સોમથી શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. દેવલ શાહ M.S. (Ophth.)
	૩૦૩	સોમથી શનિ	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. આકાશ પટેલ M.S. (Ophth.)
	૩૦૩	સોમથી શનિ	સાંજે ૪.૦૦ થી ૬.૦૦	ડૉ. લીના કોઠારી M.S. (Ophth.)
(૩) જનરલ સર્જન	૩૦૪	સોમથી શનિ	સવારે ૧૦.૩૦ થી ૧૨.૦૦	ડૉ. અધૂર્વ પટેલ M.S. (Gen. Sur.)
	૩૦૪	સોમથી શનિ	સાંજે ૩.૩૦ થી ૫.૦૦	ડૉ. તપન શાહ M.S. (Gen. Sur.), FMAS, FICS (USA)
(૪) બાળરોગ વિભાગ	૩૦૫	સોમથી શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. કૃપેશ શાહ D. (Paed.)
(૫) સ્ત્રી રોગ વિભાગ	૩૦૫	સોમ-બુધ-શુક	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. હીના મહેતા M.D. (Gynaec.)
	૩૦૫	મંગળ-ગુરુ-શનિ	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. ક્રિષ્ણ શાહ M.D. (Gynaec.)
	૩૦૫	સોમથી શનિ	સાંજે ૪.૦૦ થી ૫.૩૦	ડૉ. ચૈતસી શાહ M.D. (Gynaec.)
(૬) હાડકાનો વિભાગ	૩૦૮	સોમ-બુધ-શુક	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. શરદ પુરોહિત M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	મંગળ-ગુરુ-શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. યોગેશ પુરોહિત M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	મંગળ-ગુરુ-શનિ	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. રાજેશ પરીખ M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	સોમ-શુક	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. વિન્ય પરાશર, M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	બુધ	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. વિજલ મોટી M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	સોમ-બુધ-શુક	બપોરે ૩.૩૦ થી ૫.૦૦	ડૉ. શાંદાક ગાંધી M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	મંગળ-ગુરુ-શનિ	બપોરે ૩.૩૦ થી ૫.૦૦	ડૉ. અર્થિત ગાંધી M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	સોમ-બુધ-શુક	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૩૦	ડૉ. સ્નેહલ શાહ M.S. (Ortho.)
	૩૦૮	મંગળ-ગુરુ-શનિ	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૩૦	ડૉ. મૌલીક પટેલ M.S. (Ortho.)
(૭) ચામડીના રોગો	૩૦૭	સોમથી શુક	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. મીત બારભાયા M.D. (Skin)
	૩૦૭	સોમ-બુધ-શુક	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. જયશ્રી ગણેત્રા M.D. (Skin)
	૩૦૭	મંગળ-ગુરુ-શનિ	સવારે ૧૦.૦૦ થી ૧૧.૩૦	ડૉ. જીલી દેસાઈ M.D. (Skin)
	૩૦૭	સોમ-શુક	સાંજે ૪.૦૦ થી ૫.૩૦	ડૉ. ઓમ સોની M.D. (Skin)
	૩૦૭	મંગળ-બુધ-ગુરુ	સાંજે ૪.૦૦ થી ૫.૩૦	ડૉ. જયશ્રી ગણેત્રા M.D. (Skin)
	૩૦૭	શનિવાર	સાંજે ૪.૦૦ થી ૫.૩૦	ડૉ. તિથી જૈન M.D. (Skin)
(૮) કાન, નાક, ગળાનો વિભાગ	૩૦૨	સોમ-બુધ-શુક	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૨.૦૦	ડૉ. રાજેશ ફિરિયા M.S. (ENT)
	૩૦૨	મંગળ-ગુરુ-શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. કોશલ શાહ M.S. (ENT)
	૩૦૨	મંગળ-ગુરુ-શનિ	બપોરે ૧૨.૦૦ થી ૧.૩૦	ડૉ. રોહન પટેલ M.S. (ENT)
	૩૦૨	સોમ-બુધ-શુક	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૩૦	ડૉ. તેજલ શાહ M.S. (ENT)
	૩૦૨	મંગળ-ગુરુ-શનિ	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૩૦	ડૉ. કોશલ શાહ M.S. (ENT)
(૯) દાંતનો વિભાગ	૩૦૬	સોમથી શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૨.૦૦	ડૉ. પૂજા કે. શાહ B.D.S.
	૩૦૬	સોમથી શનિ	સવારે ૮.૦૦ થી ૧૨.૦૦	ડૉ. શીખા મોરખીયા B.D.S.
	૩૦૬	સોમથી શુક	બપોરે ૧૨.૦૦ થી ૩.૦૦	ડૉ. પ્રતીક મોટી B.D.S.
	૩૦૬	સોમથી શનિ	બપોરે ૩.૦૦ થી સાંજે ૭.૦૦	ડૉ. જયની શાહ B.D.S.

બાળ રોગ વિભાગમાં દર બુધવારે સવારે ₹૦૦ વાગે ફી માં (નિઃશુલ્ક) તપાસ કરવામાં આવે છે.

ઓ.પી.ડી.	રૂમ નં.	દિવસ	સમય	ડોક્ટર
(૧૦) પેરીઓડોન્ટીસ્ટ	૩૦૬	સોમ	બપોરે ૩.૦૦ થી ૫.૦૦	ડૉ. કિશ્ના શાહ MDS (Periodontist)
(૧૧) પીડોડોન્ટીસ્ટ	૩૦૬	મંગળ	બપોરે ૩.૦૦ થી ૫.૦૦	ડૉ. શિવાંગી કામતેકર MDS (Pedodontist)
(૧૨) ઓથોડોન્ટીસ્ટ	૩૦૬	ભુખવાર	સાંજે ૫.૦૦ થી ૭.૦૦	ડૉ. તિલક પરીખ MDS (Orthodontist)
(૧૩) ઓરલ સર્જન	૩૦૬	ગુરુ	બપોરે ૩.૦૦ થી ૫.૦૦	ડૉ. સેતુ શાહ MDS (Oral Surgeon).
(૧૪) મનોચિકિત્સા (માનસિક રોગો)	૩૨૦	મંગળ - શાની	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. શેતા પરીખ M.D. (Psy.)
	૩૨૦	ગુરુવાર	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. મૈત્રેય પરીખ D.P.M., M.D. (Psy.)
(૧૫) એન્ડોકાઇનોલોજિસ્ટ	૩૨૦			
(૧૬) કાર્ડિયોલોજી વિભાગ	૩૧૮	શનિવાર	સવારે ૬.૩૦ થી ૧૦.૩૦	ડૉ. કુલીન શેઠ MD, DNB (Cardio)
(૧૭) ગેસ્ટ્રોફીઝિશિયન	૩૨૦	સોમવાર	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૦૦	ડૉ. પાર્થ શાહ DNB (Gastro)
	૩૨૦	ગુરુવાર	સાંજે ૫.૦૦ થી ૬.૦૦	ડૉ. કેવન શાહ MD, DNB (Gastro)
(૧૮) ચુરોલોજી (પેશાબને લગતા રોગો)	૩૧૮	સોમવાર	સવારે ૬.૦૦ થી ૧૦.૦૦	ડૉ. આશિષ પરીખ FRCS (Eng.)
	૩૧૮	ગુરુવાર	સવારે ૬.૦૦ થી ૧૦.૦૦	ડૉ. હિમંતુ શાહ M.Ch. (Uro.)
(૧૯) પ્લાસ્ટિક સર્જરી	૩૨૦	ગુરુવાર	બપોરે ૩.૩૦ થી ૪.૩૦	ડૉ. પ્રમોદ મેનન, M.S. M.Ch.
(૨૦) નેફોલોજી (કિડની મૂત્રમાર્ગના રોગોના નિષ્ઠાત)	૩૨૦	ગુરુવાર	બપોરે ૩.૩૦ થી ૪.૩૦	ડૉ. જય શાહ M.D.D.M.(Nephro.), DNB
	૩૦૪	સોમવાર	સવારે ૬.૦૦ થી ૧૦.૦૦	ડૉ. અનુભૂતિ શાહ M.D.D.M.(Nephro.), DNB
(૨૧) ન્યુરોફિઝિશિયન	૩૨૦	શુક્રવાર	બપોરે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૦૦	ડૉ. અમિત પાટાણવાડિયા M.D.D.M.(Neuro)
(૨૨) ફેફસાનો વિભાગ	૩૨૦	સોમવાર	બપોરે ૧૨.૦૦ થી ૧.૦૦	ડૉ. વૈશલ શેઠ DTCP, DNB
(૨૩) રેટીના સ્પેશિયાલિસ્ટ	૩૦૩	ભુખવાર	બપોરે ૧૨.૦૦ થી ૧.૦૦	ડૉ. હાઈ શાહ M.S. (Opth.)
(૨૪) ર્પાઇન સ્પેશિયાલિસ્ટ	૩૦૪	શનિવાર	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧૨.૦૦	ડૉ. નિસર્ગ પરીખ M.S. (Ortho.)
(૨૫) કેન્સર સર્જન	૩૨૦	ભુખવાર	સવારે ૬.૦૦ થી ૧૦.૦૦	ડૉ. મહાવીર તરૈયા M.Ch. (Onco Surgeon)
(૨૬) આયુર્વેદ	ભોયરામાં	સોમથી શુક	સવારે ૬.૩૦ થી ૧૩.૦૦	ડૉ. ગાર્ગી વસાવડા (B.S.A.M.)
(૨૭) હોમિયોપેથી	ભોયરામાં	સોમ-ભુખ-શુક મંગળ-ગુરુ-શનિ	સવારે ૬.૦૦ થી ૧૧.૦૦ સવારે ૬.૦૦ થી ૧૧.૦૦	ડૉ. ચાર્મિન શાહ (B.H.M.S.) ડૉ. નિલય શાહ (B.H.M.S.)
(૨૮) ડાયેટીશિયન	ભોયરામાં	ભુખ	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧.૦૦	ચાર્મિન શાહ Dietician
(૨૯) પેથોલોજી લેબોરેટરી	૩૨૧	સોમથી શનિ	સવારે ૦૭.૩૦ થી સાંજે ૬.૩૦	ડૉ. સિમૂલ પટેલ M.D. (Patho.)
(૩૦) એક્સ-રે	૩૨૩	સોમથી શનિ	સવારે ૦૭.૩૦ થી સાંજે ૬.૩૦	
(૩૧) સોનોગ્રાફી અને કલર ડોલર	૩૧૪ ૩૧૫ ૩૧૫	સોમથી-શનિ	સવારે ૦૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦ સવારે ૦૮.૦૦ થી બપોરે ૧ બપોરે ૨.૩૦ થી ૫.૦૦	ડૉ. ચિરાગ શાહ M.D. (Radio.) ડૉ. શેફાલી શાહ DMRE (Radio.) ડૉ. કેતકી પટેલ M.D. (Radio.)
(૩૨) ફિઝિયોથેરાપી	૦૦૬ ભોયરામાં	સોમથી શનિ	સવારે ૮.૩૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. નિગમ મહેતા, MPT
		સોમથી શનિ	સવારે ૮.૩૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. રીણ્ધિ જોધી, BPT
		સોમથી શનિ	બપોરે ૪.૦૦ થી સાંજે ૭	ડૉ. નેન્દ્રી ભાલોડિયા BPT
		સોમથી શનિ	બપોરે ૩.૩૦ થી સાંજે ૭	ડૉ. નિગમ મહેતા, MPT
(૩૩) આડિયોગ્રામ અને સીચ થેરાપી	ભોયરામાં	સોમથી શનિ	સવારે ૧૦.૩૦ થી ૧૨.૩૦	ડૉ. રાજવી મહેતા (Audiologist)
(૩૪) સાઈકોથેરાપી	૩૨૦	ભુખવાર	સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧.૦૦	પરીતા શર્મા

મેમોગ્રાફી / ટુ-ડી ઇકો / ટી.એમ.ટી. (દરરોજ એપોઇન્ટમેન્ટથી)

ગુજરાતનો તદ્દન નવો વૈવિદ્યપૂર્વી ગ્રંથ-ઉપહાર

શ્રીજો ભવ

લ. ઉદ્ધિલા પાલેજા, કિ. 260

અન્ય પ્રદેશના પરિવેસની વાસ્તવિકતાના ચિત્રકા માટે જેને પ્રદેશનું ભૌગોલિક અને સાંસ્કૃતિક પર્યાવરણ અને તેની સમસ્યા અંગેનું સંશોધન જરૂરી છે. આ નવલકથાની પ્રવાહી શૈલી સરળ અને પ્રાસાદિક છે. આમાંથી ક્યાંય ન ખોડુંગાતો વાતરીપ્રવાહ વાચકને અંત સુધી લઈ જાય છે.

ખોરડું

લ. સુધીરભાઈ મહેતા, કિ. 175

સમાજમાં બદલવાતા સમય સાથે નવા જમાનાનું ઘણું બધું આવ્યું છે. અર્થાતી સર્વી પહેલાંના લોકજીવન અને આજના લોકજીવન વચ્ચે બહુ મોટો તફાવત છે. આ પુસ્તકની કુલ ૩૦ વાર્તાઓમાં પ્રેરણાત્મક, સકારાત્મક વિચાર અને અભિગમ જોવા મળે છે.

ઠોઠિયો

લ. પ્રયત્કર કે. કાનદિયા, કિ. 150

પર્વત અને જંગલને પ્રેમ કરનારો એક હેઠળ નિશ્ચાળિયો સખત ભટકાય કરે છે. એના પિતાના અને પ્રેમિકાના શબ્દોએ એના જીવનમાં ભારે પરિવર્તન લાવી રહ્યું એ. 'ઠોઠિયો' સંધર્મમાંથી પસાર થઈને સમાજમાં એટલી હદે સ્વીકૃત બન્યો કે સૌ વિસ્મયમુગ્ધ થઈ ગયાં. વાંચવા અને માણસા જેવી રસપ્રદ લઘુનવલ.

ગોડ બ્લેસ યુ

લ. મનીષા રાડોડ, કિ. 220

સંઘર્ષ અને સંરોદાના વચ્ચે ઝૂલતી 21 વાર્તાઓનો આ સંગ્રહ છે. આ પુસ્તકની તમામ વાર્તાઓ વિવિધ વાતરીસ્પર્ધાઓમાં પુરસ્કૃત થયેલી છે. લેખિકા પાસે મજબૂત ભાષા અને અનોયું કથાવસ્તુ છે.

ચયા મે મતિ

લ. વિજય શાસ્ત્રી, કિ. ૧૮૦

નવલકથા, નવલકથા, હાસ્યસાહિત્ય વગેરે સરુપણાં પુસ્તકોનું આસ્વાદલક્ષી વિવેચન ઉપરાંત વિદેશી સર્જકોના સર્જન વિશેનું વિવેચન આ પુસ્તકમાં છે.

નાનિનાના

લ. ભગીરથ બ્રહ્મભાઈ, કિ. 180

માણસ પોતાના વતનથી ગમે તેટો દૂર રહેવા જાય, છતાં વતન સાથેનું અનુસંધાન ક્યારેય છૂટું નથી. કારણ કે પોતાના મૂળ સાથેનું એમાં મનગમતું જોડાણ હોય છે. આ પુસ્તકમાં સર્જકતાથી તરબતર 35 લખિત નિબંધો રજૂ થયા છે.

લોકસંસ્કૃતિ અને કલામાં પશુઓ

લ. જોરાવરસિંહ જાદવ, કિ. 1100

ભારતીય લોકજીવન સાથે વિવિધ પશુઓનું અનુસંધાન કેવી કેવી રીતે જોડાયેલું છે અને એનો સાંસ્કૃતિક મહિમા વ્યક્ત કરતો સચિત્ર ગ્રંથ.

ગુજરાતનાં ભીતિચિત્રો

લ. જોરાવરસિંહ જાદવ, કિ. 800

આ ગ્રંથમાં મુખ્યત્વે ગુજરાતનાં અને સાથે-સાથે ભારતીય શૈલીની વિવિધ ભીતિચિત્ર-પરંપરાનો સર્વોંગી પરિચય આપવામાં આવ્યો છે.

હિમાલયમાં તીર્થ-દર્શન

લ. ભાષાદેવ, કિ. 330

વૈવિધ્યસમૃદ્ધ હિમાલયનાં વિવિધ તીર્થોની યાત્રા કરાવતું આ પુસ્તક ચારધામની યાત્રાથી શરૂ થઈને દેવપ્રયાગ અને તારાદેવી સુધી પહોંચે છે.

હિમાલયનાં વિરલ તીર્થો

લ. ભાષાદેવ, કિ. 400

આસ્થા અને અધ્યાત્મના અનોખા સંગમરૂપ આ ગ્રંથમાં હિમાલયનાં વિવિધ તીર્થોનો પરિચય-સ્પર્શ છે. ભારતીય હિમાલય ઉપરાંત નેપાળ અને તિબેટાં આવેલા હિમાલયનાં કેટલાંક તીર્થોનો પણ એમાં પરિચય-સ્પર્શ છે.

કામ, પ્રેમ અને સૌંદર્ય

લ. ભાષાદેવ, કિ. 130

કામ, પ્રેમ અને સૌંદર્ય : આ નજો બાબતો માનવજીવન સાથે જડભેસલાક સંકળાયેલી છે. આ પુસ્તકમાં આ નજોય વિષયોનું મનનીય અને છલોછલ ચિંતનપાયેય રજૂ થયું છે.

યોગી અરવિંદ

લ. રાજેન્દ્ર મોહન ભટનગર,

અનુ. કાશ્યપી મહા, કિ. 600

મહિની યોગી અરવિંદના જીવન-આધ્યાત્મિક નવલકથા લાખીને એમાંથી વાચકોને ન્યાલ કર્યા. ત્મે શ્રી અરવિંદ વિશે ગમે તેટલું વાંચ્યું હોય છતાં, આ નવલકથા વાંચવાનો આનંદ અનોખો બની રહેશે.

ભજવીએ બાળનાટકો

લ. વિજય સેવક, કિ. 100

પાંચથી આઠ વર્ષનાં બાળકો ભજવી શકે એવાં બે બાળનાટકો આ પુસ્તકમાં છે. એમાં બાળકોને ગમે એવાં ગોતો અને પાત્રનિરૂપજી હોવાથી પરોક્ષ રીતે મનોરંજનની સાથેસાથે શિક્ષણ પણ મળતું રહે છે.

આન, બાન ઓર શાન; ભારત કી સંતાન

લ. વિજય સેવક, કિ. 60

૪૮૧ ૧૫ વર્ષની ઉમરના કિશોરો ભજવી શકે તેવું આ રાષ્ટ્રભક્તિની પ્રેરણ આપતું અનોયું બાળનાટક છે.

માનસ-દર્શન

લ. મોરારી બાપુ, કિ. 270

માનવજીવનને તાજગી આપત્ત સાંસ્કૃતિક ચિંતનના 50 લેખો આ પુસ્તકમાં છે.

પ્રેરણા-પ્રકૃતિ ૧

લ. જિતુ 'તિરુપતિ', કિ. 130

હનુમાન ચાલીસાની જેમ, વિવિધ વૃક્ષોનો મહિમા કરીને, લગભગ 40 જેટલાં વૃક્ષોનો પરિચય આપતી પદ્ધતિઓ આ પુસ્તકની વિશેષતા છે.

બાઈનોકયુલર

લ. કુમાર જીમિનિ શાસ્ત્રી, કિ. 170

સાહિત્ય, સંકુદ્ધ અને પ્રકૃતિને તેન્દ્રમાં રાખીને મુક્ત વિચારલીલા બ્યક્ટ કરતા 29 લેખો એમાં ઉપરાંત કેટલાક તહેવારોની તાજગી આપત્ત લેખો પણ છે.

દિલની વાત, દિલથી !

લ. વિનયગિરિ ગોચારી કિ. 200

આ પુસ્તકમાં હળવી શૈલીના 55 લેખો છે. બધા જ વિષયો જાકીતા હોવા છતાં એનું ચિંતન સાવ નોયું અને અનોયું છે.

પુન: મુદ્રાણો

કેલિડાસ્કોપ ભાગ ૧-૨

લ. મોહમ્મદ માંકડ, કિ. 360

માનવજીવનનું અમૃતમંથન કરીને, અનમોદ માર્ગદર્શન આપત્ત લેખોનો સંગ્રહ.

ધડતર અને ચણતર

લ. નાનાભાઈ ભણ, કિ. 380

કેળવણીકાર નાનાભાઈ ભણની અનુભવ-કથાઓ સહિતની સુંગવિત ભરણયાત્રા.

સુખોપનિપદ

લ. ડૉ. સુધીર વી. શાહ, કિ. 200

વિજ્ઞાન, વિવાદ, નીતિ, સમાજ, ધર્મદર્શન અને અધ્યાત્મની દ્રષ્ટિઓ સુખપ્રાપ્તિના માર્ગો વિશે ચિંતન રજૂ કરતા આ પુસ્તકની એક મહિનામાં જ બીજી આવૃત્તિ પ્રગત થઈ છે.

ગુજરાત સાહિત્ય પ્રકાશન

102, લેન્ડમાર્ક બિલ્ડિંગ, ગાર્ડેન્સ, અમદાવાદ-380001,

અમદાવાદ-380015

ફોન: 079-22149660, 09227055777

ઇ-મેલ: goorjar@yahoo.com

વેબસાઈટ: www.gspbooksmall.com

COLLEGE OF DENTAL SCIENCES & RESEARCH CENTRE

Recognized by Dental Council of India
Affiliated to Gujarat University

Opp. Pleasure Club, Near Bopal, Manipur,
Ta. Sanand, Ahmedabad, Gujarat.

Tel : +91 6355092242, +91 8758774700
Email : dental.lib@gmail.com

૯૪૨૬૦ ૧૪૨૩૪
૯૪૨૬૫ ૦૦૬૦૦

શાંતિનાથ ડેકોરેટર્સ
(મહાવીર ગ્રુપ - ધામાવાળા)
લગ્ન તેમજ શુભ પ્રસંગે કલાત્મક ડેકોરેશનનું કામ કરનાર
બી-૭, એન.ડી. શ્રોફ માર્કેટ, વાસણા બસ સ્ટેન્ડ પાસે, વાસણા, અમદાવાદ-૭.

With Best Compliments From

Sathwara Construction

C/174, Ambica Krupa, Ranip, Ahmedabad-382 480.
M. : 98985 76892
E-mail : sathwaraconstruction@gmail.com

INDOTEX PAINTS

• DURABLE • DECORATIVE • PROTECTIVE

Regd. Office : "Indotex House" Nr. GNFC Infra Tower, S.G. Highway, Bodakdev, Ahmedabad-380 054.
Ph. : (0) 26853279 • M. : 9909444598 • Telefax : 079-26857412
E-mail : indotexpaints@yahoo.co.in • Website : www.indotexpaints.com
Ahmedabad - Kunal N. Shah : 98250 33598 • Mumbai : Punit N. Shah : 98205 14143
Gujarat, Rajasthan, Maharashtra, Karnataka, Goa, Andhra Pradesh

khadi
VEDA
Essence of Nature

HAIR CARE | MEDICATED | BODY CARE
WELLNESS | BEAUTY & FACE CARE

મિત્રતા અને સંબંધ એવા લોકો આથે રાખો
જેના માટે તમે છું છો કરતા તમે કેમ છો?
એ મહિનાનું હોય....

'દુઃખ'ના દરવાજા પર 'ખુખ'નું બોર્ડ,
અનું નામ 'સંશાર.'

સંબંધો ત્યારે નબળા પડે
જ્યારે એક-મેકને "પામવા" નીકળેલા
બે જણા એકબીજાને "માપવા" લાગે

મહેમાનગતિ દરેક જીવોની કરવાની
પરતુ હેરાનગતિ કોઈનીયે નહીં કરવાની...

વિશ્વસનીયતા અનુભવો

વી-ટ્રાન્સ (ઇન્ડિયા) લિ. સાથે સંચાલનની મજબૂત પ્રક્રિયાઓ, મજબૂત ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચર આધાર, વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ, અત્યાધુનિક નિયોજન સાધનો અને તાલીમબદ્ધ તથા કટિબદ્ધ વ્યાવસાયિકો સાથે અખંડ લોજિસ્ટિક્સ સેવાઓ અનુભવો.

- વી- ટ્રાન્સ- ભારતભરમાં સરફેસ ટ્રાન્સપોર્ટ- પીટીએલ, એફીએલ, ઓડીસી.
- વી- એક્સપ્રેસ- મલ્ટીમોડલ અને ઈ-કોમ એક્સપ્રેસ લોજિસ્ટિક્સ, જે 1 લાખથી વધુ સ્થળે સેવા આપે છે.
- વી- લોજિસ્ટ- સમર્પિત અને શેર્ડ ફેસિલિટીઝ સાથે પરિપૂર્ણ વેરહાઉસ સમાધાન.

મુખ્ય વાસ્તવિકતાઓ

વી-ટ્રાન્સ (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ,
06, કોપેરિટ પાર્ક, વી એન પુરવ માર્ગ, ચેમબુર, મુંબઈ- 400 071.

9892644665   marketing@vtransgroup.com   www.vtransgroup.com

V-TRANS®
Driving Excellence

Other Divisions:

V-Xpress
Safe and Reliable - Your Total Mode of Transport

V-Logis
End-to-end Integrated Logistics

If undelivered please return to :

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

શ્રી કચ્છી જૈન ભવન,

૪૩-૪૪, બ્રાહ્મણ મિત્રમંડળ સોસાયટી,
નવચેતન હાઈસ્કૂલની સામે, પાલકી - એવિસબ્લિઝ,

અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬.

ફોન: (૦૭૯) ૪૮૯૦ ૬૦૦૧ થી ૬૦૦૬

To,